

Nokia 5140 Упутство за корисника

9311022
1. издање

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОИЗВОДА

"Ми, NOKIA CORPORATION изјављујемо на своју искључиву одговорност да је производ NPL-5 усклађен са одредбама следеће Директиве Савета: 1999/5/EC. Примерак Изјаве о усклађености производа можете наћи на адреси www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Copyright © 2004 Nokia. Сва права задржана.

Без претходне писмене дозволе друштва Nokia забрањена је репродукција, трансфер, дистрибуција или меморисање неког дела или читавих садржаја у овом документу.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on and Pop-port are trademarks or registered trademarks of Nokia Corporation. Other product and company names mentioned herein may be trademarks or tradenames of their respective owners.

Nokia tune је аудио жиг Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2004. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.



Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.



POWERED Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

ЗАБРАЊЕНА ЈЕ УПОТРЕБА ОВОГ ПРОИЗВОДА НА СВЕ НАЧИНЕ КОЈИ СУ УСКЛАЂЕНИ СА MPEG-4 ВИДЕО СТАНДАРДОМ, ОСИМ ЊЕГОВЕ УПОТРЕБЕ ДИРЕКТНО ВЕЗАНЕ ЗА: (А) ПОДАТКЕ ИЛИ ИНФОРМАЦИЈЕ (i) КРЕИРАНЕ ИЛИ НАБАВЉЕНЕ БЕЗ НАДОКНАДЕ ОД СТРАНЕ КОРИСНИКА У НЕКОМЕРЦИЈАЛНОЈ АКТИВНОСТИ, И (ii) ИСКЉУЧИВО ЗА ЛИЧНУ УПОТРЕБУ, И (Б) ОСТАЛЕ УПОТРЕБЕ ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ ПОСЕБНО И ЗАСЕБНО ЛИЦЕНЦНО ПРАВО ДАТО ОД СТРАНЕ MPEG LA, Л.Л.Ц.

USE OF THIS PRODUCT IN ANY MANNER THAT COMPLIES WITH THE MPEG-4 VISUAL STANDARD IS PROHIBITED, EXCEPT FOR USE DIRECTLY RELATED TO (A) DATA OR INFORMATION (i) GENERATED BY AND OBTAINED WITHOUT CHARGE FROM A CONSUMER NOT THEREBY ENGAGED IN A BUSINESS ENTERPRISE, AND (ii) FOR PERSONAL USE ONLY; AND (B) OTHER USES SPECIFICALLY AND SEPARATELY LICENSED BY MPEG LA, L.L.C.

Ни у ком случају Nokia неће бити одговорна за ма какав губитак података или прихода или неку посебну, случајну, последичну или индиректну штету ма како да је проузрокована.

Садржаји овог документа су дати "као што јесу". Осим ако то не захтева одговарајући пропис, не дају се никакве гаранције, било изричите било оне које се подразумевају, укључујући, али не ограничавајући се на њих, и подразумевајуће гаранције комерцијалне погодности и погодности за посебну сврху, у односу на тачност, поузданост или садржај овог документа. Nokia задржава право на измену овог документа или на његово повлачење у свако доба без претходне најаве.

Расположивост посебних производа може да варира у зависности од подручја. Молимо проверите то код Вама најближег продавца Nokia-e.

9311022/1. издање

CE 168

Садржај

For your safety	5
О ВАШЕМ АПАРАТУ.....	5
Мрежни сервиси.....	5
Заједничка меморија.....	6

1. Getting started	7
Инсталисање SIM картице и батерије.....	7
Пуњење батерије.....	8
Укључивање и искључивање телефонског апарата.....	8
Тастери и конектори.....	9
Главни индикатори у пасивном режиму.....	10
Приступне шифре.....	10
Сигурносна шифра.....	10
PIN и PIN2 шифре (4 до 8 цифара), PIN шифра модула и потписни PIN.....	10
PUK и PUK2 шифре (8 цифара).....	10
Шифра забране (позива) (4 цифре).....	11
Шифра новчаника (4 до 10 цифара).....	11
Замена кућице и улошка тастатуре.....	11
Постављање држача на телефон.....	11

2. Ваш телефонски апарат	13
Пасивни режим рада.....	13
Неке корисне пречице из пасивног режима.....	13
Закључавање тастатуре (Блокада тастатуре).....	13
ОТА сервис параметара.....	14

3. Call functions	15
Позивање.....	15
Брзо бирање.....	15
Одговарање или одбијање позива.....	15
Опције у току позива.....	15

4. Menu functions	17
Коришћење менија.....	17
Menu list.....	18

5. Писање текста	19
Укључивање и искључивање интуитивног начина уноса текста.....	19
Бирање језика писања.....	19
Употреба интуитивног начина уноса текста.....	19
Употреба традиционалног начина уноса текста.....	19
Савети за писање текста.....	19

6. Порукe	21
Текстуалне поруке.....	21
Писање и слање текстуалне поруке.....	21
Опције слања.....	21
Креирај SMS имејл.....	21
Читање и одговарање користећи SMS.....	21
Фолдери за текстуалне поруке.....	22
Листе доставе.....	22
Креирање листе доставе.....	22
Опције листе доставе.....	22
Бројач порука.....	22
Брисање текстуалних порука.....	22
Мултимедија поруке.....	22
Писање и слање мултимедија поруке.....	23
Читање и одговарање на мултимедија поруку.....	23
Фолдери за мултимедија поруке.....	24
Меморија за мултимедија поруке је пуна.....	24
Брисање мултимедија порука.....	24
Имејл поруке.....	24
Писање и слање имејл порука.....	25
Преузимање имејл порука.....	25
Читање и одговарање на поруке.....	25
Брисање порука.....	25
Пријем и други фолдери.....	25
Ћаскање.....	26
Основни поступци у ћаскању.....	26
Отварање менија Ћаскање.....	26
Повезивање и раскидање везе са сервисом ћаскања.....	26

Започињање ћаскања.....	26
Прихватање или одбијање позива за ћаскање.....	27
Читање примљене чет поруке.....	27
Учествовање у ћаскању, конверзацији.....	27
Измене сопствених подешавања.....	27
Контакти за ћаскање.....	28
Блокирање и одблокирање порука.....	28
Групе.....	28
Јавне групе.....	28
Креирање приватне групе.....	28
Говорне поруке.....	29
Инфо поруке.....	29
Подешавања порука.....	29
Подешавања текстуалних и SMS имејл порука.....	29
Подешавања мултимедија порука.....	30
Ручно уношење параметара.....	30
Подешавања Имејл порука.....	30
Сервисне команде.....	31

7. Контакти	32
Подешавања контаката.....	32
Додавање контаката.....	32
Меморисање више телефонских бројева и текстуалних ставки.....	32
Додавање слике.....	33
Тражење неког контакта.....	33
Измена или брисање контакт детаља.....	33
Брисање контаката.....	33
Моја присутност.....	33
Претплаћена имена.....	34
Додавање контаката у пријављена, претплаћена, имена.....	34
Преглед пријављених, "претплаћених" имена.....	34
Одјава пријаве (претплате) контакта.....	35
Копирање контаката.....	35
Слање и примање визиткарти.....	35
Брзо бирање.....	35
Бирање гласом.....	35
Додавање гласовне команде.....	36
Рад са гласовним командама.....	36
Позивање користећи гласовну команду.....	36
Инфо бројеви и бројеви сервиса.....	36
Моји бројеви.....	36
Групе позивача.....	36

8. Листе позива	38
Листе претходних позива.....	38
Бројачи импулса и тајмери.....	38
Позиционирање.....	38

9. Подешавања	39
Начини рада.....	39
Подешавање тонова.....	39
Подешавање екрана.....	39
Подешавања времена и датума.....	40
Личне пречице.....	40
Повезивање.....	40
Инфрацрвена веза.....	40
GPRS.....	41
GPRS веза.....	41
Подешавања GPRS модема.....	41
Подешавања позива.....	41
Подешавање телефона.....	42
Подешавања ћаскања и моје присутности.....	43
Подешавање проширења.....	43
Подешавање заштите.....	43
Врати фабричка подешавања.....	43

10. Галерија	44
Фолдери у галерији.....	44
Опције датотека у галерији.....	44

11. Медији	45
-------------------------	-----------

С а д р ж а ј

Камера.....	45
Фотографисање.....	45
Прављење видео снимка.....	45
Подешавање камере.....	46
Радио.....	46
Укључивање и искључивање радија.....	46
Подешавање радио станице.....	46
Слушање радија.....	46
Диктафон.....	47
Снимање звука.....	47
Слушање снимака.....	47

12. Притисни за разговор48

Отварање менија притисни за разговор.....	48
Подешавања PzR функције.....	48
Радна подешавања.....	48
Подешавања сервиса притисни за разговор.....	48
Повезивање и раскид везе са сервисом притисни за разговор.....	49
Упућивање и примање PzR позива.....	49
Упућивање групног позива.....	49
Упућивање један-на-један позива.....	49
Примање групног или један-на-један позива.....	49
Захтеви за повратни позив.....	49
Слање захтева за повратни позив.....	49
Одговарање на захтев за повратни позив.....	50
Меморисање пошљаоца захтева за повратни позив.....	50
Додавање један-на-један контаката.....	50
Креирање и подешавање група.....	50
Додавање групе.....	50
Примање позивнице.....	51

13. Роковник..... 52

Аларм.....	52
Постављање времена и тона аларма.....	52
Када истекне време подешено за аларм.....	52
Календар.....	52
Листа обавеза.....	52
Напомене.....	52
Синхронизација.....	53
Синхронизација са телефона.....	53
Подешавања синхронизације.....	53
Синхронизација са компатибилног РС рачунара.....	53
Novčanik.....	54
Приступање менију новчаник.....	54
Меморисање детаља картице.....	54
Личне напомене.....	54
Креирање скупа (начина рада) новчаника.....	55
Подешавања новчаника.....	55

14. Апликације.....56

Игре.....	56
Колекција.....	56
Рад са апликацијама.....	56
Опције за апликацију или скуп апликација.....	56
Преузимање апликације или игре.....	56
Фитнес тренер.....	57
Додаци.....	57
Калкулатор.....	57
Рачунање.....	57
Конверзија валута.....	58
Дигитална бусола.....	58
Тајмер.....	59
Штоперица.....	59
Мерење међувремена.....	59
Мерење пролазних времена.....	59
Преглед и брисање времена.....	59
Мерач звука.....	59
Термометар.....	60

15. Сервиси.....61

Основни кораци за приступ и коришћење сервиса.....	61
Меморисање подешавања сервиса.....	61
Повезивање на сервис.....	61
Претраживање страна.....	61
Раскидање везе са сервисом.....	62

Подешавања изгледа.....	62
Адресе (букмарк ознаке).....	62
Бирање адресе (букмарк ознаке).....	62
Примање адресе (букмарк ознаке).....	62
Преузимање.....	62
Сервисни пријем.....	63
Кеш меморија.....	63
Кукице.....	63
Сигурност, заштита претраживача.....	63
Заштитни модул.....	63
Сертификати.....	64
Дигитални потписи.....	64

16. SIM сервиси.....65

17. Комуникације са РС рачунаром.....66

PC Suite.....	66
EGPRS, GPRS, HSCSD и CSD.....	66
Коришћење комуникационих програма за пренос података.....	66

Информације о батерији.....67

ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ..... 68

Additional Safety..... 69

Радно окружење.....	69
Медицински уређаји.....	69
Пејсмејкери.....	69
Слушни апарати.....	69
Моторна возила.....	69
Потенцијално експлозивне средине.....	69
Хитни позиви.....	70
Информације о сертификацији (SAR).....	70
ОВАЈ АПАРАТ ЗАДОВОЉАВА МЕЂУНАРОДНЕ СМЕРНИСЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ИЗЛОЖЕНОСТ РАДИО ТАЛАСИМА.....	70

For your safety

Read these simple guidelines. Not following them may be dangerous or illegal. Read the complete user guide for further information.



УКЉУЧУЈТЕ КАДА ЈЕ БЕЗБЕДНО

Не укључујте телефон ако је забрањена употреба бежичних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.



БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ЈЕ НА ПРВОМ МЕСТУ

Придржавајте се свих локалних закона. У току вожње нека Вам руке буду слободне за управљање моторним возилом. Ваша првенствена брига док управљате моторним возилом треба да је безбедност саобраћаја.



СМЕТЊЕ

Сви бежични телефони могу да буду подложни сметњама које утичу на радне карактеристике.



ИСКЉУЧИТЕ У БОЛНИСАМА

Придржавајте се свих ограничења. Искључите телефон у близини медицинске опреме.



ИСКЉУЧИТЕ У АВИОНУ

Придржавајте се свих ограничења. Бежични апарати могу да проузрокују сметње у авиону.



ИСКЉУЧИТЕ ПРИ ТОЧЕЊУ ГОРИВА

Не користите телефон на местима за точење горива. Не користите га у близини горива или хемикалија.



ИСКЉУЧИТЕ У БЛИЗИНИ МЕСТА МИНИРАЊА

Придржавајте се свих ограничења. Не користите телефон на местима где се одвија минирање.



УПОТРЕБЉАВАЈТЕ РАЗУМНО

Апарат користите само у нормалном положају онако како је објашњено у документацији производа. Не додирујте непотребно антену.



КВАЛИФИКОВАНИ СЕРВИС

Овај производ смеју да инсталирају или да поправљају само квалификоване особе.



ПРОШИРЕЊА И БАТЕРИЈЕ

Употребљавајте само одобрена проширења и батерије. Не прикључујте некомпатибилне производе.



ОТПОРНОСТ НА ВОДУ

Ваш телефон није водоотпоран. Одржавајте га сувим.



РЕЗЕРВНЕ КОПИЈЕ

Правите резервне копије или имајте на папиру све важне податке који се налазе у телефону.



ПРИКЉУЧИВАЊЕ НА ДРУГЕ АПАРАТЕ

Код прикључивања на ма који други апарат, прочитајте безбедносне инструкције у упутству за корисника датог апарата. Не прикључујте некомпатибилне производе.



ХИТНИ ПОЗИВИ Проверите да је телефон укључен и да је на мрежи. Притисните потребан број пута да обришете садржај на екрану и да се вратите у почетни приказ на екрану. Унесите број службе помоћи, затим притисните . Дајте своју локацију. Не прекидајте везу све док Вам се то не допусти.

■ О ВАШЕМ АПАРАТУ

Бежични апарат описан у овом упутству је одобрен за употребу у EGSM900, GSM1800, GSM1900 мрежи. Обратите се свом провајдеру сервиса за детаљније информације о мрежама.

При коришћењу функција овог апарата, придржавајте се свих закона и поштујте приватност и легитимна права других особа.



Упозорење: Да би могла да се користи било која функција овог апарата, осим будилника, апарат мора да буде укључен. Не укључујте овај апарат када употреба бежичног апарата може да проузрокује сметње или опасност.

■ Мрежни сервис

Да бисте користили овај телефон неопходна је услуга провајдера бежичне телефоније. Рад многих функције овог апарата зависи од функција бежичне комуникационе мреже. Ове мрежне сервисе не нуде све мреже или је за њихово коришћење неопходан посебан договор са провајдером сервиса. Од провајдера сервиса ћете добити додатна упутства за њихово коришћење као и начин

For your safety

тарифирања. Неке комуникационе мреже могу да имају ограничења која утичу на коришћење мрежних сервиса. На пример, неке мреже можда не подржавају све карактере карактеристичне за језик и услуге.

Провајдер сервиса може да захтева да се неке функције овог апарата онемогуће или да се не активирају. У том случају, оне се неће појављивати у менију апарата. Обратите се свом провајдеру сервиса за детаљније информације.

Овај апарат подржава WAP 2.0 протоколе (HTTP и SSL) преко TCP/IP протокола. За неке функције овог апарата, као што су [Multim. poruke](#), [E-mail](#), [Časkanje](#), [Moja prisutnost](#), [Servisi](#), [Sinhronizacija](#), [Pozicioniranje](#), [Pritis. za razg.](#), неопходно је да комуникациона мрежа подржава те технологије.

■ Заједничка меморија

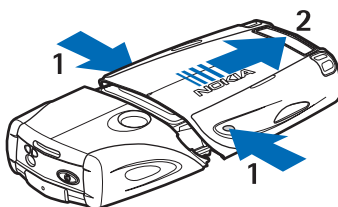
Наредне функције вашег телефонског апарата могу да деле меморију: контакти, текстуалне, мултимедија поруке и поруке у току ћаскања (чет поруке), имејл поруке, говорни надимци (гласовне команде), SMS листе доставе, слике, тонови звона, видео и аудио снимци, камера, календар, обавезе, Јава игре и апликације и апликација Напомене. Коришћење неке од ових функција смањује количину меморије која остаје на располагању функцијама које деле меморију. Ово је посебно критично при интензивном коришћењу неких функција (мада неке функције, поред меморије коју деле са осталим функцијама, могу имати и одређену количину меморије додељене само њима). На пример, меморисање великог броја слика, Јава апликација итд., може да заузме комплетну заједничку меморију па ће телефон приказати упозорење да је меморија пуна. У том случају, пре наставка рада, обришите неке податке или датотеке меморисане у заједничкој меморији.

1. Getting started

■ Инсталисање SIM картице и батерије

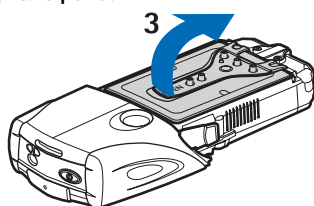
Држите све SIM картице ван дохвата деце. За расположивост и информације о начину коришћења сервиса SIM картице, обратите се продавцу своје SIM картице. То може бити провајдер сервиса, оператор телекомуникационе мреже или неки други субјекат.

Пре вађења батерије увек искључите апарат и ископчајте пуњач.

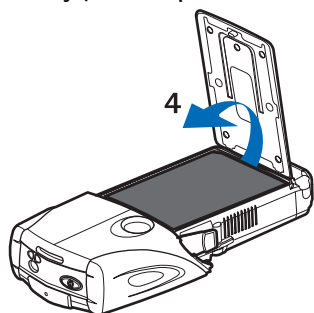


1 — Са задњом страном телефона према себи, притисните испусте на обе стране доње кућице.

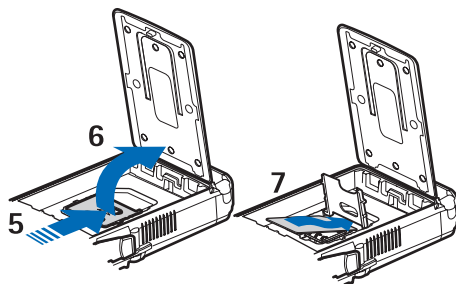
2 — Повуците доњу кућицу да је одвојите од телефона.



3 — Ухватите затварач батерије и пажљиво га повуците нагоре.



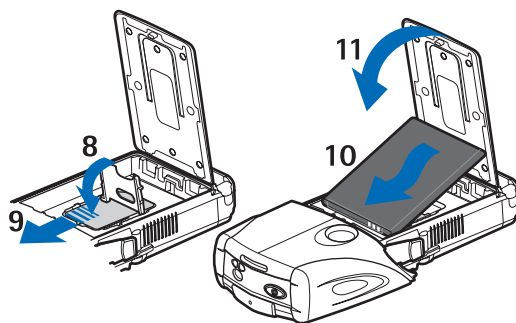
4 — Извадите батерију из лежишта.



5 — Повуците поклопац држача SIM картице према доњој страни телефона да се одбрави.

6 — Отворите поклопац држача SIM картице.

7 — Убаците SIM картицу у држач картице. Проверите да се засечени крај SIM картице налази на левој страни и да су златне контакт површине окренуте надоле.

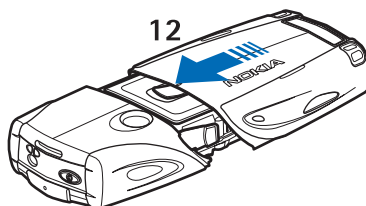


8 — Затворите поклопац држача SIM картице.

9 — Погурајте поклопац држача SIM картице ка врху телефона да се задбрави.

10 — Поставите батерију тако да се контакти поклапају са златним контактима на телу телефона. Убаците батерију у лежиште батерије почињући од стране на којој се налазе контакти.

11 — Спустите затварач батерије.



12 — Поставите телефон у доњу кућицу тако што ћете погурати кућицу док се не забрави.

■ Пуњење батерије



Упозорење:

Користите искључиво батерије, пуњаче и проширења која је Nokia одобрила за овај дати модел.

Употреба било којих других типова може поништити одобрење или гаранцију, а може бити и опасна.

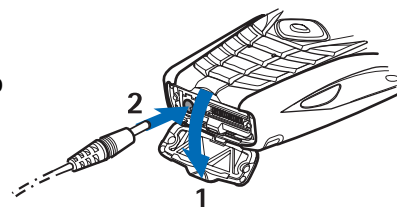
Проверите број модела сваког пуњача пре његове употребе са овим апаратом. Овај апарат је намењен да се користи са напајањем из АСР-12, АСР-7, АСР-8 и АС-1.

1. Отворите поклопац на дну телефона.
2. Утакните проводник пуњача у утичницу на доњој страни телефонског апарата.
3. Утакните пуњач у стандардну зидну утичницу.

У току пуњења, индикатор батерије се покреће. Ако је телефон укључен, на кратко се приказује текст *Пуњење*. Уколико је батерија потпуно празна, проћи ће неколико минута пре него што се на екрану појави индикатор пуњења и пре него што се може остварити веза.

Телефонски апарат можете користити док је пуњач прикључен.

Време пуњења зависи од пуњача и батерије који се користе.



■ Укључивање и искључивање телефонског апарата

Ваш апарат поседује интерну антену.



Напомена:

Као и код сваког другог радио предајника, не додирујте непотребно антену када је апарат укључен. Додиривање антене утиче на квалитет везе и може да доведе до рада апарата на вишем енергетском нивоу него што би иначе било потребно. Избегавањем додиривања зоне антене у току рада апарата побољшава се ефикасност антене и трајање батерије.

Телефон држите као што бисте држали сваки други телефон са антеном окренутом нагоре и преко рамена.



Getting started

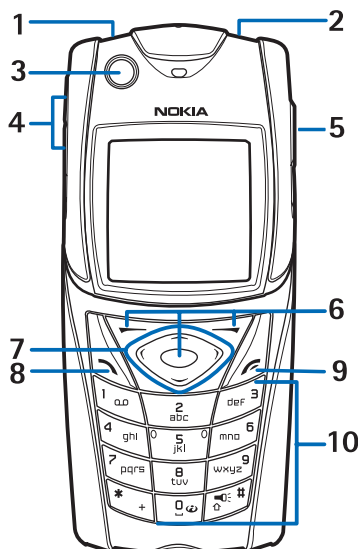
Да телефон укључите или искључите, притисните и држите главни прекидач.

Ако телефон прикаже *Ubaci SIM karticu*, мада је SIM картица правилно убачена, или *SIM kartica nije podržana*, обратите се свом провајдеру сервиса.

Ако телефон затражи PIN шифру или заштитну шифру, унесите је па притисните **OK**.



■ Тастери и конектори



1 — Лампица Да укључите лампицу, притисните и држите у пасивном режиму.

2 — Главни прекидач, да укључите или искључите телефонски апарат.

3 — Либела, да нивелишете телефонски апарат када користите компас.

4 — Тастери за подешавање јачине звука, да подесите јачину звука у звучници и у звучнику, или у слушалицама, када су оне прикључене на апарат.

5 — Тастер "притисни за разговор"

6 — Леви селекциони тастер, централни селекциони тастер и десни селекциони тастер. Функција ових тастера зависи од текста који је у датом тренутку приказан на екрану изнад њих.

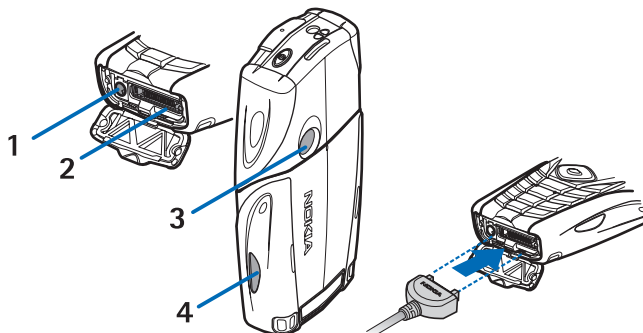
7 — Четворосмерни тастер за претрагу, да се крећете по менијима или да померате курсор у току уноса текста.

8 — Тастер "позови" , да позовете унети број телефона или да одговорите на долазни позив.

9 — Тастер "крај" , да завршите позив или да изађете из дате функције.

10 — Тастери , да унесите цифаре и словне карактере.

Тастери и се користе за различите намене у различитим функцијама.



1 — Конектор пуњача

2 — Pop-Port™ конектор се користи, рецимо, за прикључивање слушалица или дата кабла.

3 — Објектив камере

4 — Инфрацрвени (IC) порт

■ Главни индикатори у пасивном режиму

✉ Примљена је једна или више текстуалних или графичких порука.

☎ или 📶 Ваш телефон је повезан са сервисом за ћаскање, и статус присутности је "онлајн" (присутан), односно "офлајн" (одсутан).

☎ Примљена је једна или више чет порука (поруке из ћаскања) када сте повезани на сервис ћаскања.

🔒 Тастатура телефонског апарата је закључана.

📞 Телефон не звони на долазни позив или текстуалну поруку када је [Upozorenje na dolazni poziv](#) постављено на [Isključeno](#), или када ниједна група позивалаца није постављена за оглашавање у оквиру подешавања [Upozoravaj na](#), а за опцију [Ton upozorenja poruke](#) је постављено [Isključeno](#).

🔔 Сат са алармом постављен на [Uključi](#).

🕒 Тајмер је укључен.

🔌 Штоперица је укључена.

📶 За GPRS везу је одабрана опција [Stalna veza](#) и (E)GPRS сервис је на располагању. Индикатор, иконица GPRS везе и EGPRS везе је исти.

📶 Успостављена је (E)GPRS веза.

📶 (E)GPRS веза је задржана (стављена на чекање); на пример, у случају долазног или одлазног позива у току прикључне везе преко (E)GPRS сервиса.

📶 Када се активира инфрацрвена веза, овај индикатор је стално приказан.

2 Ако поседујете две телефонске линије, означава телефонску линију 2.

📶 Сви позиви су преусмерени на други број.

🔊 Активиран је звучник, или је телефон повезан на музичко постоље.

🔒 Позиви су ограничени на затворену групу корисника.

📶, 📶, 📶 Слушалице (хедсет), хендсфри или адаптер за слушни апарат (лупсет) је прикључен на телефон.

🕒 Одабран је временски ограничен начин рада.

🔒 или 📶 Притисни за разговор (PZR) веза је активна или задржана.

■ Приступне шифре

Сигурносна шифра

Сигурносна шифра (5 до 10 цифара) штити ваш телефонски апарат од неовлашћене употребе. Фабричко постављена сигурносна шифра је 12345. Промените шифру и нову чувајте у тајности и на безбедном месту, даље од свог телефонског апарата. Телефонски апарат можете да подесите да ли ће да захтева унос ове шифре. [Видите Подешавање заштите на страници 43.](#)

Ако пет пута заредом унесете неисправну сигурносну, заштитну шифру, телефон неће реаговати на даље уносе шифре. Сачекајте пет минута па унесите шифру поново.

PIN и PIN2 шифре (4 до 8 цифара), PIN шифра модула и потписни PIN

- PIN (Personal Identification Number - Лични идентификациони број) шифра штити вашу SIM картицу од неовлашћеног коришћења. PIN шифра се обично испоручује уз SIM картицу. Подесите телефонски апарат да захтева унос PIN шифре код сваког укључивања. [Видите Подешавање заштите на страници 43.](#)
 - PIN2 шифра се евентуално испоручује уз SIM картицу и неопходна је за приступ одређеним функцијама.
 - PIN шифра модула је неопходна за приступање подацима у заштитном модулу. [\(unresolved reference to ID 'x1_17_5'\)](#) PIN шифру модула добијате са SIM картицом ако она у себи има уграђен заштитни модул.
 - Потписни PIN је неопходан за (електронски) дигитални потпис. [\(unresolved reference to ID 'x401_19'\)](#) Потписни PIN добијате са SIM картицом ако она у себи има уграђен заштитни модул.
- Уколико три пута заредом унесете погрешну PIN шифру, телефон приказује упозорење [PIN je blokirana](#) или [PIN šifra je blokirana](#) PIN шифра је блокирана, и од Вас захтева да унесете PUK шифру.

PUK и PUK2 шифре (8 цифара)

PUK (Personal Unblocking Key, Лична шифра за деблокаду) шифра је неопходна за измену блокиране PIN шифре. PUK2 шифра је потребна за промену блокиране PIN2 шифре.

Ако ове шифре, кодови, нису испоручене уз SIM картицу, за њих се обратите локалном провајдеру.

Шифра забране (позива) (4 цифре)

Шифра забране (позива) је неопходна за коришћење опције *Usluga zabrane poziva*. Видите [Подешавање заштите на страници 43](#). Ову шифру можете добити од свог провајдера сервиса.

Шифра новчаника (4 до 10 цифара)

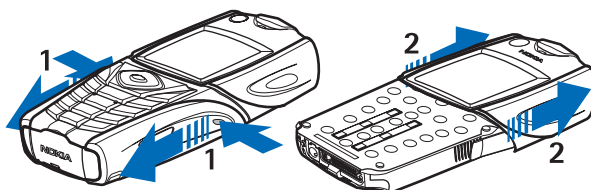
Шифра новчаника Вам је потребна за приступ функцијама Новчаника. Ако више пута укуцате погрешну шифру новчаника, апликација Новчаник се блокира на 5 минута. После наредна три неисправна уноса шифре, време за које је апликација блокирана се дуплира. Видите [Novčanik на страници 54](#).

■ Замена кућице и улошка тастатуре



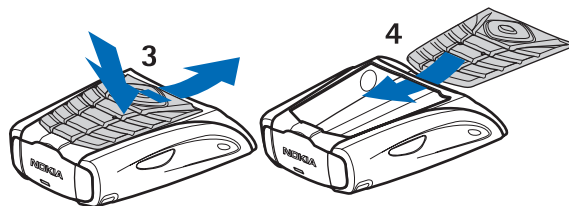
Напомена:

Пре скидања маске увек искључите напајање и ископчајте пуњач и сваки други апарат. Избегавајте да додирујете електронске компоненте у току замене маске. Апарат увек одлажите и употребљавајте са постављеним маскама.



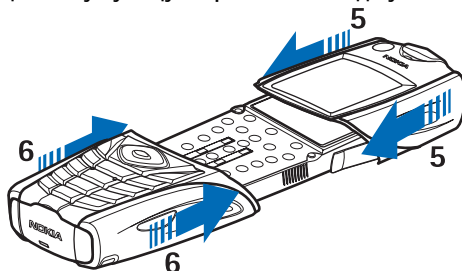
1 — Са задњом страном телефона према себи, притисните испусте на обе стране доње кућице. Повуците доњу кућицу да је одвојите од телефона.

2 — Да одвојите горњу кућицу, повуците је нагоре.



3 — Да одвојите уложак тастатуре од доње кућице, притисните је и извуците из кућице.

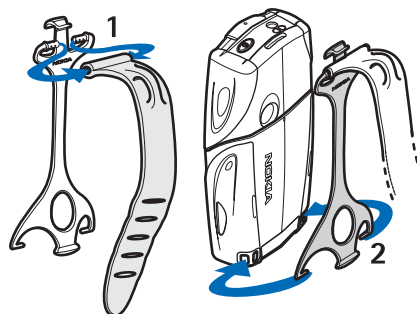
4 — Да вратите уложак тастатуре, увуците га у кућицу и притисните га да улегне у своје лежиште.



5 — Навуците горњу кућицу на телефон.

6 — Навуците доњу кућицу на телефон да улегне у лежиште и да додирује горњу маску.

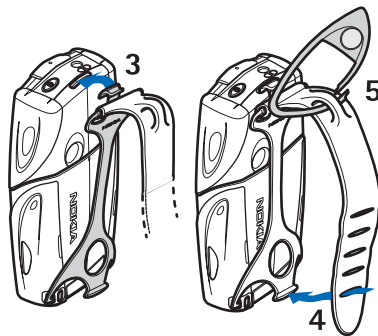
■ Постављање држача на телефон



1 — Поставите еластични каишић у штипаљку.

Getting started

2 — Убаците "зубиће" на крајевима штипаљке у рупице на доњој страни телефона.



3 — Убаците "зубић" на врху штипаљке у рупицу на горњој страни телефона.

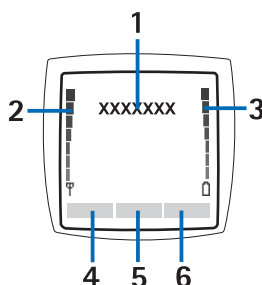
4 — Обмотајте еластични каишић, рецимо, око ручног зглоба и закачите га за штипаљку.

5 — Закачите шналицу на еластични каишић. На шналици се налази лупа и пиштаљка.

2. Ваш телефонски апарат

■ Пасивни режим рада

Када је телефонски апарат спреман за употребу а нисте унели ниједан карактер, апарат се налази у пасивном режиму рада.



1 — Приказује назив мреже или лого оператора мреже што означава у којој се целоуларној мрежи телефонски апарат тренутно користи.

2 — Приказује јачину сигнала целоуларне мреже на вашој тренутној локацији. Што је стубић виши, сигнал је јачи.

3 — Приказује ниво напуњености батерије. Што је стубић виши, више је енергије у батерији.

4 — Леви селекциони тастер  у пасивном режиму је **Favoriti**. Овај тастер можете да користите као пречицу до својих омиљених функција.

Да видите листу функција које имате у својој листи личних пречица, притисните **Favoriti**. Да активирате неку функцију, дођите до ње и притисните **Izaberi**.

Да додате нове функције у листу пречица, притисните **Opcije**, одаберите **Izaberi opcije**, и приказаће се листа функција које су на располагању. Дођите до неке функције и притисните **Označi** да је додате у листу пречица. Да уклоните неку функцију из листе, притисните **Ukloni**.

Да реорганизујете функције у листи пречица, притисните **Opcije** и одаберите **Organizuj**. Дођите до функције коју желите да преместите, притисните **Premesti**, па одаберите где желите да је преместите.

Ако у листи пречица нема функција, тј. ако је она празна, притисните **Dodaj** да неку функцију додате.

5 — Централни селекциони тастер  у пасивном режиму је **Meni**.

6 — Десни селекциони тастер  у пасивном режиму може да буде **Kontak**. да приступате менију **Kontakti**, посебни тастер оператора мреже да приступате његовој почетној страни или нека посебна функција коју сте сами одабрали у оквиру менија **Desni selekциони taster**. Видите **Личне пречице на страници 40**.

Тапет и заштита екрана (скрин сејвер)

- Свој телефон можете подесити да приказује неку слику као позадину, тапет, у пасивном режиму.
- Телефонски апарат, у пасивном режиму на екрану аутоматски активира дигитални сат као заштиту екрана ако се одређени временски период не користе функције телефона. Ако нисте подесили време, на екрану ће се приказивати 00:00.

■ Неке корисне пречице из пасивног режима

- Да приступите листи бираних бројева, притисните . Дођите до жељеног броја или имена и притисните  да га позовете.
- Да позовете своју говорну пошту, притисните и држите .
- Да се повежете на неки претраживачки сервис, притисните и држите .
- Да отворите "притисни за разговор" **Lista grupa**, притисните .
- Да нађете име неког контакта, притисните .
- Да започнете писање текстуалне поруке, притисните .
- Да отворите визир камере за стандардну фотографију, притисните . Да брзо промените режим камере, на пример снимање покретних слика, видео режим, притисните и држите  или .

■ Закључавање тастатуре (Блокада тастатуре)

Блокада тастатуре блокира тастатуру како би се спречило случајно притискање тастера.

И када је активирана блокада, закључавање тастатуре, позивање званичног броја службе помоћи који је програмиран у апарату може бити могуће. Унесите број службе помоћи и притисните .

- Да закључате тастатуру у пасивном режиму, притисните **Meni** па затим  у року од 1,5 секунде.
- Да откључате тастатуру, притисните **Otključaj** па затим  у року од 1,5 секунде.

Ваш телефонски апарат

- Да одговорите на позив када је тастатура закључана, притисните . У току везе, телефонским апаратом се може руковати нормално. Када завршите разговор или одбијете позив, тастатура се опет аутоматски закључава. Можете да подесите да ли се тастатура закључава аутоматски и да ли је за откључавање потребно унети шифру.

■ ОТА сервис параметара

Да бисте могли да користите MMS, GPRS и друге сервисе бежичне телефоније, неопходно је да у свом телефону имате постављена исправна подешавања, параметре. Ако параметре, подешавања, сервиса примите директно као ОТА поруку, потребно је да их сачувате у апарат. За детаљније информације о параметрима, подешавањима, обратите се свом оператору мреже, провајдеру сервиса или најближем Nokia дилеру.

Подешавања везе можете примати за GPRS, мултимедија поруке, синхронизацију, за ћаскање и сервис праћења присутности, "притисни за разговор" сервис као и за претраживач. Када примите подешавања везе као ОТА поруку, а подешавања се не меморишу и активирају аутоматски, приказује се обавештење [Podešavanja veze su primljena](#).

- Да сачувате примљене параметре, притисните **Опције** и одаберите **Sačuvaj**. Ако телефон прикаже **Unesi PIN podešavanja:**, унесите одговарајућу PIN шифру за дата подешавања. У вези PIN шифре, обратите се провајдеру сервиса који је послао подешавања. Ако претходно нису сачувани никакви параметри, онда се ови параметри меморишу као први слободни скуп везе и аутоматски се активирају.
- Да видите почетну страну и апликацију која је користила примљена подешавања, притисните **Опције** и одаберите **Vidi**. Да параметре сачувате, притисните **Sačuvaj**. Сачуване параметре (подешавања) не можете да видите, прикажете нити да их мењате.
- Да одбаците примљене параметре, притисните **Опције** и одаберите **Odbaci**.

Подешавања, параметре, можете да активирате. [{unresolved reference to ID 'x101_8'}](#)

Ако желите да неки скуп везе обришете, укуцајте *#335738# (или словима *#делсет#) у пасивном режиму, одаберите скуп везе који желите да обришете па притисните **Obriši**. Затим то потврдите, и телефон се враћа у пасивни режим.

3. Call functions

■ Позивање

1. Унесите телефонски број, укључујући и позивни број подручја. Ако унесете погрешан карактер, да га обришете, притисните **Obriši**.

За међународне позиве, притисните  два пута за међународни префикс (карактер + замењује позивни број за излаз у међународни саобраћај), затим укуцајте позивни број државе, позивни број подручја (без почетне 0) и телефонски број претплатника.

2. Да тај број позовете, притисните .

3. Да завршите везу или да одустанете од бирање неког броја, притисните .

- **Позивање коришћењем контаката** - Потражите име или телефонски број који сте сачували у оквиру **Kontakti**, па притисните  да тај број позовете.
- **Позивање ваше говорне поште** - У пасивном режиму, притисните и држите тастер , или притисните  и . Уколико се затражи телефонски број ваше говорне поште, укуцајте га и притисните **OK**.

■ Брзо бирање

Да бисте могли да користите брзо бирање, потребно је да телефонски број претплатника доделите неком од тастера за брзо бирање, од  до . Видите **Контакти на страници 32**.

Притисните жељени тастер за брзо бирање, па онда .

или

Ако је **Brzo biranje** укључено, притисните и држите жељени тастер за брзо бирање док се веза не успостави. Брзо бирање можете да укључите или да искључите. Видите **Подешавања позива на страници 41**.

■ Одговарање или одбијање позива

- Да одговорите на неки долазни позив, притисните .
- Да одбијете неки долазни позив, притисните .



Савет: Уколико је функција **Preusmeri ako je zauzeto** активирана за преусмеравање долазних позива, на пример на вашу говорну пошту, одбијање долазног позива ће исти и преусмерити. Видите **Подешавања позива на страници 41**.

- Да искључите звоно уместо да одговорите на позив, притисните **Tišina** или **Opcije**. Затим позив можете или да примите или да одбијете.
- За завршетак везе, притисните . Ако су на телефон прикључене компатибилне слушалице са одговарајућим тастером, на позив можете одговорати и завршавати везу притиском на тај тастер.

Када Вас неко позива, телефон приказује име позиваоца, телефонски број или текст **Privatan broj** или **Poziv**. Када примите позив од некога чији телефонски број има истих седам последњих цифара као број неког контакта који је меморисан у **Kontakti**, информација која се приказује може да не буде тачна.

Позив на чекању

1. Да у току активне везе одговорите на позив који је на чекању, притисните . Први позив се задржава, ставља на чекање.
2. За завршетак везе, притисните . Функцију **Poziv na čekanju** можете да укључите или да искључите. Видите **Подешавања позива на страници 41**.

■ Опције у току позива

Многе опције које можете бирати у току активне везе, позива, су мрежни сервиси. Распољивост сервиса проверите са својим оператором мреже или добављачем услуга, провајдером.

У току позива, притисните **Opcije** да одаберете неку од наредних опција:

Isključi mikrofون или **Uključi mikrofон**, **Završi poziv**, **Završi sve pozive**, **Kontakti**, **Meni**, **Zadrži** или **Preuzmi, Zaključaj tastat., Snimi, Novi poziv** (мрежни сервис), **Odgovori** и **Odbaci**.

Остале опције у току позива могу да укључују и:

- **Konferencija** — да успоставите конференцијску везу која омогућује учешће до пет саговорника (мрежни сервис). У току везе, позовите новог учесника (**Novi poziv**). Први позив се задржава, ставља на чекање. Када добијете одговор на нови позив, да укључите првог учесника у конференцијску везу, одаберите **Konferencija**. Да обавите приватни разговор са неким од учесника, одаберите **Privatan poziv**, па затим одаберите жељеног учесника. Да се вратите у конференцијску везу, одаберите **Konferencija**.

Call functions

- *Uključi auto. jač.* или *Isključi auto. jač.* — да укључите или искључите аутоматску контролу јачине звука. [Видите Подешавања позива на страници 41.](#)
- *Pošalji DTMF* — да пошаљете DTMF тонске секвенце, рецимо, лозинке или бројеве банковних рачуна. DTMF систем користе сви телефони са могућношћу тонског бирања. Укуцајте DTMF секвенцу или је потражите у [Kontakti](#), па притисните **DTMF**. Имајте на уму да карактер (инструкцију) за чекање "w" и за паузу "p" уносите вишеструким притиском на тастер .
- *Zameni* — да прелазите са активног позива на позив на чекању (мрежни сервис).
- *Prebaci* — да повежете позив на чекању и активни позив, притисните  да се Ви искључите из везе (мрежни сервис).
- *Zvučnik* — да свој телефонски апарат у току позива, везе, користити као звучник. Не држите телефон уз уво када је активиран звучник јер звук може да буде прегласан. Да активирате или деактивирате звучник, одаберите [Zvučnik](#), односно [Telefon](#), или притисните [Zvučnik](#), односно [Normal..](#) Звучник се аутоматски деактивира када прекинете везу или покушај успостављања везе, или када на телефон прикључите хендсфри комплет или слушалице.

4. Menu functions

■ Коришћење менија

Телефонски апарат Вам нуди широки дијапазон функција које су груписане у меније. Већину функција менија прате кратки текстови упутства, помоћи.

1. Да видите текст помоћи, дођите до жељене функције менија и сачекајте 15 секунди.
2. За излазак из текста помоћи, притисните **Nazad**. Видите Подешавање телефона на страници 42.

Приступ некој функцији менија претраживањем

1. Да приступите менију, притисните **Meni**.
2. Помоћу  или  крећите се по листи менија или, ако је одабран табеларни (мрежасти) приказ менија, крећите се помоћу било ког тастера за претрагу. Видите Подешавање екрана на страници 39. Одаберите, рецимо, *Podešavanja*, па притисните **Izaberi**.
3. Ако мени садржи подменије, одаберите онај који желите, на пример *Podešavanje poziva*.
4. Ако и одабрани подмени садржи своје подменије, поновите корак 3.
5. Одаберите параметар, опцију, по свом избору.
6. Да се вратите на претходни ниво менија, притисните **Nazad**, а да изађете из менија, притисните **Izadi**.

Коришћење пречице

Менији, подменији и параметри опција су нумерисани и неким од њих можете да приступате преко њихове нумеричке пречице.

1. Да приступите менију, притисните **Meni**. Брзо, у року од 2 секунде, унесите индексни број функције менија којој желите да приступите.
2. Да се вратите на претходни ниво менија, притисните **Nazad**, а да изађете из менија, притисните **Izadi**.

■ Menu list

1. Poruke

1. *Tekst. poruke*
2. *Multim. poruke*
3. *E-mail*
4. *Časkanje*
5. *Govorne poruke*
6. *Info poruke*
7. *Podeš. poruka*
8. *Servisne komande*

2. Kontakti

1. *Nađi*
2. *Dodaj kontakt*
3. *Obriši*
4. *Moja prisutnost*
5. *Pretplaćena imena*
6. *Kopiraj*
7. *Podešavanja*
8. *Brza biranja*
9. *Govorni nadimci*
10. *Info brojevi*
11. *Brojevi servisa*
12. *Moji brojevi*
13. *Grupe pozivača*

3. Liste poziva

1. *Propušteni pozivi*
2. *Primljeni pozivi*
3. *Pozivani brojevi*
4. *Obriši liste zadnjih poziva*
5. *Trajanje poziva*
6. *Merač GPRS podataka*
7. *Merač trajanja GPRS veze*
8. *Pozicioniranje*

4. Podešavanja

1. *Načini rada*
2. *Podešavanje tonova*
3. *Podešavanje ekrana*
4. *Podešavanja vremena i datuma*
5. *Lične prečice*
6. *Povezivanje*
7. *Podešavanje poziva*
8. *Podešavanje telefona*
9. *Podešav. čas. i moje prisustnosti*
10. *Podešavanje proširenja*
11. *Podešavanje zaštite*
12. *Vrati fabrička podešavanja*

5. Galerija

6. Mediji

1. *Kamera*
2. *Radio*
3. *Diktafon*

7. Pritis. za razg.

1. *Prijavi se na PZR*
2. *Lista povr. poziva*
3. *Lista grupa*
4. *Spisak imena*
5. *Dodaj grupu*
6. *Podešavanja*
7. *Servisi*

8. Rokovnik

1. *Alarm*
2. *Kalendar*
3. *Lista obaveza*
4. *Napomene*
5. *Sinhronizacija*
6. *Novčanik*

9. Aplikacije

1. *Igre*
2. *Kolekcija*
3. *Dodaci*
 1. *Kalkulator*
 2. *Busola*
 3. *Tajmer*
 4. *Štoperica*
 5. *Merač zvuka*
 6. *Termometar*

10. Servisi

1. *Početna strana*
2. *Adrese*
3. *Linkovi preuzim.*
4. *Servisni prijem*
5. *Podešavanja*
6. *Idi na adresu*
7. *Obriši keš*

11. SIM servisi

5. Писање текста

Текст можете да уносите, на пример кад пишете поруке, користећи традиционални или интуитивни начин уноса текста.

Док пишете текст, у горњем левом делу екрана приказује се  као ознака интуитивног начина уноса текста, а  као ознака традиционалног начина уноса текста.   или  се појављује поред индикатора уноса текста да означи врсту слова, велика или мала. Да промените врсту слова, велика или мала, притисните .  означава режим уноса цифара. За прелазак са уноса слова на унос цифара, притисните и држите , затим одаберите *Režim broja*. Да се вратите у режим уноса слова, притисните и држите .

■ Укључивање и искључивање интуитивног начина уноса текста

Када уносите неки текст у режиму уноса слова, притисните **Опције**. Одаберите *Rečnik uključen* да укључите интуитивни начин уноса текста ако је на располагању за дати језик, или *Rečnik isključen* да се вратите у традиционални начин уноса текста.



Савет: За брзо укључивање односно искључивање интуитивног начина уноса текста у току писања текста у режиму уноса слова, притисните два пута , или притисните и држите **Опције**.

■ Бирање језика писања

Када уносите неки текст у режиму уноса слова, притисните **Опције**, или притисните и држите . Одаберите *Jezik za pisanje* да привремено промените језик за унос текста.

За постављање неког другог језика за унос текста као и за текстове који се приказују на екрану, видите *Пodešavanje jezika* у делу [Видите Подешавање телефона на страници 42](#).

■ Употреба интуитивног начина уноса текста

Интуитивни начин уноса текста се базира на речнику који је уграђен у телефонски апарат а коме и Ви сами можете да додајете нове речи. Слово уносите једним притиском на тастер.

1. Писање речи започните користећи тастере  до . Одговарајући тастер притисните само једном за једно слово. Реч се мења после сваког откуцаја.

Да унесете неку цифру док сте у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

За додатна упутства у вези писања текста, [Видите Савети за писање текста на страници 19](#).

2. Када завршите писање речи, и она је исправна, то потврдите додавањем размака тастером  или притиском на неки од тастера за претрагу. Притисните тастер за претрагу да померите курсор.

Ако реч није исправна, притискајте  потребан број пута, или притисните **Опције** и одаберите *Predlozi*. Када се жељена реч појави, потврдите је.

Ако се иза речи прикаже "?", то значи да се реч коју намеравате да напишете не налази у речнику. Да реч додате у речник, притисните **Kucaj**, укуцајте реч (користећи традиционални начин уноса текста) и притисните **Sačuvaj**. Када се речник испуни, нова унета реч замењује ону која је најраније унета.

Писање сложенца

1. Укуцајте први део речи па притисните  да то потврдите.
2. Напишите последњи део речи, па реч потврдите.

■ Употреба традиционалног начина уноса текста

Притискајте нумерички тастер,  до , потребан број пута све док се жељени карактер не појави. На нумеричком тастеру нису исписани сви карактери који су Вам на располагању притиском на тај тастер. Који су Вам карактери на располагању зависи од језика који сте одабрали за језик писања.

Да унесете неку цифру док сте у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

- Уколико се наредно слово налази на истом тастеру као претходно унето, сачекајте док се курсор не појави или притисните један од тастера за претрагу и укуцајте жељено слово.
- Најчешћи знаци интерпункције као и посебни карактери се налазе на нумеричком тастеру .

За додатна упутства у вези писања текста, [Видите Савети за писање текста на страници 19](#).

■ Савети за писање текста

Наредне опције могу такође бити на располагању за унос текста:

- Да унесете размак, притисните тастер .
- Да курсор померите лево, десно, горе или доле, притисните тастер за претрагу , ,  односно .

Писање текста

- Да обришете карактер лево од курсора, притисните **Obriši**. Да брзо обришете карактере, притисните и држите **Obriši**. Да одједном обришете све карактере (на располагању само код писања порука), притисните **Opcije** и одаберите **Obriši tekst**.
- Да убаците неку реч када користите интуитивни начин уноса текста, притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci reč**. Да убаците неку реч користећи традиционални начин уноса текста, притисните **Sačuvaj**. Та реч се додаје и у речник.
- Да убаците неки специјални карактер док користите традиционални начин уноса текста, притисните  или притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci simbol**. Да убаците неки "смешак", притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci smešak**. Да убаците неки "смешак" користећи традиционални начин уноса текста, притисните два пута . Када користите интуитивни начин уноса текста, притисните и држите  за специјалне карактере, а притисните још једном за "смешке". Притискајте неки од тастера за претрагу да дођете до карактера, па притисните **Ubaci** да тај карактер одаберете. До карактера можете доћи и притиском на , ,  или , па га одабрати притиском на .

Наредне опције су на располагању при писању текстуалне поруке:

- Да убаците неки број док се налазите у режиму уноса слова, притисните **Opcije**, одаберите **Ubaci broj**, укуцајте број телефона или га потражите у **Kontakti** па притисните **OK**.
- Да убаците неко име из **Kontakti**, притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci kontakt**. Да убаците телефонски број или текстуалну ставку која је придодата имену, притисните **Opcije** и одаберите **Vidi detalje**.

6. Поруке



Напомена: Када шаљете поруке, апарат може да прикаже обавештење *Poruka je poslata*. То значи да је апарат послао поруку на број центра за слање порука који је у њему програмиран. То не значи да је порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези SMS сервиса, обратите се свом провајдеру.

■ Текстуалне поруке

Можете да шаљете и да примате вишеделне поруке које се састоје од неколико стандардних текстуалних порука (мрежни сервис) које садрже слике.

Ваш апарат подржава слање текстуалних порука које су дуже од уобичајеног ограничења од 160 карактера. Ако је порука дужа од 160 карактера, она ће бити послата као низ од две или више порука.

У навигационој траци се види индикатор дужине поруке који одбројава уназад од 160. На пример, 10 (2) значи да је преостало још 10 карактера да би се текст послао у две поруке.

Имајте на уму да употреба специјалних карактера (Unicode) као што су ё, ђ, ђ, ђ заузима више места.

Писање и слање текстуалне поруке



Напомена:

Функцију графичких порука можете да користите једино ако је подржава оператор мреже или провајдер сервиса. Графичке поруке могу да примају и приказују једино апарати који нуде могућности графичких порука.

1. Притисните **Мени** и одаберите *Poruke* → *Tekst. poruke* → *Kreiraj poruku*.



Савет: Да брже почнете писање поруке, притисните у пасивном режиму.

2. Напишите поруку, па притисните **Pošalji** или .
3. Унесите телефонски број примаоца поруке, или притисните **Traži** да број преузмете из *Kontakti*, па притисните **OK**.

Опције слања

Притисните **Опције**, одаберите *Опције слања* па затим неку од наредних опција слања поруке:

- *Pošalji na više* — да пошаљете поруку већем броју примаоца. Порука се шаље засебно сваком примаоцу, и зато ово може да буде скупље од слања једне поруке.
- *Pošalji po listi* — да пошаљете поруку користећи претходно дефинисану листу доставе. Порука се шаље засебно сваком примаоцу, и зато ово може да буде скупље од слања једне поруке.
- *Način slanja* — да пошаљете поруку користећи неки претходно дефинисани начин слања (профил) поруке.

Креирај SMS имејл

Имејл поруку можете да пошаљете користећи текстуалне поруке (SMS) (мрежни сервис).

Да бисте написали и послали имејл поруку користећи сервис текстуалних порука, неопходно је да прво сачувате параметре, подешавања за слање имејл порука. За податке о расположивости сервиса и за претплату, обратите се свом оператору комуникационе мреже.

1. Притисните **Мени** и одаберите *Poruke* → *Tekst. poruke* → *Kreiraj SMS e-mail*.
2. Укуцајте имејл адресу примаоца, или је потражите у *Kontakti*.
3. Унесите предмет имејл поруке, и укуцајте текст поруке. Укупан допуштен број карактера се приказује у горњем десном делу екрана. На располагању Вам је и опција убацивања текстуалног обрасца, шаблона, у поруку.
4. Да имејл поруку пошаљете, притисните **Pošalji**.

Читање и одговарање користећи SMS

Индикатор се приказује када примите неку поруку или имејл. Блинкање иконице означава да је меморија за поруке испуњена. Обришите старе поруке које се налазе у фолдеру *Prijem*.

1. Да видите нову поруку, притисните **Prikaži**, или да оставите да је видите касније, притисните **Izadi**.

Да поруку прочитате накнадно, притисните **Мени** и одаберите *Poruke* → *Tekst. poruke* → *Prijem*. Ако је примљено више порука, одаберите ону поруку коју желите да прочитате. означава непрочитану поруку.

2. У току читања поруке, притисните **Опције**. Можете одабрати да поруку обришете, да је проследите, да је измените као текстуалну поруку или као имејл, да је преместите у неки други фолдер или да из поруке узмете неке податке. Такође можете и да копирате текст на почетку поруке у календар свог телефона као напомену, подсетницу.

Поруке

3. Да на поруку одговорите, притисните **Odgovori**. Када одговарате на имејл поруку, прво потврдите или измените имејл адресу и предмет, затим напишите свој одговор.
4. Да је пошаљете на број који је приказан, притисните **Pošalji** па **OK**.

Фолдери за текстуалне поруке

Притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Tekst. poruke**.

- **Šabloni** садржи шаблоне текстуалних и графичких порука које можете убацивати у своје поруке.
- **Prijem** садржи примљене текстуалне и имејл поруке.
- **Poslate poruke** садржи послате поруке.
- **Sačuvane stavke** и **Moji folderi** служе за организовање порука. У **Moji folderi** можете да додајете нове фолдере.

Листе доставе

За фиксну групу прималаца којима често жаљете поруке можете да креирате листе доставе.

Креирање листе доставе

Проверите да се контакти које желите да додате у листу доставе налазе и у меморији телефонског апарата и у меморији SIM картице.

1. Притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Tekst. poruke** → **Liste dostave**.
2. Да креирате неку листу када претходно нисте сачували ниједну, притисните **Dodaj**.
У супротном, притисните **Opcije** и одаберите **Dodaj listu**.
3. Унесите назив, име за листу и притисните **OK**.
4. Да у листу додате неко име, притисните **Vidi** и **Dodaj**. Одаберите контакт који желите да додате у листу.
5. Да додате више контаката, притисните **Dodaj**.

Опције листе доставе

1. Притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Tekst. poruke** → **Liste dostave**.
2. Ако постоји више листа, дођите до оне коју желите, или у супротном, наставите.
3. Притисните **Opcije** и изаберите из листе опција.
 - **Dodaj listu** — да додате нову листу.
 - **Promeni naziv liste** — да листи промените име.
 - **Isprazni listu** — да обришете садржај листе.
 - **Obriši listu** — да обришете саму листу.

Бројач порука

Да видите број порука које сте послали и примили, притисните **Meni**, одаберите **Poruke** → **Tekst. poruke** → **Brojač poruka** па **Poslatih poruka** или **Primljenih poruka**. Да поништите ове бројаче, одаберите **Poništi brojače**.

Брисање текстуалних порука

- Да обришете текстуалне поруке, притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Tekst. poruke** → **Brisanje poruka**.
- Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите фолдер у којем желите да обришете поруке па притисните **Da** да то потврдите.

■ Мултимедија поруке



Напомена:

Мултимедија поруке могу да примају и приказују једино апарати који нуде компатибилне могућности размене мултимедија или имејл порука.

Размена мултимедија порука је мрежни сервис. Мултимедија порука може да садржи текст, звук, једну слику, једну напомену календара, једну визиткарту или један видео снимак. Ако је порука већа од 100 kB, телефон неће моћи да је прими. Неке комуникационе мреже шаљу текстуалне поруке којима се даје Интернет адреса на којој можете да видите ту мултимедија поруку.

Телефон умањује слике да би стале на екран.

Сервис мултимедија порука подржава следеће формате:

- Слика: JPEG, GIF, WBMP, BMP, OTA-BMP и PNG.
- Звук: скалабилни полифони MIDI (SP-MIDI), AMP аудио и монофони тонови звона.
- Видео снимци: 3GP формат (по видео стандардима H.263 Баселине и MPEG-4 Симпле профиле).

Поруке

Имајтена уму да телефон можда не подржава и све варијанте ових формата датотека. Када примите поруку која садржи компоненте у неподдржаном формату, уместо њих ће е приказати име датотеке и текст: *Format objekta nije podržan*.

Мултимедија поруке не можете да примате у току говорне везе, игре, Јава апликације или у току активне сесије претраживања веба. Како испорука мултимедија порука може да затаји из бројних разлога, за важне комуникације се не ослањајте искључиво на њих.

Писање и слање мултимедија поруке

Изглед мултимедија поруке може да буде различит у зависности од пријемног апарата.

За расположивост сервиса мултимедија порука као и за претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Можете да постављате подешавања за размену мултимедија порука. [Видите Подешавања мултимедија порука на страници 30.](#)

Институт заштите ауторских права може да не допушта копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, тонова звона и других компонената.

Да креирате и пошаљете мултимедија поруку:

1. Притисните **Мени** и одаберите **Поруке** → **Multim. poruke** → **Kreiraj poruku**.
2. Укуцајте текст поруке. {unresolved reference to ID 'x151'}
3. Да поруци додате неки прилог, притисните **Опције**.
 - Да убаците, додате, неку датотеку у поруку, притисните **Опције**, одаберите **Убаци** па затим одаберите жељену опцију. Можете одабрати само опцију која је истакнута. Приказаће се листа расположивих фолдера у оквиру **Galerija**. Отворите одговарајући фолдер, дођите до жељене датотеке, притисните **Опције** па одаберите **Убаци**. Датотека је придодата када се име датотеке прикаже у поруци.
 - Овај телефонски апарат подржава мултимедија поруке које садрже више слајдова. Сваки слајд може да садржи текст, једну слику, напомену календара, визиткарту и један аудио снимак. Да убаците слајд у поруку, притисните **Опције** и одаберите **Убаци** → **Слајд**. Ако порука садржи више слајдова, жељени слајд можете да отворите тако што ћете притиснути **Опције** па одабрати **Prethodni slajd**, **Sledeći slajd** или **Lista slajdova**. Да убаците паузу између слајдова, одаберите **Temp. slajdova**. Да текстуални део, компоненту, преместите у врх или на дно слајда, одаберите **Tekst na vrhu** или **Tekst na dnu**.
 - Да убаците неко име из **Kontakti**, притисните **Опције** и одаберите **Još opcija** → **Убаци kontakt**. Дођите до жељеног имена и притисните **Izaberi**. Да убаците неки телефонски број, притисните **Опције** и одаберите **Još opcija** → **Убаци broj**. Укуцајте број или га потражите у **Kontakti** па притисните **OK**.
4. Да погледате поруку пре слања, притисните **Опције** па одаберите **Pregled**.
5. Да пошаљете поруку, притисните **Pošalji** или , или притисните **Опције**, па одаберите **Pošalji na e-mail** или **Pošalji na više**.
6. Унесите телефонски број примаоца (или имејл адресу), или га потражите у **Kontakti**. Притисните **OK** и порука се премешта у фолдер **Slanje** да буде послата.

Имајте на уму да слање мултимедија поруке траје дуже од слања текстуалне поруке.

Док се мултимедија порука шаље, приказује се анимирана иконица  а Ви можете да користите друге функције апарата. Ако дође до прекида у току слања поруке, телефон ће неколико пута поновити покушај слања. Ако то не успе, порука остаје у фолдеру **Slanje**. Поруку можете послати касније.

Послата порука се чува у **Poslato** ако је за опцију **Čuvaj poslate poruke** постављено **Da**. [Видите Подешавања мултимедија порука на страници 30.](#) Имајте на уму да када је порука послата то не значи да је она и примљена на одредишној адреси.

Читање и одговарање на мултимедија поруку



Важно:

Објекти мултимедија поруке могу да садрже вирусе или да на неки други начин буду штетни за апарат или РС рачунар. Не отварајте прилоге порука ако нисте сигурни у поузданост пошиљаоца.

Када телефон прими неку мултимедија поруку, приказује се анимирани индикатор  као и текст *Primljena je multimedijalna poruka*.

Блинкање индикатора  означава да је меморија за поруке испуњена. [Видите Меморија за мултимедија поруке је пуна на страници 24.](#)

1. Да прочитате примљену мултимедија поруку, притисните **Prikaži** да поруку одмах видите, или притисните **Izađi** да је видите касније, неком другом приликом.

Када касније budete желели да прочитате поруку, притисните **Мени** и одаберите **Поруке** → **Multim. poruke** → **Prijem**. У листи порука, непочитана порука је означена са . Дођите до поруке коју желите да видите, па притисните **Izaberi**.

Порукe

2. Функција централног селекционог тастера се мења зависно од тога који је тип објекта, прилога поруке приказан.
 - Да на поруку одговорите, притисните **Odgovori**.
 - Да видите комплетну поруку када она садржи неку презентацију, притисните **Kreni**. У супротном, притисните **Kreni** да чујете аудио снимак или да видите видео снимак који је приложен уз поруку. Да увећате слику, притисните **Uvećaj**. Да видите визиткарту или напомену календара, притисните **Vidi**.
3. Притисните **Опције** и биће Вам евентуално на располагању неке од следећих опција:
 - **Pokreni prezent.** — да погледате презентацију која је придодата поруци.
 - **Vidi tekst** — да видите поруку.
 - **Otvori sliku, Otv. audio snimak** или **Otv. video snimak** — да отворите одговарајућу датотеку. Притисните **Опције** и моћи ћете да сачувате датотеку у **Galerija**.
 - **Otvori nap. za kal.** или **Otvori vizitkartu** — да видите напомену календара или визиткарту.
 - **Sačuvaj sliku, Sačuvaj zvuk** или **Sačuvaj video** — да сачувате одговарајућу датотеку у **Galerija**.
 - **Detalji** — да видите детаље датотеке која је приложена.
 - **Obriši poruku** — да обришете сачувану поруку.
 - **Odgovori svima** — да на поруку одговорите. Да одговор пошаљете, притисните **Pošalji**.
 - **Uzmi detalje** — да из отворене поруке преузмете бројеве, имејл адресе или адресе веб сајтова.
 - **Prosledi na broj, Prosledi na e-mail** или **Prosledi na više** — да проследите поруку.
 - **Izmeni** — да унесете измене у поруку. Измене можете вршити само на порукама које сте сами креирали. [Видите Писање и слање мултимедија поруке на страници 23.](#)
 - **Detalji poruke** — да видите предмет, величину и врсту поруке.

Погледајте и опције у оквиру **Galerija**. {unresolved reference to ID 'x752'}

Фолдери за мултимедија поруке

Притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Multim. poruke**.

- Фолдер **Prijem** садржи примљене мултимедија поруке.
- Фолдер **Slanje** садржи мултимедија поруке које још нисте послали.
- Фолдер **Poslato** садржи мултимедија поруке које сте послали.
- Фолдер **Sačuvane stavke** садржи мултимедија поруке које сте сачували да их пошаљете касније.

Меморија за мултимедија поруке је пуна

Када стигне нова мултимедија порука а меморија за поруке је пуна, блинка индикатор  и приказује се текст **Multimed. mem. je puna, vidi por. koja čeka**. Да видите поруку која чека, притисните **Prikaži**. Да поруку сачувате, притисните **Sačuvaj** и обришите старе поруке тако што ћете прво одабрати оне за брисање.

Да поруку која чека одбаците, притисните **Izađi** па **Da**. Ако пак притиснете **Ne**, поруку ћете моћи да видите.

Брисање мултимедија порука

- Да обришете мултимедија поруке, притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Multim. poruke** → **Brisanje poruka**.
- Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите фолдер у којем желите да обришете поруке па притисните **Da** да то потврдите.

■ Имејл поруке

Имејл апликација Вам омогућава да приступате свом имејл налогу (електронска пошта) својим телефоном. Да бисте могли да користите имејл функцију свог телефонског апарата потребан Вам је компатибилни систем за размену имејл порука.

Својим телефонским апаратом можете да пишете, шаљете и читате имејл поруке. Такође можете и да меморишете или бришете имејл поруке на компатибилном РС рачунару. Ваш телефон подржава POP3 и IMAP4 имејл сервере. Пре него што будете могли да шаљете или да примате имејл поруке, неопходно је да урадите следеће:

- Отворите нови имејл налог или користите постојећи. У вези имејл налога, обратите се свом провајдеру сервиса електронске поште.
- Подешавања, параметре, за имејл сервис, проверите са својим оператором комуникационе мреже или са провајдером имејл сервиса. Подешавања имејл сервиса можете да примите и као ОТА поруку. [Видите ОТА сервис параметара на страници 14.](#)
- Унесите имејл подешавања у свој телефонски апарат. Да проверите подешавања, притисните **Meni**, и одаберите **Poruke** → **Podeš. poruka** → **E-mail poruke**. {unresolved reference to ID 'x77777'}

Имајте на уму да ова апликација не подржава тонове тастатуре.

Писање и слање имејл порука

Своју имејл поруку можете да напишете пре повезивања на имејл сервис, или да се прво повежете, па онда да напишете поруку.

1. Притисните **Мени** па одаберите *Poruke* → *E-mail* → *{qtj_emcl_main_createemail not translated}*.
2. Укуцајте имејл адресу примаоца па притисните **ОК** или притисните **Измени**, унесите имејл адресу па притисните **ОК**. По жељи, можете да унесете и предмет имејл поруке.
3. Унесите текст имејл поруке. Видите Писање текста на страници 19. Укупан број карактера које можете да унесете приказује се у горњем десном делу екрана.
4. Да имејл поруку пошаљете, притисните **Пошаљи**. Одаберите *{qtj_emcl_mbox_sendnow not translated}* да имејл поруку пошаљете одмах. Ако одаберете *{qtj_emcl_mbox_sendlater not translated}*, имејл порука се меморише у *{qtj_emcl_main_outbox not translated}*.

Да бисте могли да неком другом приликом измените поруку или да наставите са писањем, поруку можете да сачувате у *{qtj_emcl_main_drafts not translated}* тако што ћете одабрати *{qtj_emcl_mbox_savedraft not translated}*

Када касније budete желели да пошаљете ту имејл поруку, притисните **Мени**, одаберите *Poruke* → *E-mail*, притисните **Опције** и одаберите *{qtj_emcl_mbox_sendnow not translated}* или *{qtj_emcl_main_sendandrer not translated}*.

Преузимање имејл порука

Имејл поруке са свог имејл налога можете да преузмете у телефон.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke* → *E-mail*, затим притисните **Опције** и одаберите *{qtj_emcl_main_retrieve not translated}*.
Или, притисните **Мени** и одаберите *Poruke* → *E-mail* → *{qtj_emcl_main_sendandrer not translated}* да преузмете нове имејл поруке и да пошаљете оне које се налазе у фолдеру *{qtj_emcl_main_outbox not translated}*.
Ако је меморија за поруке пуна, обришите неке од својих старих порука пре него што започнете преузимање нових порука.
Ваш телефон успоставља везу са имејл сервисом. Док се преузимају имејл поруке у телефон, приказује се статусна трака.
2. Притисните **Изабери** да одмах погледате нову поруку у *{qtj_emcl_main_inbox not translated}*, или притисните **Назад** да је погледате касније.
Ако је примљено више од једне поруке, одаберите ону коју желите да прочитате. Непрочитана текстуална порука је означена са .

Читање и одговарање на поруке

1. Притисните **Мени** па одаберите *Poruke* → *E-mail* → *{qtj_emcl_main_inbox not translated}*.
2. Док читате неку поруку, притисните **Опције** да видите детаље одабране поруке, да поруку маркирате као прочитану, да је обришете, да одговорите на њу, да је проследите или да је преместите у неки други фолдер.
3. Да на поруку одговорите, притисните **Одговори**. У одговор можете да укључите и текст изворне поруке. Потврдите или измените имејл адресу и предмет поруке, па затим напишите одговор.
4. Да поруку пошаљете, притисните **Пошаљи** па одаберите *{qtj_emcl_mbox_sendnow not translated}*.

Брисање порука

- Да обришете имејл поруке, притисните **Мени**, одаберите *Poruke* → *E-mail*, затим притисните **Опције** и одаберите *{qtj_emcl_main_delete not translated}*.
- Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите фолдер у којем желите да обришете поруке па притисните *{qtj_emcl_yes not translated}*.

Имајте на уму да брисање имејл поруке у телефонском апарату, исту не брише и на имејл серверу.

Пријем и други фолдери

Ваш телефонски апарат има наредне фолдере у оквиру менија *E-mail*:

- *{qtj_emcl_main_inbox not translated}* — за чување имејл порука које сте преузели са свог имејл налога.
- *{qtj_emcl_main_folders not translated}* — садржи *{qtj_emcl_main_drafts not translated}* за чување недовршених порука.
- *{qtj_emcl_main_archive not translated}* — за организовање и чување ваших порука.
- *{qtj_emcl_main_outbox not translated}* — за чување порука које нису послате а за које је одабрано *{qtj_emcl_mbox_sendlater not translated}*.
- *{qtj_emcl_main_sentitems not translated}* — за чување порука које су послате.

Видите Писање и слање имејл порука на страници 25.

■ Ћаскање

Ћаскање (мрежни сервис) је слање кратких, једноставних текстуалних порука које се путем TCP/IP протокола достављају корисницима који су на мрежи, тј. "онлајн". У вашој листи контаката се приказује када су ваши контакти "онлајн" и доступни за учествовање у ћаскању, као и када примите нову поруку од неког контакта. Пошто напишете и пошаљете своју поруку, она остаје на екрану. Порука одговора се појављује испод ваше изворне поруке.

Пре него што будете могли да користите функцију ћаскања, морате се претплатити на ту услугу. Да проверите расположивост услуге, цене као и да се на исту претплатите, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса од којих ћете такође добити и свој јединствени идентификатор (ID) и лозинку, као и параметре, подешавања, ћаскања.

Да бисте могли да користите сервис ћаскања, морате дефинисати неопходна подешавања. [Видите Подешавања ћаскања и моје присутности на страници 43.](#)

Док сте повезани на сервис ћаскања (чет сервис), можете користити остале функције свог телефонског апарата, а сесија ћаскања остаје активна у позадини. Зависно од комуникационе мреже, активна сесија ћаскања може брже да празни батерију, па је евентуално потребно телефон прикључити на пуњач.

Основни поступци у ћаскању

- Отворите мени [Ћаскање](#) (офлајн).
- Повежите се на чет сервер, сервер за ћаскање (онлајн).
- Започните ћаскање са неким контактом тако што ћете одабрати [Kont. za ċaskanje](#).
- Креирајте сопствену листу чет контаката.
- Придружите се неком јавном ћаскању тако што ћете одабрати [Grupe](#).
- Придружите се некој чет групи, групи за ћаскање, тако што ћете прихватити позивницу.
- Креирајте сопствене чет групе, или се придружите или обришите неке јавне групе.
- Измените сопствене податке, информације.
- Тражите кориснике или групе користећи [Traži](#).
- Прочитајте нову чет поруку која не припада активној конверзацији, ћаскању.
- Пишите и читајте поруке у току активне сесије ћаскања.
- Да видите, преименујете или обришете сачуване чет конверзације, отворите [Ћаскање](#) и одаберите [Sačuvane konv.](#).
- Блокирајте или одблокирајте контакте.
- Раскините везу са чет сервером.

Отварање менија Ћаскање

Да отворите мени [Ћаскање](#) док сте још увек "офлајн", притисните **Мени** и одаберите [Poruke](#) → [Ћаскање](#). Ако је дефинисано више скупова подешавања чет сервиса, одаберите скуп подешавања за жељени чет сервис.

- Да се повежете на чет сервис, одаберите [Prijava](#). Можете да подесите телефон да се аутоматски повезује на чет сервис када отворите мени [Ћаскање](#).
- Да видите, обришете или преименујете конверзације које сте сачували у току неке сесије ћаскања, одаберите [Sačuvane konv.](#). Опцију [Sačuvane konv.](#) можете одабрати и када сте већ повезани на сервис ћаскања.
- Да извршите измене подешавања (скупова) веза за размену чет порука и присутности, одаберите [Podešavanja veze](#). Опцију [Podešavanja veze](#) можете погледати и када сте већ повезани на сервис ћаскања.

Повезивање и раскидање везе са сервисом ћаскања

Да се повежете на сервис ћаскања, отворите мени [Ћаскање](#), по потреби одаберите жељени чет сервис, па затим и [Prijava](#). Да раскинете везу са сервисом ћаскања, изаберите [Odjava](#).



Савет: Да подесите телефонски апарат да се аутоматски повезује на сервис ћаскања када уђете у мени [Ћаскање](#), повежите се на одговарајући чет сервис и одаберите [Moja podešavanja](#) → [Automatska prijava](#) → [Pri pokretanju](#).

Започињање ћаскања

Отворите мени [Ћаскање](#), повежите се на чет сервис и ћаскање ћете моћи да започнете на више начина.

- Одаберите [Konverzacije](#). Приказује се листа нових и прочитаних чет порука или позивница за ћаскање тренутно активне сесије ћаскања. Дођите до неке поруке или позивнице, и притисните **Otvori**. означава нову, непочиту поруку. означава поруку која је прочитана. означава нову групну поруку. означава прочитану групну поруку. означава позивницу. Иконице и текст који се приказује на екрану могу бити различити, зависно од самог сервиса ћаскања.
- Одаберите [Kont. za ċaskanje](#). Приказују се контакти које сте додали. Дођите до контакта са којим желите да ћаскате и притисните [Ћаскање](#). означава да сте примили нову поруку од неког контакта. означава контакт који је "онлајн". означава "офлајн" контакт у меморији за контакте телефонског апарата. означава контакт који је блокиран. Иконице се могу разликовати зависно од самог сервиса ћаскања. Контакте можете да додајете у листу.

Поруке

- Одаберите [Групе](#) → [Јавне групе](#) (опција је пригушена ако мрежа не подржава групе). Приказује се листа маркера, адреса јавних група које Вам је ставио на располагање оператор мреже или провајдер сервиса. Да започнете ћаскање, конверзацију, дођите до неке групе и притисните [Прикљ. се](#). Унесите своје "екранско" име које желите да користите као надимак у конверзацији, ћаскању. Пошто се успешно прикључите групној конверзацији, телефон приказује [Придружено групи](#): и име групе, и можете започети групну сесију ћаскања. Можете да креирате и приватну групу.
- Одаберите [Тражи](#) → [Кориснике](#) да потражите друге кориснике ћаскања по њиховом броју телефона, "екранском" имену, имејл адреси или по имену.
- Одаберите [Групе](#), и моћи ћете да тражите јавне групе на мрежи ако мрежа подржава групе. Можете тражити по неком члану групе или по имену групе, теми или ID (идентификатору). Да започнете ћаскање, пошто сте пронашли корисника или групу коју желите, притисните [Опције](#) и одаберите [Ћаскање](#) или [Придружи се групи](#).
- Сесију ћаскања можете да започнете и из [Контакти](#).

Прихватање или одбијање позива за ћаскање

У пасивном режиму, пошто сте се повезали на сервис ћаскања и примили нову позивницу за ћаскање, приказује се обавештење [Примљен је нови позив](#). Притисните [Ћитај](#), да је прочитате. Ако је примљено више позивница, дођите до неке од њих и притисните [Отвори](#).

- Да се прикључите конверзацији приватне групе, притисните [Прихвати](#). Унесите "екранско" име које желите да користите као надимак у конверзацији, ћаскању. Пошто се успешно прикључите конверзацији, ћаскању, телефон приказује [Придружено групи](#): и име групе.
- Да одбијете или обришете позивницу, притисните [Опције](#) и одаберите [Одбаци](#) или [Обриши](#). Можете да унесете и образложење за одбијање позива.

Читање примљене чет поруке

У пасивном режиму, када сте повезани на сервис ћаскања и примите нову поруку која не припада активној конверзацији, приказује се [Нова instant порука](#). Притисните [Ћитај](#) да је прочитате.

Ако је примљено више порука, приказује се [Нових instant порука](#): и број примљених порука. Притисните [Ћитај](#), дођите до неке поруке и притисните [Отвори](#).

Нове поруке примљене у току активне сесије ћаскања се чувају у [Конверзације](#) у оквиру менија [Ћаскање](#). Када примите поруку од некога ко није у [Kont. za ċaskanje](#), приказује се идентификатор (ID) пошиљаоца. Ако се пошиљалац налази у [Kont. za ċaskanje](#), приказује се име. Да сачувате податке новог контакта који се не налази у меморији за контакте телефонског апарата, притисните [Опције](#).

- [Sačuvaj kontakt](#) — Унесите име особе, и то потврдите. Контакт подаци се уписују у меморију телефонског апарата.
- [Dodaj uz kontakt](#) — Одаберите контакт којем желите да доделите нови датаљ, па притисните [Dodaj](#).

Учествовање у ћаскању, конверзацији

Да пишете чет поруке пошто се укључите или започнете неку конверзацију, притисните [Пиши](#) или започните писање.



Савет: Ако у току ћаскања примите нову поруку од особе која не учествује у тренутној конверзацији, приказаће се , и телефон ће се огласити алармом.

Напишите своју поруку па притисните [Пошаљи](#) или  да је пошаљете. Порука остаје на екрану, а текст одговора на њу се приказује испод ње.

Притисните [Опције](#) и одаберите неку од наредних опција:

- [Vidi konverzaciju](#) — приказује активну конверзацију. Да сачувате чет конверзацију, притисните [Sačuvaj](#), па затим унесите име за конверзацију.
- [Sačuvaj kontakt](#) — меморише контакт. Видите [Читање примљене чет поруке на страници 27.](#)
- [Dodaj uz kontakt](#) — Видите [Читање примљене чет поруке на страници 27.](#)
- [Članovi grupe](#) — приказује чланове у одабраној приватној групи коју сте креирали.
- [Blokiraj kontakt](#) — блокира поруке од неког контакта са којим тренутно ћаскате.
- [Zatvori konverz.](#) — затвара активну конверзацију.
- [Rečnik uključen](#) — {unresolved reference to ID 'x151'}

Измене сопствених подешавања

- Отворите мени [Ћаскање](#) и повежите се на сервис ћаскања.
- Да видите или измените свој статус доступности или своје "екранско" име, одаберите [Moja podešavanja](#).
 - Да омогућите свим осталим корисницима ћаскања да Вас виде као "онлајн", одаберите [Dostupnost](#) → [Dostupan za sve](#).
 - Да омогућите да Вас само контакти из ваше листе чет контаката виде као "онлајн", одаберите [Dostupnost](#) → [Dostup. za kont.](#)

Поруке

- Да се приказујете као "офлајн", одаберите [Dostupnost](#) → [Naizgled nedostu..](#)

Када сте повезани на сервис ћаскања,  означава да сте "онлајн", а  да се другима приказујете као "офлајн".

Контакти за ћаскање

Контакте можете да додајете у листу чет контаката.

1. Повежите се на сервис за ћаскање и одаберите [Kont. za ċaskanje](#).
2. Притисните [Opcije](#) и одаберите [Dodaj kontakt](#). Изаберите неку опцију из листе.
 - [Unesi ID ruĉno](#) — да унесете идентификатор корисника, ID.
 - [TraŹ. sa servera](#) — да тражите друге кориснике ћаскања.
 - [Od kontakata](#) — да додате неки контакт из меморије телефонског апарата.
 - [Kopir. sa servera](#) — да копирате неки контакт из своје листе контаката на серверу провајдера сервиса. Телефон приказује [TraŹim liste kontakata](#).

Притисните [Otvori](#) да отворите листу контаката. Маркирајте контакт да бисте га додали или га демаркирајте да бисте га уклонили, па притисните [Završi](#).

Ако нисте додали ниједан контакт, телефон Вас пита [Lista kontakata je prazna. Da ko- ĳiram kontakte sa servera?](#), и можете да одаберете и додате контакте са мреже. Пошто контакти буду додати и телефон прикаже обавештење, притисните [OK](#).

3. Да започнете ћаскање, притисните [ċaskanje](#) или [Otvori](#) ако је од контакта стигла нова порука.
4. Притисните [Opcije](#) и изаберите из листе опција.
 - [Info kontakta](#) — да видите детаље за одабрани контакт. Да детаље измените, [Видите Измена или брисање контакт детаља на страници 33](#).
 - [Izmeni ime](#) — да измените име контакта.
 - [Blokiraj kontakt](#) (или [Odblokiraj kon.](#)) — да блокирате (одблокирате) поруке од одабраног контакта.
 - [Dodaj kontakt](#) — да додате нови контакт.
 - [Ukloni kontakt](#) — да уклоните неки контакт из листе чет контаката.
 - [Kopir. na server](#) — да копирате контакте из своје листе чет контаката на сервер провајдера сервиса.
 - [Upozor. o dostupn.](#) — да одаберете контакте из листе чет контаката од којих желите да примате обавештења о доступности.

Блокирање и одблокирање порука

Да блокирате поруке:

1. Повежите се на сервис ћаскања и одаберите [Konverzације](#), одаберите [Kont. za ċaskanje](#) или се придружите некој постојећој или сами започните нову сесију ћаскања.
2. Из листе контаката одаберите онај контакт чије долазне поруке желите да блокирате, па притисните [Opcije](#).
3. Одаберите [Blokiraj kontakt](#), па притисните [OK](#).

Да одблокирате поруке:

1. Повежите се на сервис за ћаскање и одаберите [Lista blokiranih](#).
2. Дођите до контакта чије поруке желите да одблокирате и притисните [Odblokir..](#)

Поруке можете да одблокирате и из листе контаката.

Групе

Ако су групе подржане у мрежи, можете да креирате сопствене приватне групе које постоје само у току сесије ћаскања, или да користите јавне групе ако их нуди провајдер сервиса. У приватну групу можете да додајете контакте који се налазе у вашој листи контаката, а самим тим у меморији телефонског апарата. [Видите Додавање контаката на страници 32](#).

Јавне групе

Јавну групу коју евентуално одржава ваш провајдер сервиса можете да меморишете и као маркер. Повежите се на сервис за ћаскање и одаберите [Групе](#) → [Јавне групе](#). Притисните [Прикљ. се](#), и ако нисте у тој групи, унесите своје "екранско" име.

Притисните [Opcije](#), одаберите неку од наредних опција:

- [Obriši grupu](#) — брише неку групу из ваше листе група.
- [TraŹi grupu](#) — тражи неку групу по члану групе или по имену групе, теми или идентификатору (ID).

Креирање приватне групе

1. Повежите се на сервис за ћаскање и одаберите [Групе](#) → [Креирај групу](#).

Порукe

- Унесите име за нову групу а затим и своје "екранско" име које ћете користити у групи. За сваку групу можете да користите различито "екранско" име.
- Приказује се листа контаката. Маркирајте имена у листи контаката да их додате у листу приватне групе или их демаркирајте да их уклоните из листе.
Потребно је да пошаљете позивнице новим члановима групе. Када телефон прикаже **Poziv:**, унесите текст позивнице. Контакти који су онлајн су означени са , офлајн контакти са , а блокирани контакти са . Не можете додавати контакте који су у листи "пригушени".
Иконице могу да буду различите, зависно од самог сервиса ћаскања.

Говорне поруке

Говорна пошта је мрежни сервис. За детаљније информације, као и за телефонски број своје говорне поште, обратите се свом провајдеру.

Притисните **Meni**, одаберите **Poruke** → **Govorne poruke** па затим неку од наредних опција:

- Preslušaj govorne poruke** — да позовете своју говорну пошту. Ако поседујете две телефонске линије (мрежни сервис), свака линија може да има сопствени број говорне поште.
- Broj govorne pošte** — да сачувате број своје говорне поште. Укуцајте, потражите или измените број своје говорне поште, па притисните **OK** да га сачувате, меморишете.



Савет: Да брзо приступите својој говорној пошти, притисните и држите тастер .

Инфо поруке

Користећи **Info poruke** (мрежни сервис) од свог провајдера можете да примате поруке о разним темама. Ове поруке могу да буду, рецимо, извештаји о временским условима или о стању у саобраћају. За расположивост сервиса, теме и одговарајуће индексне бројеве тема, обратите се свом провајдеру.

Подешавања порука

Подешавања текстуалних и SMS имејл порука

- Притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Podeš. poruka** → **Način slanja**.
- Ако ваша SIM картица подржава више од једног скупа, начина слања порука, одаберите онај који желите да измените, па одаберите неку од наредних опција:
 - Broj centra za poruke** — да сачувате телефонски број центра за размену порука који је потребан за слање текстуалних порука. Овај број добијате од свог провајдера сервиса, добављача услуга.
 - Poruke se šalju kao** — да одаберете тип поруке: **Tekst**, **E-mail**, **Pejdžer** или **{No display_text mapping for 'text_sms_факс_3', locale='sr-CYR'}**.
 - Trajnost poruke** — да одредите временски период за који ће мрежа покушавати да достави ваше поруке.
 - Broj uobičajenog primaoca** или **E-mail server** — Да сачувате, меморишете, примарни, подразумевани број за слање порука које припадају овом скупу, начину слања, порука када за тип поруке одаберете **Tekst**, или да одаберете број имејл сервера за поруке типа **E-mail**.
 - Izveštaji o dostavi** — да захтевате да Вам мрежа шаље извештаје о достави ваших порука (мрежни сервис).
 - Upotreba GPRS** — Одаберите **Da** да GPRS поставите за преферентни преносни пут за SMS. Такође, за опцију **GPRS veza** поставите **Stalna veza**. Видите **GPRS веза на страници 41**.
 - Odgovor kroz isti centar** — да омогућите примаоцу ваше поруке да свој одговор пошаље користећи ваш центар за размену порука (мрежни сервис).
 - Promeni naziv načina isporuke** — да промените име одабраног скупа, начина слања, поруке. Скупови начина испоруке, профили, се приказују само ако ваша SIM картица подржава више од једног скупа.

Подешавање замене старих порука

Када се меморија за текстуалне поруке испуни, телефон не може да прима нити да шаље нове поруке. Међутим, телефонски апарат можете да подесите да аутоматски замењује старе поруке новим порукама у фолдеру **Prijem** или у фолдеру **Poslate poruke**.

- Притисните **Meni** и одаберите **Poruke** → **Podeš. poruka** → **Tekst. poruke** → **Prebrisavanje u Poslat. porukama** или **Prebrisavanje u Prijemu**.
- Одаберите **Dovoljeno** да подесите да телефон замењује старе поруке новим у фолдеру **Poslate poruke**, односно у фолдеру **Prijem**.

Подешавања мултимедија порука

Параметре, подешавања везе за мултимедија сервис можете примити и као ОТА поруку од свог оператора мреже или провајдера сервиса. [Видите ОТА сервис параметара на страници 14.](#)

Ручно уношење параметара

Притисните **Мени** па одаберите *Poruke* → *Podeš. poruka* → *Multim. poruke*.

- Да бисте подесили телефонски апарат да послате мултимедија поруке меморише у фолдер *Poslato*, одаберите *Čuvaj poslate poruke* → *Da*. Ако пак одаберете *Ne*, послате поруке се неће чувати.
- Да захтевате да Вам мрежа шаље извештаје о достави ваших порука (мрежни сервис), одаберите *Izveštaji o dostavi*.
- Да дефинишете величину слике која ће се убацивати у мултимедија поруку, одаберите *Smanji sliku*.
- Да одаберете подразумевану вредност (ритам) за временски дефинисане слајдове, одаберите *Uobičajeno tempiranje slajdova*.
- Да допустите или да блокирате пријем мултимедија порука, одаберите *Dozvoli multi- medija prijem*, па затим *Da* односно *Ne*.

Да допустите пријем мултимедија порука само када се налазите у својој матичној комуникационој мрежи, одаберите опцију *U matičnoj mreži* (подразумевана опција).

- Да подесите телефонски апарат тако да аутоматски преузима новоприспеле мултимедија поруке или да одбија њихов пријем, одаберите *Dolazne multi- medija poruke*, па затим *Primaj*, односно *Odbacuj*. Ова опција подешавања се не приказује ако је за *Dozvoli multi- medija prijem* постављено *Ne*.
- Да дефинишете подешавања везе за преузимање мултимедија порука, одаберите *Podešavanja veze* → *Aktivna podeša- vanja multimedije*, па затим активирајте онај скуп подешавања у који желите да сачувате та подешавања везе.
- Да извршите измене активних подешавања, одаберите *Izmeni aktivna podešavanja*.

Одаберите појединачно свако подешавање и унесите потребне параметре. За параметре, подешавања, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

- Да унесете име за дати скуп подешавања везе, одаберите *Naziv podešavanja*, укуцајте име за скуп, па притисните **OK**.
- Да унесете адресу почетне стране провајдера сервиса којег желите да користите, одаберите *Početna strana*, укуцајте адресу, (да унесете тачку, притисните ) па притисните **OK**.
- Да омогућите или да онемогућите прокси сервере, одаберите *Proksiji* → *Uključeni*, односно *Isključeni*.
- Да извршите измене прокси сервера након што сте их омогућили, одаберите *Primarni proksi* па *Sekundarni proksi*.
- Да поставите подешавања GPRS носача података, одаберите *Prenos podataka* → *GPRS*.
- Да поставите подешавања одабраног носача података, одаберите *Podešavanja nosača*.
 - Да унесете име приступне тачке за успостављање везе са GPRS мрежом, одаберите *GPRS tačka pristupa*, укуцајте име приступне тачке, па притисните **OK**.
 - Да поставите тип аутентикације (верификације идентитета), одаберите *Vrsta autentikacije* → *Sigurna* или *Normalna*.
 - Да дефинишете користичко име, одаберите *Korisničko ime*, укуцајте корисничко име, па притисните **OK**.
 - Да дефинишете лозинку, одаберите *Lozinka*, укуцајте лозинку, па притисните **OK**.
- Да подесите телефон да прима или да одбацује реклама, одаберите *Dozvoli reklame* → *Da*, односно *Ne*. Ова опција подешавања се не приказује ако је за *Dozvoli multi- medija prijem* постављено *Ne*.

Подешавања Имејл порука

Параметре, подешавања имејл апликације, електронске поште, можете да примите и као ОТА поруку од свог оператора мреже или од провајдера сервиса. [\(unresolved reference to ID 'x102'\)](#)

1. Притисните **Мени** и одаберите *Poruke* → *Podeš. poruka* → *E-mail poruke*.
2. Одаберите *Aktivna podeša- vanja e-maila* и активирајте скуп у који желите да меморишете подешавања.
3. Одаберите *Izmeni aktivna po- dešavanja e-maila* и извршите измене активних подешавања, параметара. Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре.
 - *Ime pošte* — Укуцајте име које желите да користите за дато поштанско сандуче, имејл налог.
 - *E-mail adresa* — Унесите своју имејл адресу.
 - *Moje ime* — Унесите своје име или надимак.
 - *Server (SMTP) za odlaznu poštu* — Унесите адресу имејл сервера.
 - *Vrsta servera za dolaznu poštu* — Одаберите *POP3* или *IMAP4*, зависно од типа имејл система, електронске поште, који користите. Ако су подржана оба типа, одаберите *IMAP4*. Измена типа, врсте сервера, мења и број порта сервера за пријем поште.

Поруке

Ако одаберете [POP3](#), приказују се и опције [Server \(POP3\) za dolaznu poštu](#), [POP3 korisničko ime](#) и [POP3 lozinka](#). Ако одаберете [IMAP4](#), приказују се и опције [Server \(IMAP4\) za dolaznu poštu](#), [IMAP4 korisničko ime](#) и [IMAP4 lozinka](#). Унесите адресу имејл сервера за долазну пошту, затим унесите корисничко име и лозинку за приступ датом поштанском сандучету, налогу. Ако нисте дефинисали [SMTP korisničko ime](#) или [SMTP lozinka](#), имејл сервер ће уместо њих користити корисничко име и лозинку за POP3/IMAP4 опцију.

У оквиру [Ostala podešavanja](#), одаберите:

- [Uključi potpis](#) — Имате могућност да дефинишете неки текст, "потпис" који ће се аутоматски додавати на крај имејл порука које пишете.
- [Koristite SMTP autorizaciju](#) — Ако ваш провајдер имејл сервиса захтева аутентикацију, потврду идентитета, и за слање имејл порука, одаберите [Da](#). У том случају, морате да дефинишете и своје [SMTP korisničko ime](#) и [SMTP lozinka](#).
- [SMTP korisničko ime](#) — Унесите корисничко име које сте добили од свог провајдера имејл сервиса за одлазну имејл пошту.
- [SMTP lozinka](#) — Укуцајте лозинку коју желите да користите за одлазну пошту.
- [Port \(SMTP\) za odlaznu poštu](#) — Унесите број порта имејл сервера за одлазну пошту. Најчешће је то порт 25.

Ако сте одабрали [POP3](#) у оквиру [Vrsta servera za dolaznu poštu](#), приказују се наредне опције:

- [Port \(POP3\) za dolaznu poštu](#) — Унесите број порта који сте добили од свог провајдера имејл сервиса.
- [Odgovor na adresu](#) — Унесите имејл адресу на коју желите да примате одговоре.
- [Zaštićena prijava](#) — Одаберите [Zaštićena prijava je uključena](#) ако веза захтева криптовану (шифровану) пријаву, у супротном, одаберите опцију [Zaštićena prijava je isključena](#). За детаљније информације, обратите се свом провајдеру. Коришћење шифроване пријаве повећава заштиту, безбедност, корисничких имена и лозинки. Оно не повећава заштиту, безбедност, саме везе.
- [Primi e-mailove](#) — Унесите максимални број порука који желите да се преузима у једном кораку.
- [Podešavanja SMTP veze](#) — Дефинишите подешавања везе за одлазне поруке.
- [Podešavanja POP3 veze](#) — Дефинишите подешавања везе за долазне поруке. За параметре, подешавања, обратите се свом провајдеру услуга електронске поште (имејл).

Ако сте одабрали [IMAP4](#) у оквиру [Vrsta servera za dolaznu poštu](#), приказују се наредне опције:

- [Port \(IMAP4\) za dolaznu poštu](#) — Унесите број порта који сте добили од свог провајдера имејл сервиса.
- [Odgovor na adresu](#) — Унесите имејл адресу на коју желите да примате одговоре.
- [Primi e-mailove](#) — Унесите број порука који желите да се преузима у једном кораку.
- [Metoda primanja](#) — Одаберите [Najnoviji](#) ако желите да преузимате све новопристигле поруке, или одаберите опцију [Najnoviji nepročit](#) ако желите да преузимате само поруке које нисте прочитали.
- [Podešavanja SMTP veze](#) — Дефинишите подешавања везе за одлазне поруке.
- [Podešavanja IMAP4 veze](#) — Дефинишите подешавања везе за долазне поруке. [Видите Ручно уношење параметара на страници 30.](#)

■ Сервисне команде

Сервисне команде, познате и као USSD инструкције, можете да шаљете свом провајдеру сервиса ради активирања неког од мрежних сервиса, услуга мреже.

1. Притисните [Meni](#) и одаберите [Servisne komande](#).
2. Укуцајте и пошаљите сервисну команду, захтев.

7. Контакти

Имена и телефонске бројеве (контакте) можете меморисати у меморију апарата или у меморију SIM картице.

У меморији телефонског апарата можете чувати имена са бројевима и текстуалним подацима, напоменама, за свако име. За одређени број имена можете да сачувате и слику. Укупан број имена који можете меморисати зависи од количине података које меморишете за свако име.

У именик SIM картице можете уносити и меморисати имена само са једним телефонским бројем.

Овај телефон подржава статус присутности контакта (мрежни сервис) који се састоји од *Moja prisutnost* и *Pretplaćena imena*. У менију *Moja prisutnost* свој тренутни статус доступности за комуникације можете да приказујете свима онима који имају приступ овом сервису, а који такву информацију затраже. У менију *Pretplaćena imena* можете да креирате листе контаката чији статус присутности желите да пратите, а те листе можете да користите и да брзо видите њихов тренутни статус присутности.

■ Подешавања контаката

Притисните **Meni** и одаберите *Kontakti* → *Podešavanja* да бисте могли да одаберете неку од наредних опција:

- *Memorija u upotrebi* — да одаберете меморију коју желите да користите за своје контакте. Ако одаберете опцију *Telefon i SIM kart.*, моћи ћете да приказујете податке о контактима из обе меморије, али ће се имена и телефонски бројеви уписивати у меморију телефонског апарата.
- *Pregled kontakata* — да одаберете како ће се контакт подаци приказивати.
- *Stanje memorije* — да видите стање обе меморије за контакте.

■ Додавање контаката

Имена и телефонски бројеви се уписују, меморишу, у активну меморију, ону која је у употреби. Видите [Подешавања контаката на страници 32](#).

1. Притисните **Meni** па одаберите *Kontakti* → *Dodaj kontakt*.
2. Укуцајте име и притисните **OK**. Видите [Употреба традиционалног начина уноса текста на страници 19](#).
3. Укуцајте телефонски број и притисните **OK**.
4. Пошто меморишете име и број, притисните **OK**.



Савет: Да брзо меморишете неко име и број телефона у пасивном режиму, укуцајте број телефона па притисните **Sačuvaj**. Укуцајте име и притисните **OK**.

■ Меморисање више телефонских бројева и текстуалних ставки

За свако име у меморији за контакте телефонског апарата можете да меморишете различите врсте телефонских бројева и кратких текстуалних ставки, напомена. Текстуална ставка, напомена, може да буде, рецимо, нека адреса. Први број који се меморише аутоматски се поставља за примарни, подразумевани, и означава се оквиром око ознаке типа броја, на пример . Када одаберете неко име из контаката да бисте га, на пример, позвали, ако не одаберете неки други, користиће се овај примарни, подразумевани број.

1. Нека за активну меморију буде одабрано *Telefon* или *Telefon i SIM kart.*. Видите [Подешавања контаката на страници 32](#).
2. Да приступите листи имена и телефонских бројева, у пасивном режиму притисните .
3. Дођите до имена којем желите да додате нови број или текстуалну ставку.
4. Притисните **Detalji** па **Opције**, затим одаберите *Dodaj broj* или *Dodaj detalj*.
5. Да додате неки број или неки детаљ, одаберите тип броја односно тип текстуалног податка.

Ако сте тренутно повезани на сервис праћења присутности, и ако одаберете *ID korisnika* тип текстуалног податка, одаберите опцију *Traži* да на серверу оператора мреже или провајдера сервиса потражите ID (идентификатор) корисника према телефонском броју или према имејл адреси. Видите [Моја присутност на страници 33](#). Ако се пронађе само један идентификатор, ID, он се аутоматски меморише. У супротном, да ID, идентификатор, сачувате, притисните **Opције** и одаберите *Sačuvaj*. Одаберите *Unesi ID ručno* и укуцајте ID (идентификатор).

Да промените тип податка, број или текст, притисните **Opције** и одаберите *Promeni tip*. Не можете променити тип ID (идентификатора) ако се он налази у листи *Kont. za časkanje* или *Pretplaćena imena*.

Да поставите одабрани број за подразумевани, примарни број, притисните **Opције** па одаберите *Post. kao uobič.*.

6. Укуцајте број или текст и притисните **OK** да то сачувате.

Притисните **Nazad** па **Izadi** да се вратите у пасивни режим.

■ Додавање слике

Извесном броју контаката у интерној меморији апарата можете да додате неку слику подржаног графичког формата. Сlike не можете додати свим контактима.

Притисните у пасивном режиму , дођите до жељеног контакта којем желите да додате слику и притисните **Detalji**. Притисните **Opcije** па одаберите *Dodaj sliku*. Отвара се листа фолдера у *Galerija*. Отворите жељени фолдер, дођите до слике коју желите да додате, притисните **Opcije** и одаберите *Sačuv. u kontakte*. Копија слике се додаје контакту.

■ Тражење неког контакта

1. Притисните **Meni** и одаберите *Kontakti* → *Nadi*, или, да брзо пронађете име неког контакта, притисните  у пасивном режиму.
2. У дијалог прозору можете да укуцате почетна слова имена које тражите.
Притисните  и  да се крећете по листи имена, а  и  да померате курсор у дијалог прозору.
3. Дођите до жељеног контакта и притисните **Detalji**. Померајте курсор да погледате детаље за одабрани контакт.
Претплаћена имена се приказују различито, зависно од изабраног у оквиру *Pregled kontakata*. Видите [Подешавања контаката на страници 32](#). Приказиваће се или индикатор доступности, лични лого и порука о статусу, или само индикатор доступности. Притисните **Detalji** и приказаће се сви динамички, променљиви, подаци.



Савет: Да брзо погледате неко одређено име и основни број, притисните и задржите  на имену у току прелиставања имена контаката.

Да погледате комплетну поруку о статусу, притисните **Detalji**, па затим притисните и задржите тастер  на динамичком контакту у току прелиставања имена контаката.

■ Измена или брисање контакт детаља

Потражите жељени контакт, па притисните **Detalji**. Дођите до имена, броја, текстуалног податка или слике коју желите да измените или обришете.

- Да извршите измене, притисните **Izmeni** или **Promeni**, или притисните **Opcije** и одаберите *Izmeni ime*, *Izmeni broj*, *Izmeni detalj* или *Promeni sliku*, зависно од тога шта је изабрано у оквиру *Pregled kontakata*. Видите [Подешавања контаката на страници 32](#). Не можете изменити нити обрисати ID (идентификатор) ако се он налази у листи *Kont. za Ćaskanje* или *Pretplaćena imena*.
- Да обришете неки број или текстуалну ставку, притисните **Opcije** и одаберите *Obriši broj* или *Obriši detalj*.
Да обришете неку слику која је придодата контакту, притисните **Opcije**, па одаберите *Obriši sliku*. Брисање слике из контаката, исту не брише и из *Galerija*.

■ Брисање контаката

Притисните **Meni** и изаберите *Kontakti* → *Obriši* да обришете контакте и све детаље који су им додати.

- Да обришете контакте појединачно, одаберите *Jedno po jedno*, па дођите до имена које желите да обришете.
Притисните **Obriši** па затим **Da** да то потврдите.
Ако за дати контакт постоји ID (идентификатор) у листи *Kont. za Ćaskanje* или *Pretplaćena imena*, пре брисања контаката, приказује се *Info o prisutnosti će se izbrisati*.
- Да обришете контакте одједном, одаберите *Obriši sve*, дођите до *Telefon* или *SIM kartica*, па притисните **Obriši**.
Притисните **Da**, па користећи сигурносну шифру, потврдите брисање.

■ Моја присутност

Користећи сервис праћења присутности (мрежни сервис), статус своје присутности можете делити са другим корисницима, рецимо, са породицом, пријатељима или колегама. Статус присутности обухвата податак о вашој доступности, статусну поруку и лични лого. Другим корисницима који имају приступ овом сервису и који затраже информације о Вама, приказује се ваш статус. Тражена информација се приказује у *Pretplaćena imena* у приказу менија *Kontakti*. Информације које желите да делите са другима можете да подесите личним потребама као и да контролишете коме ће ваш статус бити доступан.

Пре него што будете могли да користите функцију праћења присутности, морате се претплатити на тај сервис. Да проверите расположивост сервиса, цене као и да се претплатите на сервис, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса, од којих ћете такође добити и свој јединствени идентификатор (ID), лозинку и параметре, подешавања, сервиса праћења присутности. {unresolved reference to ID 'x111'}

Да бисте користили опцију праћења присутности, прикључите се на сервис. Док сте повезани на сервис присутности, можете да користите остале функције свог телефонског апарата, а сервис присутности остаје активан у позадини. Када раскинете везу са сервисом, статус ваше присутности се посматрачима приказује још неко време, зависно од провајдера сервиса.

Контакти

Притисните **Мени** па одаберите *Контакти* → *Моја присутност*.

Одаберите неку од наредних опција:

- *Spoji na uslugu 'Моја присутност'* или *Prekini* — да се повежете на сервис, односно да раскинете везу са сервисом.
- *Моја тренутна присутност* — Одаберите *Vidi trenutnu prisutnost* → *Lična prisutnost* или *Javna prisutn.* да видите свој тренутни приватни и јавни статус.

Одаберите *Моја доступност* да статус своје доступности поставите као *Dostupno*, означен са , као *Zauzet*, означен са , или као *Nije dostupan*, означен са .

Одаберите *Poruka o mojoj prisutnosti* и укуцајте текст који ће се приказивати другим особама, или притисните **Опције**, одаберите *Prethodne poruke*, па затим и неку стару поруку за своју статусну поруку.

Одаберите *Logo moje prisutnosti* да одаберете свој лични лого из фолдера *Grafike* у оквиру *Galerija*. Ако одаберете подразумевани, уобичајени лого, он се неће приказивати другима.

Одаберите *Prikaži* да одаберете групе којима ће се приказивати ваш статус присутности.

Одаберите *Lični i javni*, и контакти из ваше приватне листе ће моћи да виде све информације о вашој присутности (доступност, статусну поруку и лого). Остали контакти ће моћи да виде само вашу доступност.

Одаберите *Lični posmatrači*, и контакти из ваше приватне листе ће моћи да виде све информације о вашој присутности (доступност, статусну поруку и лого). Остали корисници неће моћи да виде ниједну од тих информација.

Ако одаберете *Nitko*, нико неће моћи да види информације о вашој присутности.

- *Trenutni posmatrači* — Одаберите *Tren. posmatr.* да видите све особе које су пријављене, "претплаћене" на ваше податке, информације о присутности.

Одаберите *Lista ličnih* да видите особе којима је допуштено да прате информације о вашој присутности које обухватају доступност, статусну поруку и лого. Листу личних контаката, своју приватну листу, сами дефинишете и мењате. Особе које се не налазе у вашој листи приватних контаката могу да прате само ваш статус доступности.

Одаберите *Lista blokiranih* да видите све особе којима је блокирано, спречено, праћење информација о вашој присутности.

- *Podešavanja* — Одаберите *Prikaži trenut. pri- sutnost na neakt.* да се у пасивном режиму приказује индикатор тренутног статуса.

Одаберите *Sinhronizuj sa načinima rada* да одаберете да ли желите да *Poruka o mojoj prisutnosti* и *Моја доступност* ажурирате ручно или аутоматски тако што ћете их повезати са тренутно активним начином рада. {unresolved reference to ID 'x352'} Имајте на уму да измењени, лични, лого статуса не можете повезати са неким начином рада.

Одаберите *Vrsta veze* да подесите како се телефон при укључивању повезује на сервис праћења присутности.

Одаберите *Podešav. ĉask. i moje prisustnosti*. {unresolved reference to ID 'x111'}

■ Претплаћена имена

Можете креирати листу контаката чији статус присутности желите да Вам буде доступан. Ове податке можете да пратите једино ако то допуштају дати контакти и ваша комуникациона мрежа.

Проверите да је за активну меморију одабрано *Telefon* или *Telefon i SIM kart.* [Видите Подешавања контаката на страници 32.](#)

Да се повежете на сервис праћења присутности, притисните **Мени** и одаберите *Контакти* → *Моја присутност* → *Spoji na uslugu 'Моја присутност'*. Пријављене, "претплаћене" контакте можете да видите чак и када нисте прикључени на сервис праћења присутности, али не можете да видите статус присутности контаката.

Додавање контаката у пријављена, претплаћена, имена

1. Притисните **Мени** и одаберите *Контакти* → *Pretplaćena imena*.

Ако нисте повезани на сервис праћења присутности, телефон ће Вас питати да ли желите да се повежете.

2. Ако је ваша листа контаката празна, притисните **Dodaj**.

У супротном, притисните **Опције** и одаберите *Pretpl. na novo*. Приказује се ваша листа контаката.

3. Одаберите неки контакт из листе. Ако је за дати контакт меморисан, сачуван, идентификатор (ID), контакт се додаје у листу пријављених, претплаћених, имена.

Пошто се контакт дода у листу пријављених имена, приказује се *Pretplata aktivirana*.



Савет: Да пријавите неки контакт из листе *Контакти*, пронађите га, притисните **Деталји**, па затим притисните **Опције**. Одаберите *Zahtev za prisutn.* → *Kao pretplata*.

Да пратите, видите, само информацију о присутности, одаберите *Zahtev za prisutn.* → *Samo jednom*.

Преглед пријављених, "претплаћених" имена

[Видите Тражење неког контаката на страници 33.](#) да видите, пратите, информацију о присутности.

Контакти

1. Притисните **Мени** и одаберите **Контакти** → **Претплаћена имена**.

Приказује се информација о статусу првог контакта у листи претплаћених имена. Информација за коју особа жели да буде доступна другима може да садржи текст и неку иконицу. Иконице ,  и  означавају да је особа доступна, да се не приказује или да није доступна за друге кориснике сервиса. Иконица  означава да информације о присутности особе нису на располагању.

2. Притисните **Опције** и изаберите из наредне листе опција:

- **Pretpl. na novo** — додаје се контакт у листу пријављених, претплаћених, имена.
- **Časkanje** — започиње се ћаскање.
- **Pošalji poruku** — шаље се текстуалну поруку одабраном контакту.
- **Pošalji SMS e-mail** — шаље се имејл порука одабраном контакту.
- **Pošalji vizitkartu** — шаље се визиткарта одабраном контакту.
- **Otkazi pretplatu** — уклања се одабрани контакт из листе пријављених, “претплаћених” имена.

Одјава пријаве (претплате) контакта

Да одјавите пријаву, претплату, неког контакта, потражите га у листи **Контакти**, па притисните **Деталји**. Одаберите његов идентификатор (ID), притисните **Опције**, одаберите **Otkazi pretplatu**, па притисните **ОК**.



Савет: Да одјавите пријаву, претплату, користећи **Претплаћена имена**, **Видите Преглед пријављених, "претплаћених" имена на страници 34.**

Копирање контаката

Имена и телефонске бројеве можете преписивати из меморије телефонског апарата у меморију на својој SIM картици и обратно. Имајте на уму да се текстуални подаци у интерној меморији телефона, као што су имејл адресе, неће копирати у SIM картицу.

1. Притисните **Мени** па одаберите **Контакти** → **Копирај**.
2. Изаберите **Iz telefona u SIM karticu** или **Iz SIM kartice u telefon**.
3. Одаберите **Jedno po jedno**, **Sve** или **Uobičajeni brojevi**.

Ако одаберете опцију **Jedno po jedno**, дођите до имена које желите да копирате, па притисните **Копирај**.

Uobičajeni brojevi се приказује када копирате из телефонског апарата у SIM картицу. Само основни, подразумевани, бројеви ће бити копирани.

4. Одаберите **Sačuvaj original** или **Premesti original** да сачувате, односно да обришете оригинална имена и бројеве. Ако одаберете **Sve** или **Uobičajeni brojevi**, притисните **Да** када се прикаже **Da kopiram kontakte?** или **Da premestim kontakte?**.

Слање и примање визиткарти

Контакт податке неке особе можете размењивати у форми визиткарте са компатибилним уређајем који подржава vCard стандард.

Када примите визиткарту, притисните **Prikaži** па **Sačuvaj** да је сачувате у меморију телефонског апарата. Да визиткарту одбаците, притисните **Izadi**, па затим **Да**.

Да пошаљете визиткарту, у контактима нађите име и телефонски број које желите да пошаљете. Притисните **Деталји** па **Опције** и одаберите **Pošalji vizitkartu**.

- Да пошаљете визиткарту преко IC везе, одаберите **Kroz IC**.
- Да визиткарту пошаљете као OTA поруку, ако то ваша мрежа подржава, одаберите **Kroz tekst poruku**.
- Да визиткарту пошаљете као мултимедија поруку, ако то ваша мрежа подржава, одаберите **Kroz multimediju**.

Брзо бирање

Да доделите неки телефонски број тастеру за брзо бирање, притисните **Мени**, одаберите **Контакти** → **Brza biranja** и дођите до жељеног нумеричког тастера за брзо бирање.

Притисните **Dodeli** или, ако је том тастеру већ додељен неки телефонски број, притисните **Опције** и одаберите **Promeni**. Притисните **Traži**, одаберите прво име а затим и број које желите да доделите тастеру. Ако је функција **Brzo biranje** искључена, телефон Вас пита да ли желите да је активирате. **{unresolved reference to ID 'x901'}**

Позиве можете да упућујете и користећи тастере за брзо бирање. **Видите Брзо бирање на страници 15.**

Бирање гласом

Неки телефонски број можете бирати и тако што ћете изговорити гласовну команду, “говорни надимак”, коју сте снимили за дати контакт. Гласовне команде Вам омогућавају упућивање телефонских позива без ручног укуцавања телефонског броја. Свака изговорена реч, као што је неко име, може да буде гласовна команда, говорни надимак.

Контакти

Можете додати само одређени број гласовних команди.

Пре употребе гласовних команди имајте на уму:

- Гласовне команде не зависе од језика. Оне зависе од гласовних карактеристика говорника.
- Име морате изговорити управо онако како сте то урадили при снимању.
- Гласовне команде су осетљиве на амбијенталну буку. Гласовне команде снимајте и користите у окружењу без буке.
- Веома кратка имена нису погодна. Користите дужа имена и избегавајте употребу сличних за различите бројеве телефона.



Напомена:

Коришћење гласовних команди може да буде тешко у бучним срединама или у хитним случајевима, зато се немојте ослањати искључиво на бирање гласом у свим ситуацијама.

Додавање гласовне команде

Гласовну команду можете да снимите за било који контакт у меморији телефонског апарата. Упишите или копирајте у меморију телефонског апарата контакте којима желите да додате гласовну команду, говорни надимак. Гласовне команде можете да додате и именима у меморији SIM картице. Ако замените SIM картицу, пре додавања нових гласовних команди, морате да обришете старе.

1. У пасивном режиму, притисните  и дођите до контакта којем желите да додате гласовну команду, говорни надимак.
2. Притисните **Detalji**, дођите до жељеног телефонског броја, притисните **Opcije** и одаберите **Dodaj nadimak**.
3. Притисните **Počni** и разговетно изговорите речи које желите за гласовну команду. По снимању, апарат репродукује снимљену гласовну команду, говорни надимак.

Пошто се гласовна команда успешно меморише, чује се писак и приказује текст *Govorni nadimak je sačuvan*. Симбол  се приказује у **Kontakti** иза телефонског броја за који постоји гласовна команда.

Рад са гласовним командама

Меморисане гласовне команде, говорне надимке, можете да приказујете, да их бришете или да их мењате.

Притисните **Meni** па одаберите **Kontakti** → **Govorni nadimci**. Одаберите контакт за који постоји гласовна команда коју желите да чујете, измените или обришете.

Позивање користећи гласовну команду

Ако је у телефону активна нека апликација која тренутно шаље или прима податке користећи (E)GPRS везу, такву апликацију морате да затворите пре позивања користећи гласовну команду.

1. У пасивном режиму, притисните и држите тастер за смањење јачине звука, или притисните и држите селекциони тастер . После кратког звучног сигнала, приказује се текст *Sada pričaj*.
2. Разговетно изговорите гласовну команду, надимак. Телефонски апарат ће репродуковати препознату гласовну команду, надимак, и бирати одговарајући телефонски број после 1,5 секунде.

Ако користите компатибилне слушалице са тастером, притисните и држите тастер на слушалицама да започнете бирање гласом.

■ Инфо бројеви и бројеви сервиса

Ваш провајдер је у вашу SIM картицу можда већ убацио инфо бројеве или бројеве сервиса.

Притисните **Meni** па одаберите **Kontakti**, **Info brojevi** или **Brojevi servisa**. Прелистајте неку категорију и дођите до жељеног инфо броја или броја сервиса, па притисните тастер  да тај број позовете.

■ Моји бројеви

Телефонски бројеви ваше SIM картице су меморисани у **Moji brojevi** ако то ваша картица допушта. Да видите те бројеве, притисните **Meni** и одаберите **Kontakti** → **Moji brojevi**. Дођите до жељеног имена или телефонског броја и притисните **Vidi**.

■ Групе позивача

Имена и телефонске бројеве меморисане у **Kontakti** можете организовати по групама позивача. Телефон можете да подесите, рецимо, да се за сваку групу позивалаца оглашава специфичним тоном звона и да на екрану приказује одабрану сличицу када примате позив са неког броја из те групе. {unresolved reference to ID 'x652'}

Притисните **Meni**, одаберите **Kontakti** → **Grupe pozivača** па затим и жељену групу позивача.

Можете да одаберете неку од наредних опција:

К о н т а к т и

- *Naziv grupe* — Унесите име за групу позивача и притисните **OK**.
- *Ton zvona grupe* — Одаберите тон звона за групу. *Uobičajena* је онај тон звона који је одабран за тренутно активни начин рада.
- *Logo grupe* — Одаберите: *Uključen* да подесите телефонски апарат да приказује лого групе, *Isključen* да га не приказује, или *Vidi* да видите лого групе.
- *Članovi grupe* — Притисните **Dodaj** и дајте неко име за групу позивача. Дођите до имена које желите да додате групи и притисните **Dodaj**.

Да неко име уклоните из групе, дођите до имена које желите да уклоните, притисните **Опције** и одаберите *Ukloni kontakt*.

8. Листе позива

Имате могућност да видите телефонске бројеве које сте бирали, од којих сте примили позив или га пропустили, као и приближне дужине трајања својих позива.

Апарат ће регистровати пропуштене и примљене позиве једино ако ваша мрежа подржава ову функцију, ако је апарат укључен и ако се налази унутар зоне покривања мреже.

■ Листе претходних позива

Притисните **Мени** и одаберите **Liste poziva**.

- Да видите листу последњих 20 бројева са којих је неко безуспешно покушао да Вас позове (мрежни сервис), одаберите **Propušteni pozivi**. Број испред имена или телефонског броја означава колико пута Вас је особа позивала.



Савет: Када је на екрану приказано обавештење о пропуштеним позивима, притисните **Listaj** да приступите листи тих телефонских бројева. Дођите до телефонског броја који желите да позовете, и притисните .

- Да видите листу последњих 20 бројева чије сте позиве примили (мрежни сервис), одаберите **Primljeni pozivi**.
- Да видите последњих 20 бројева које сте позвали или покушали да позовете, одаберите **Pozivani brojevi**.



Савет: У пасивном режиму, једном притисните  да приступите листи претходно позиваних бројева. Дођите до жељеног броја или имена и притисните  да га позовете.

- Да обришете листе претходних позива, одаберите **Obriši liste zadnjih poziva**. Одаберите да ли желите да обришете све бројеве у листама претходних позива, или пак, само оне у листи пропуштених, примљених или биралих бројева. Обрисано се не може повратити.

Када дођете до неког имена или броја у овим листама и притиснете **Опције** можете да видите, рецимо, време позива, да измените или да обришете телефонски број из листе, да тај број сачувате у **Kontakti** или да пошаљете поруку на тај број.

■ Бројачи импулса и тајмери



Напомена:

Стварни рачун за разговоре и услуге провајдера може да варира у зависности од могућности мреже, заокруживања рачуна, пореза и тако даље.

- Да видите приближне дужине својих долазних и одлазних позива у сатима, минутима и секундама, одаберите **Trajanje poziva**. Да бисте поништили тајмере, морате да унесете сигурносну шифру. Ако поседујете две телефонске линије (мрежни сервис), свака линија има сопствени мерач дужине позива, тајмер. Приказују се тајмери оне линије која је одабрана.
- Да видите приближну количину примљених или послатих података у последњој сесији, свих примљених и послатих података, као и да поништите бројаче, одаберите **Merač GPRS podataka**. Јединица мере бројача је бајт. Да бисте поништили бројаче, морате да унесете сигурносну шифру.
- Да видите приближну дужину последње GPRS везе, укупна трајања GPRS веза и да поништите одговарајуће тајмере, одаберите **Merač trajanja GPRS veze**. Да бисте поништили тајмере, морате да унесете сигурносну шифру.

■ Позиционирање

Мрежа Вам може упућивате захтеве за позицију.

Можете осигурати да мрежа доставља информације о локацији (позицији) вашег телефонског апарата само када се Ви сагласите (мрежни сервис). Обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса за претплату као и да договорите услове доставе информација о локацији.

- Да прихватите или да одбаците захтев за локацију, притисните **Prihvati** или **Odbaci**. Ако Вам захтев промакне, телефонски апарат аутоматски прихвата или одбацује захтев у складу са оним шта сте договорили са својим оператором мреже или са провајдером сервиса. Телефон приказује **1 propušteni zahtev za pozicijom**. Да видите пропуштени захтев за позицију, притисните **Prikaži**.
- Да видите информације о последњих 10 обавештења или захтева, притисните **Мени** па одаберите **Liste poziva** → **Pozicioniranje** → **Dnevnik pozicije**.

9. Подешавања

■ Начини рада

Користећи претходно дефинисане начине рада, можете да подешавате тонске одзиве телефона за различите догађаје, различите средине и групе позивача.

Притисните **Мени** и одаберите *Пodešavanja* → *Načini rada*. Дођите до неког начина рада и притисните **Izaberi**.

- Да начин рада активирате, одаберите *Aktiviraj*.
- Да подесите начин рада да буде активан само одређено време, до 24 сата, одаберите *Ograniči trajanje* и подесите време престанка. Када подешени период истекне, активира се претходни начин рада који није био временски ограничен.
- Да начин рада подесите својим захтевима, одаберите *Prilagodi*. Одаберите параметар који желите да измените, и извршите измене. Иста подешавања се могу изменити и у менију *Podešavanje tonova*. Да промените свој статус присутности, одаберите *Moja prisutnost*. Овај мени је на располагању ако сте за *Sinhronizuj sa načinima rada* одабрали *Uključi*. Да начину рада промените име, одаберите *Naziv načina*. Начину рада *Opšti* се не може мењати име.



Савет: Да у пасивном режиму брзо промените начин рада када тастатура није закључана, отворите листу начина рада и дођите до жељеног начина рада кратким притискањем главног прекидача. Да начин рада активирате, притисните **Izaberi**.

■ Подешавање тонова

Можете да подешавате тонове звона, тонове обавештења и упозорења, као и тонове тастатуре.

Притисните **Мени** па одаберите *Podešavanja* → *Podešavanje tonova*. Иста подешавања можете наћи и у менију *Načini rada*. Имајте на уму да се подешавања која овде изаберете односе на активирани начин рада.

- *Upozorenje na dolazni poziv* — одређује како Вас телефонски апарат обавештава о долазном говорном позиву: *Zvonjenje*, *Rastući zvuk*, *Jedno zvono*, *Kratak ton* или *Isključeno*.
- *Melodija* — одређује тон за долазне позиве. Да одаберете тонове звона који су меморисани у *Galerija*, одаберите *Otvori Galeriju* из листе тонова звона.



Савет: Ако тон звона примите преко IC везе, или га преузмете, можете га сачувати у *Galerija*.

- *Jačina zvona* — одређује ниво јачине тонова.
- *Vibracija* — подешава телефон тако да телефон вибрира на долазни говорни позив или поруку. Упозорење вибрацијом не функционише када је телефонски апарат прикопчан на пуњач, стони носач или аутомобилски комплет.
- *Ton upozorenja poruke* — одређује тон за долазне поруке.
- *Podešavanja Pri- tisni za razgovor* — дефинише примарни PzR (притисни за разговор) звучник или статус *Ne ometaј*, као и обавештавање и тон повратног позива.
- *Ton poruke časkanja* — одређује тон за долазне чет поруке.
- *Tonovi tastature* — одређује ниво јачине тонова тастатуре.
- *Tonovi upozorenja* — подешава телефонски апарат тако да се телефон оглашава упозорењем, рецимо, када је батерија скоро празна.
- *Upozoravaj na* — подешава телефонски апарат тако да звони само на позиве од бројева који припадају одабраној групи позивалаца. Дођите до жељене групе или *Sve pozive* и притисните **Označi**.

■ Подешавање екрана

Притисните **Мени** и одаберите *Podešavanja* → *Podešavanje ekrana*.

Наредна подешавања екрана можете да мењате:

- *Pozadina* — да додате слику за позадину која ће се приказивати у пасивном режиму. Неке слике су већ меморисане у менију *Galerija*. Сlike можете да примате и у склопу мултимедија порука или да их пренесете користећи PC Suite програмски пакет из PC рачунара и сачувате у *Galerija*. Ваш телефонски апарат подржава JPEG, GIF, WBMP, BMP, OTA-BMP и PNG формате слика. Нису подржане и све варијанте формата датотека.

Да изаберете тапет, изаберите **Izaberi pozadinu**. Дођите до слике коју желите, притисните **Опције** па изаберите *Post. za pozadinu*.

Да активирате или деактивирате тапет, одаберите *Uključen*, односно *Isključen*.

Имајте на уму да се тапет не приказује када се активира скрин сејвер, заштита екрана.

- *Kolor šeme* — да измените боје неких екранских елемената, рецимо, позадине менија и боје стубића индикатора јачине сигнала и напуњености батерије.
- *Logo operatora* — да се приказује или не приказује лого оператора. Ако нисте претходно сачували лого оператора, овај мени је пригушен. Лого оператора се не приказује када се активира скрин сејвер, заштита екрана.

П од е ш а в а њ а

За детаљније информације о расположивости логотипа оператора, обратите се свом провајдеру сервиса или оператору мреже.

- **Pauza zaštite ekrana** — да подесите време кашњења после којег ће се активирати скрин сејвер, заштита екрана. Да деактивирате скрин сејвер, притисните било који тастер.
- **Kontrast ekrana** — да измените контраст приказа на екрану, ка светлијем или тамнијем, користећи тастер за претрагу лево или десно.
- **Pregled menija** — да изаберете како ће телефон приказивати главни мени. Изаберите **Lista** или **Tabela**.

■ Подешавања времена и датума

Притисните **Meni** и одаберите **Podешavanja** → **Podешavanja vremena i datuma**.

- **Sat** — Изаберите **Prikaži sat** (или **Skloni sat**) да се сат приказује (или не приказује) у пасивном режиму. Изаберите **Podesi vreme** да подесите тачно време, а **Oblik sata** да подесите дванаесточасовни или двадесетчетворочасовни формат приказа времена.

Сат опслужује функције **Poruke**, **Liste poziva**, **Alarm**, временски ограничени **Načini rada**, **Kalendar**, **Napomene** и скрин сејвер, заштиту екрана.

Ако је батерија дуже време извађена из апарата, или ако је потпуно празна, потребно је поновно подешавање времена.

- **Datum** — Изаберите **Pokaži datum** (или **Sakrij datum**) и датум ће се приказивати (или не) када је телефон у пасивном режиму. Изаберите **Podesi datum** да подесите датум. Можете да изаберете и формат приказа датума, као и сепаратор датума.
- **Autoažuriranje vremena i datuma** (мрежни сервис) — Изаберите **Uključeno** да подесите телефонски апарат тако да аутоматски ажурира време и датум за тренутну временску зону. Изаберите **Prvo potvrdi** да подесите телефон да тражи потврду, сагласност, пре таквог ажурирања.

Аутоматско ажурирање датума и времена не мења време (нумеричку вредност) постављено за аларм, календар и алармне поруке. Аутоматско ажурирање може да доведе до тога да су нека подешена алармна времена већ истекла. За детаљније информације о расположивости ове функције, обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

■ Личне пречице

Десни селекциони тастер и гласовне команде можете да користите да приступате функцијама које најчешће користите.

Да одаберете функцију за десни селекциони тастер и да додате гласовну команду неким функцијама, притисните **Meni** па одаберите **Podешavanja** → **Lične prečice**.

- Да одаберете функцију за десни селекциони тастер, одаберите **Desni selekциони taster**. Дођите до неке функције и одаберите је.
- Да додате гласовну команду, одаберите **Komande glasom** и фолдер са командама, инструкцијама. Одаберите функцију којој желите да доделите неку команду гласом па притисните **Dodaj**. Гласовне команде можете да додате за до десет функција по свом избору. Ако одабрана функција већ има гласовну команду, приказаће се индикатор . За активирање гласовне команде, Имајте на уму да гласовну команду не можете да активирате, нити да је додајете, у току везе или док нека апликација користи (E)GPRS преносни пут за слање или пријем података.

■ Повезивање

Инфрацрвена веза

Свој телефонски апарат можете подесити да прима податке преко свог инфрацрвеног (IC) порта. Имате могућност размене, слања и пријема, података као што су визиткарте са компатибилним телефонским апаратом или другим уређајем за рад са подацима, рачунаром, преко IC порта свог телефона.

Не усмеравајте сноп IC (инфрацрвених) зрака никоме у очи, и не дозволите да он ствара сметње другим IC уређајима. Овај апарат је ласерски производ класе 1.

Да бисте могли да користе IC везу, компатибилни уређај са којим желите да успоставите везу мора да буде IrDA компатибилан.

Слање и пријем података користећи IC

1. IC портови уређаја који шаље и уређаја који прима морају да буду окренути један наспрам другог и између њих не сме да постоји препрека. Пожељно растојање између два уређаја за IC (инфрацрвену) везу је највише 1 метар (3,28 стопа).
2. Да активирате IC порт свог телефонског апарата за пријем података преко IC везе, притисните **Meni** и одаберите **Podешavanja** → **Infracrveno (IC)**.
3. Корисник уређаја који шаље податке бира жељену IC функцију и започиње пренос података.

Уколико се пренос података не започне у року од 2 минута по активирању IC порта, веза се прекида и мора се стартовати поново.

Индикатор IC везе

- Када је симбол  стално приказан, IC веза је активирана и ваш телефонски апарат је спреман да шаље или да прима податке преко свог IC порта.
- Када се симбол  пали и гаси, тј. када блинка, ваш телефонски апарат покушава да се повеже са другим уређајем, или је веза раскинута.

GPRS

GPRS је мрежни сервис који омогућава употребу мобилних телефона за слање и пријем података путем мреже базиране на Интернет протоколу, (IP). GPRS омогућава бежични приступ дата мрежама као што је Интернет.

Побољшани GPRS (EGPRS) користи EDGE модулациону технику за повећање пропусног опсега GPRS везе.

Функције вашег телефонског апарата које могу да користе (E)GPRS су поруке, претраживање веб страна, имејл, даљинска синхронизација, преузимање садржаја и прикључивање са PC рачунара преко комутираних линија (рецимо на Интернет или имејл).

Пре него што будете могли да користите (E)GPRS технологију:

1. Обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса и проверите доступност и начин претплате на (E)GPRS сервис, цене и брзине преноса података.
2. Меморишите (E)GPRS параметре, подешавања, за сваку апликацију која се користи преко (E)GPRS везе.

Имајте на уму да ако сте одабрали GPRS као носач података, телефон ће уместо GPRS преносног пута користити EGPRS, ако је овај доступан на мрежи. Не можете бирати између GPRS и EGPRS преносног пута, али за неке апликације можете да одаберете GPRS или *GSM podaci* (пренос података са комутацијом линије, SCD).

GPRS веза

Да поставите подешавања (E)GPRS веза, притисните **Meni** и одаберите *Podešavanja* → *Povezivanje* → *GPRS* → *GPRS veza*.

- Да подесите да се телефон аутоматски пријављује на (E)GPRS мрежу чим га укључите, одаберите *Stalna veza*.
Индикатор  се приказује у горњем левом делу дисплеја када је (E)GPRS сервис на располагању. Када стартујете неку апликацију која користи (E)GPRS, успоставља се веза између вашег телефона и комуникационе мреже. Приказује се индикатор  и могућа је размена података. Када изађете из апликације, (E)GPRS веза се раскида али ваш телефон остаје пријављен на (E)GPRS мрежу. Ако у току (E)GPRS везе примите позив или текстуалну поруку или упутите позив, у горњем десном углу екрана приказаће се индикатор  који означава да је (E)GPRS веза задржана (стављена на чекање). Индикатор, иконица GPRS везе и EGPRS везе је исти.
- Да подесите телефонски апарат да се пријављује на (E)GPRS мрежу и да успоставља (E)GPRS везу када то затражи нека апликација која користи (E)GPRS преносни пут, одаберите *Po potrebi*. (E)GPRS веза ће се раскидати када изађете из одговарајуће апликације.

Имајте на уму да овај модел телефона подржава три истовремене (E)GPRS везе. На пример, можете истовремено претраживати XHTML странице, примати мултимедија поруке и имати прикључну везу са PC рачунара.

Подешавања GPRS модема

Телефон можете да повежете преко IC везе или дата кабла са компатибилним PC рачунаром и користити га као модем да бисте омогућили (E)GPRS везу са свог рачунара.

Да поставите подешавања (E)GPRS веза са свог PC рачунара, притисните **Meni** и одаберите *Podešavanja* → *Povezivanje* → *GPRS* → *Podešavanja GPRS modema*.

- Да активирате жељену приступну тачку, одаберите *Aktivna tačka pristupa*.
- Да измените подешавања приступне тачке, одаберите *Izmeni aktivnu tačku pristupa*. Одаберите наредне опције: *Naziv tačke pristupa* да унесете (произвољно) име које желите да користите за активiranу приступну тачку. *GPRS tačka pristupa* да унесете име приступне тачке (APN) за успостављање везе на (E)GPRS мрежу. Обратите се оператору мреже или провајдеру сервиса за име (адресу) приступне тачке.

Параметре прикључне везе преко (E)GPRS сервиса, (име приступне тачке, APN) можете такође да поставите и у свом PC рачунару користећи програм Nokia Modem Options. Ако сте параметре подесили и у PC рачунару и у телефонском апарату, користиће се они у PC рачунару.

■ Подешавања позива

Притисните **Meni** па одаберите *Podešavanja* → *Podešavanje poziva*. Одаберите неку од наредних опција:

- *Preusmerenje* — (мрежни сервис) да преусмерите своје долазне позиве на неки други број као што је број ваше говорне поште (мрежни сервис).

За детаљније информације, обратите се свом провајдеру. Опције преусмеравања које не подржава ваша SIM картица или ваш оператор мреже се не приказују.

Одаберите жељену опцију преусмеравања, на пример, одаберите *Preusmeri ako je zauzeto* да преусмерите говорне позиве када је ваша линија заузета или када одбијете долазни позив.

Да опцију преусмеравања укључите, одаберите *Aktiviraj* као и временски период после којег ће се позив преусмерити, ако је то на располагању за дату опцију преусмеравања. Да опцију преусмеравања искључите, одаберите *Poništi*, или одаберите *Proveri stanje*, ако је на располагању за дату опцију преусмеравања, да проверите да ли је преусмеравање позива укључено или не. Истовремено може бити активно неколико опција преусмеравања.

Индикаторе преусмеравања можете да видите у пасивном режиму. [Видите Пасивни режим рада на страници 13.](#)

- *Auto. kontrola jačine zvuka* — Одаберите *Uključeno* да се јачина звука у звучници (слушалици) аутоматски поставља на ниво који сте подесили тастерима за подешавање јачине звука. На пример, ако је околина бучна, јачина звука у звучници се повећава, односно, ако особа са којом разговарате прича прегласно, јачина се смањује.
- *Odgovor bilo kojim tasterom* — Одаберите *Uključen*, и на долазни позив ћете моћи да одговарате кратким притиском било ког тастера осим главног прекидача, PzR тастера, селекционих тастера  и  и тастера .
- *Automatsko po- navljjanje biranja* — Одаберите *Uključeno*, и телефон ће, после неуспелог покушаја успостављања везе, још највише десет пута покушати да успостави везу.
- *Brzo biranje* — Одаберите *Uključeno*, и имена и бројеве телефона додељене тастерима за брзо бирање, од  до , можете позивати притиском и држањем одговарајућег нумеричког тастера.
- *Poziv na čekanju* — Одаберите *Aktiviraj*, и мрежа ће Вас обавештавати о долазном позиву у току разговора (мрежни сервис).
- *Izveštaj po pozivu* — Одаберите *Uključen*, и телефон ће после сваког позива на кратко приказивати његову приближну дужину и цену (мрежни сервис).
- *Šalji moj identitet* — Одаберите *Da*, и ваш број телефона ће се приказивати позваној страни (мрежни сервис). Одаберите *Uobičajeno u mreži*, и користиће се она опција која је уговорена са вашим провајдером сервиса.
- *Linija za odlazne pozive* — (мрежни сервис), да за упућивање позива користите линију 1 или 2. На пример, можете имати приватну и пословну линију, претплатнички број. За детаљније податке о расположивости ове функције, обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

Ако одаберете опцију *Linija 2* а нисте претплаћени на овај мрежни сервис, услугу, нећете моћи да упућујете позиве. Међутим, без обзира на одабрану линију, долазне позиве ћете моћи да преузimate на обе линије.

Да онемогућите бирање линије за одлазне позиве, ако то ваша SIM картица подржава, притисните *Опције* и одаберите *Zaključaj*.



Савет: У пасивном режиму, да пређете са једне линије на другу, притисните и држите .

■ Подешавање телефона

Притисните *Мени* и одаберите *Podešavanja* → *Podešavanje telefona*. Одаберите неко од наредних подешавања:

- *Podešavanja jezika* — Да поставите језик екранских текстова, одаберите *Jezik telefona*. Када је одабрана опција *Automatski*, телефон бира језик на основу информација са SIM картице.
Да за писање користите неки други језик, одаберите *Jezik za pisanje*.
- *Stanje memorije* — да видите количину слободне и заузете меморије за сваку функцију.
- *Automatska zaštita tastature* — да закључате тастатуру како би се спречило нехотично притискање тастера. У току везе, телефонским апаратом се рукује нормално. Када завршите разговор или одбијете позив, тастатура остаје закључана.
- *Zaštita tastature* — да подесите телефонски апарат да захтева унос заштитне, сигурносне, шифре када се тастатура откључава.
- *Prikaz informacije o ćeliji* — да се приказује информација када се телефон користи у мрежи која је базирана на Micro Cellular Network (MCN) технологији (мрежни сервис).
- *Pozdravna poruka* — да укуцате неку личну напомену која ће се приказивати када укључите телефонски апарат.
- *Izbor operatora* — да подесите телефонски апарат да аутоматски бира целуларне мреже које су на располагању на датој локацији.

Ако одаберете *Ručni*, моћи ћете да сами бирате мрежу која има споразум о ромингу са вашим матичним провајдером сервиса.

- *Potvrda akcija SIM servisa* — да се потврђују поруке које размењују ваш телефонски апарат и провајдер сервиса.

Имајте на уму да приступ овим сервисима може да подразумева слање текстуалне поруке или телефонског позива. Ти сервиси Вам се могу наплаћивати.

- *Pomoćna objašnjenja* — да подесите телефонски апарат да приказује текстове помоћи. Текстови помоћи садрже информације о начину коришћења функција које нуди телефон.
- *Ton pri uključenju* — да се чује неки тон када се телефон укључује.

■ Подешавања ћаскања и моје присутности

За подешавања сервиса *Ћаскање* и *Моја присутн.*, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Подешавања ћаскања можете примити и као OTA поруку. {unresolved reference to ID 'x102'}

Измене и активирање подешавања

1. Притисните **Мени** и одаберите *Подешавања* → *Подешав. ћаск. и моје присутности*.
2. Да унесете подешавања, одаберите *Активна подеш. ћаскања и присутн.*, дођите до скупа подешавања у којем желите да их активирате и притисните **Активирај**.
3. Одаберите *Измени активна по- деш. ћаск. и присутн.* Одаберите сваки од параметара појединачно и унесите потребне вредности на основу података које сте добили од свог оператора мреже или провајдера сервиса. Имајте на уму да се подешавања везе налазе у менију *Подешавања везе*.

■ Подешавање проширења

Мени подешавање проширења се приказује једино ако је на телефон тренутно прикључено, или раније било прикључено, неко компатибилно мобилно проширење, као што је хендсфри јединица.

Притисните **Мени** и одаберите *Подешавања* → *Подешавање проширења*. Неко проширења можете да одаберете ако је оно тренутно прикључено, или је раније било прикључено на телефон. За нека проширења можете да одаберете опције које ће се аутоматски активирати када такво проширење прикључите на телефон.

- *Уобићајени режим* — да одаберете начин рада који ће се аутоматски активирати када прикључите одабрано проширење. Док је проширење прикључено на апарат, можете одабрати и неки други начин рада.
- *Аутоматски одговор* — да подесите апарат да аутоматски одговара на долазни позив после пет секунди. Ако је за *Упозорење на долазни позив* постављено *Кратак тон* или *Искључено*, опција аутоматског одговарања се не користи.
- *Осветљење* — да осветљење поставите трајно *Укључено*. Да осветљење остаје укључено 15 секунди по притиску тастера, одаберите *Аутоматско*.

■ Подешавање заштите

Модул Подешавање заштите садржи подешавања приступних шифара и других заштитних, безбедносних, опција.

И када се користе заштитне функције које ограничавају позиве (као што су ограничење позива, затворена група корисника и фиксно бирање), позивање званичног броја службе помоћи који је програмиран у апарату може бити могуће.

Притисните **Мени** и одаберите *Подешавања* → *Подешавање заштите*.

Одаберите неку од наредних опција:

- *Захтев за PIN шифром* — да подесите апарат да захтева унос PIN шифре при сваком укључивању.
- *Услуга забране позива* (мрежни сервис) — да ограничите позиве.
- *Фиксно бирање* — да ограничите своје одлазне позиве и текстуалне поруке само на одабране телефонске бројеве, ако то подржава ваша SIM картица.

Када је активирана опција фиксног бирања, (E)GPRS везе нису могуће осим за слање текстуалних порука преко (E) GPRS преносног пута, у ком случају телефонски број примаоца и број центра за размену порука морају да се налазе у листи фиксног бирања.

- *Затворена група корисника* (мрежни сервис) — да дефинишете групу особа које можете да позивате и од којих можете да примате позиве.
- *Степен заштите* — да подесите телефонски апарат да тражи унос сигурносне шифре увек када се у њега убаци нова SIM картица, одаберите *Телефон*.

Да подесите телефонски апарат да захтева унос сигурносне шифре када се одабере меморија SIM картице и када желите да промените активну меморију, или када желите да копирате податке из једне меморије у другу, одаберите *Меморија*.

- *Приступне шифре* — да промените приступне шифре.

■ Врати фабричка подешавања

Нека подешавања менија можете да вратите на фабрички постављене опције, вредности.

1. Притисните **Мени** и одаберите *Подешавања* → *Врати фабричка подешавања*.
2. Укуцајте сигурносну шифру и притисните **ОК**.

Имајте на уму да се неће обрисати подаци које сте сами унели преко тастатуре и они подаци које сте преузели, рецимо, имена и телефонски бројеви меморисани у *Контакти*.

10. Галерија

У фолдере Галерије можете меморисати слике и тонове, мелодије, звона које сте примили у склопу мултимедија порука.

Ваш телефон подржава Digital Rights Management (DRM) систем ради заштите садржаја у уређају. Неки садржај, рецимо мелодија звона, може да буде заштићен и на њега се могу односити одређена правилима коришћења, на пример, број употреба или одређени временски период коришћења. Та правила су дефинисана у кључу за активирање датог садржаја који се добија или у склопу самог садржаја или засебно, зависно од провајдера сервиса. Ови кључеви за активирање се могу обнављати. Увек проверите услове испоруке свих садржаја као и кључеве за активирање пре саме набавке, пошто могу подразумевати плаћање. Галерија користи заједничку меморију.

{unresolved reference to ID 'x852'}

■ Фолдери у галерији

1. Притисните **Мени** и одаберите **Галерија**. Приказује се листа фолдера. **Fotografije**, **Video snimci**, **Grafike**, **Melodije** и **Audio snimci** су системски фолдери телефонског апарата.
 2. Дођите до жељеног фолдера и притисните **Отвори** да видите листу датотека у датом фолдеру или притисните **Опције** и приказаће Вам се листа опција које су на располагању.
 - Одаберите **Dodaj folder**, **Obriši folder**, **Premesti**, **Promeni naziv**, **Detalji**, **Vrsta pregleda** или **Složi**. Системске фолдере, који долазе са софтвером телефона, не можете да бришете, премештате нити да им мењате име.
 - Одаберите **Stanje memorije** да видите информације о утрошку меморије у телефонском апарату.
 - Одаберите **Lista tast. za akt.** да видите листу свих кључева за активирање који су Вам на располагању. Кључеве за активирање који су истекли можете да обришете, на пример.
 - Одаберите **Preuzimanja** да преузмете додатне слике и мелодије, тонове. Одаберите **Preuzimanja slika**, **Preuzim. melodija** или **Preuzimanja videa** и приказаће Вам се листа адреса (маркера) које су Вам на располагању. Одаберите **Još adresa** да приступите листи адреса, маркера, у менију **Servisi**. {unresolved reference to ID 'x1_1289'}

Одаберите одговарајућу адресу, маркер, да се повежете на жељену страницу. Ако успостављање везе не успе, вероватно је немогуће приступити датој страни преко сервиса чије параметре везе тренутно користите. У том случају, отворите мени **Servisi** и активирајте неку други скуп подешавања. {unresolved reference to ID 'x101_8'}

Покушајте поново да се повежете на ту страну.

Да проверите који су Вам сервиси на располагању, као и цене и претплату, обратите се свом оператору целуларне мреже или провајдера сервиса. Садржаје преузимајте само са извора, сајтова, у које имате поверење.
 3. Ако сте отворили неки фолдер, дођите до жељене датотеке. Да видите датотеку, притисните **Отвори** или, да је пошаљете преко MMS сервиса, притисните . Телефон може да приказује видео снимке 3GP формата (по видео стандардима H.263 Баселине и MPEG-4 симпле профиле).
- Притисните **Опције** па одаберите жељену опцију из листе.

■ Опције датотека у галерији

Неке од наредних опција су Вам на располагању за датотеке у **Галерија**. Дођите до жељене датотеке и притисните **Опције**.

- **Obriši** — да обришете одабране датотеке.
- **Pošalji** — да одабрану датотеку пошаљете путем MMS сервиса или преко IC везе.
- **Izmeni sliku** — да извршите измене одабране графичке датотеке.
- **Premesti** — да преместите датотеку у неки други фолдер. Дођите до фолдера у који желите да преместите ту датотеку, притисните **Опције** па одаберите **Premesti ovde**.
- **Promeni naziv** — да датотеци дате ново име.
- **Post. za pozadinu** — да одабрану графичку датотеку поставите као тапет.
- **Post. kao melodiju** — да поставите одабрану аудио датотеку као тон звона.
- **Stanje memorije** — да видите информације о утрошку меморије у телефонском апарату.
- **Aktivir. sadržaja** — да обновите, ажурирате, кључ за активирање одабране датотеке. Ова опција се приказује једино ако датотека подржава обнављање, ажурирање, кључа за активирање.
- **Detalji** — да видите податке о датотеци, на пример датум датотеке.
- **Vrsta pregleda** — да поставите како ће телефон приказивати датотеке.
- **Složi** — да пресложите датотеке и фолдере по датуму, типу, називу или величини.
- **Obriši sve** — да обришете све датотеке у одабраном фолдеру.
- **Otvori u nizu** — да видите датотеке редом.
- **Dodaj folder** — да додате неки нови фолдер.
- **Lista tast. za akt.** — да видите листу свих кључева за активирање који су Вам на располагању. Кључеве за активирање који су истекли можете да обришете, на пример.

11. Медији

■ Камера

Уграђеном камером можете да снимате фотографије.

Објектив камере се налази на задњој страни телефона, а главни екран телефона служи као визир. Камера даје фотографије у JPEG формату и видео снимке у H.263 (SubQCIF) формату.

Фотографисање

1. Притисните **Мени** и одаберите **Медији** → **Камера**.
2. Да направите стандардни снимак, фотографију, одаберите **Standardna fotograf.**, или да направите слику коју желите да доделите неком имену или телефонском броју који је сачуван у контактима, одаберите опцију **Portretna fotograf.**. Ако је осветљење слабо, одаберите опцију **Noćni režim**.



Савет: Да брзо отворите визир за стандардну фотографију, притисните  у пасивном режиму. Да брзо промените режим рада камере, на пример снимање покретних слика, видео режим, притисните и држите  или .

3. Слика се приказује на екрану који служи као визир.
Можете да притисните **Опције** да бисте одабрали неку од наредних опција:
 - **Promeni režim** — да промените режим рада камере.
 - **Samookidač** — да активирате самоокидач.
 - **Niz slika** — да направите пет фотографија у низу.
 - **Vidi prethodnu** — да видите последњу фотографију коју сте направили од отварања визира.
 - **Otvori Galeriju** — да приступите галерији.
4. Да направите снимак и сачувате фотографију, притисните **Slikaj**. Телефон меморише фотографију у фолдер **Fotografije** у оквиру менија **Galerija**.
Када се меморисање фотографије заврши, притисните **Опције**, и моћи ћете да одаберете неку од опција из листе.
 - **Uvećaj** — да зумирате фотографију.
 - **Pošalji** — да фотографију пошаљете у склопу мултимедија поруке или преко IC везе.
 - **Prikači uz kontakt** — да портретну фотографију додате неком контакту.
 - **Promeni naziv** — да сачуваној фотографији дате име.
 - **Otvori Galeriju** — да приступите менију **Galerija**.
 - **Podesi kontrast** — да подесите контраст фотографија.
 - **Post. za pozadinu** — да дату фотографију поставите као тапет.
 - **Detalji** — да видите детаље фотографије.
5. Да направите нови снимак, фотографију, притисните **Nazad**, или да направљени снимак обришете, притисните **Obriši**.



Савет: За прављење појединачних снимака можете да користите, активирате, самоокидач. Притисните **Опције** и одаберите **Samookidač**. Притисните **Počni**, и после одређеног времена, камера ће направити снимак и меморисати га у мени **Galerija**. Док самоокидач ради, чује се пиштање.

Прављење видео снимка

1. Притисните **Мени** и одаберите **Медији** → **Камера** → **Video**.
2. Да започнете снимање видео записа, снимка, притисните **Snimi**. Док правите видео снимак, у врху екрана се приказује индикатор  као и преостало време за видео снимак.
Да привремено зауставите снимање, притисните **Pauza**, а да наставите снимање, притисните **Nastavi**.
3. Да снимање прекинете, притисните **Prekini**. Телефон меморише снимак у фолдер **Video snimci** у оквиру менија **Galerija**.
4. Да видите снимак, притисните **Kreni**, да направите други видео снимак, притисните **Nazad**, или да одаберете неку од опција из листе, притисните **Опције**.
 - **Obriši** — да обришете снимак.
 - **Pošalji** — да снимак пошаљете у склопу мултимедија поруке или преко IC везе.
 - **Promeni naziv** — да сачуваном снимку дате име.
 - **Otvori Galeriju** — да приступите менију **Galerija**.
 - **Utišaj audio** — да искључите тон у току репродуковања снимка.
 - **Podesi kontrast** — да подесите контраст снимка.
 - **Detalji** — да видите детаље снимка.

Подешавање камере

Да бисте поставили подешавања камере у менију *Kamera*, одаберите *Podešavanja*, па затим одаберите неку од опција у листи.

- *Kvalitet slike* — да одредите колико ће графичка датотека бити компримована код меморисања снимка. Одаберите *Visok*, *Normalan* или *Osnovni*. *Visok* обезбеђује најбољи квалитет снимка али и заузима више меморије.
- *Dužina video snimka* — да одаберете дужину снимљених видео снимака.
- *Zvuci kamere* — да звук окидача и самоокидача поставите на *Uključeni* или *Isključeni*.
- *Uobičajeno ime* — да дефинишете име, наслов, који ће се користити код меморисања фотографије. Ако одаберете опцију *Automatski*, користиће се примарни, подразумевани, наслов. Ако одаберете опцију *Moj naslov*, нови наслов ћете моћи сами да уписујете или да га мењате.

■ Радио

FM радио користи проводник слушалица као антену. Да би FM радио исправно функционисао, неопходно је да су на апарат прикључене компатибилне слушалице.



Упозорење:

Музику слушајте умерено гласно. Продужено излагање гласној музици може да Вам оштети слух.

Имајте на уму да квалитет пријема зависи од покривања дате радио станице на тренутној локацији.

Укључивање и искључивање радија

1. Да укључите радио, притисните **Meni** и одаберите *Mediji* → *Radio*.

На екрану се појављују следеће информације:

- Број меморијског места станице и назив радио станице ако сте ту станицу меморисали
 - Фреквенција радио станице
2. Ако сте неке радио станице већ меморисали, до жељене станице можете доћи претраживањем или бирањем њеног меморијског броја 1 до 9 притиском на одговарајући нумерички тастер.

Када користите компатибилне слушалице које поседују тастер, притисните тастер да дођете до жељене радио станице.

3. Да искључите радио, притисните **Опције** и одаберите *Isključi*.



Савет: Да брзо искључите радио, притисните и држите .

Подешавање радио станице

Када је радио укључен, притисните и држите тастер  или  да започнете тражење канала, станица. Тражење се прекида када се пронађе нека станица, канал. Да станицу сачувате, притисните *Zapamti stanicu*. Укуцајте име станице и притисните **OK**. Одаберите меморијско место на коме желите да сачувате ту станицу.



Савет: Да бисте брзо сачували станицу на меморијским местима 1 до 9, притисните и држите одговарајући нумерички тастер, затим укуцајте име станице и притисните **OK**.

Слушање радија



Упозорење:

Не држите апарат уз ухо када је активиран звучник пошто звук може бити прегласан.

Када је радио укључен, притисните **Опције** и одаберите неку од наредних опција:

- *Isključi* — да искључите радио.
- *Zapamti stanicu* — да меморисате радио станицу, канал, који сте пронашли. У меморију можете унети до 20 станица.
- *Autopodešavanje* — Да започнете аутоматско тражење канала, кратко притисните  или  да започнете претраживање канала ка вишим, односно ка нижим фреквенцијама. Тражење се прекида када се нађе нека станица. Да сачувате пронађену радио станицу, притисните **OK** и одаберите *Zapamti stanicu*.
- *Ručno podešav.* — Да започнете ручно тражење канала, кратко притисните  или  да канале претражујете у корацима од 0,1 MHz нагоре или надоле (ка вишим, односно нижим фреквенцијама), или притисните и држите  или  за брзо претраживање нагоре или надоле. Да сачувате пронађену радио станицу, притисните **OK** и одаберите *Zapamti stanicu*.



Савет: Да брзо одаберете *Ručno podešav.*, притисните  у менију *Radio*.

- *Podesi frekvenciju* — да сачувате радио станице које често користите. Ако знате фреквенцију радио станице коју желите да слушате (између 87,5 MHz и 108,0 MHz) укуцајте је и притисните **OK**. Да сачувате радио станицу, притисните **OK** и одаберите *Zapamti stanicu*.



Савет: Да брзо одаберете *Podesi frekvenciju*, притисните  у менију *Radio*.

- *Obriši stanicu* — да поништите избор сачуваних канала. Да обришете меморисану радио станицу, дођите до ње, притисните **Obriši**, па то потврдите.
- *Promeni naziv* — да доделите ново име некој меморисаној станици, каналу. Укуцајте ново име и притисните **OK**.
- *Zvučnik* или *Hedset* — да слушате радио користећи звучник (или слушалице). Нека су слушалице стално прикључене на телефон. Проводник слушалица служи и као радио антена.
- *Mono izlaz* или *Stereo izlaz* — да радио слушате у моно (или стерео) варијанти.

Када позовете или одговорите на телефонски позив док слушате радио, звук из радија се искључује. Када завршите позив, звук из радија се аутоматски враћа на претходно подешени ниво јачине.

Имајте да уму да када нека апликација шаље или прима податке преко (E)GPRS или HSCSD везе, то може да омета радио пријем.

■ Диктафон

Имате могућност снимања говора, звука или активног разговора дужине до 3 минута. Ово је корисно, на пример, када желите да снимите име и број да бисте их касније записали. Такав снимак можете да поставите и за тон, мелодију звона. Рикордер (диктафон) се не може користити док је активна нека говорна или GPRS веза.

Снимање звука

1. Притисните **Мени** и одаберите *Mediji* → *Diktafon*.
2. Да снимање започнете, одаберите *Snimi*. Да започнете снимање телефонског разговора, притисните **Опције** и одаберите *Snimi*. Када снимате телефонски разговор, држите телефон у нормалном положају, уз уво. Сви учесници у вези ће чути тихи писак на приближно сваких 5 секунди.
3. Да снимање прекинете, притисните **Prekini**. Снимак се меморише у фолдер *Audio snimci* менија *Galerija*.
Да преслушате последњи снимак, одаберите *Pusti posl. snimlj.*.
Да снимак пошаљете као мултимедија поруку или преко IC везе, одаберите *Pošalji*.

Слушање снимака

1. Да започнете слушање сачуваног снимка, притисните **Мени** и одаберите *Mediji* → *Diktafon* → *Lista snimaka*. Приказује се листа фолдера у *Galerija*.
2. Отворите фолдер *Audio snimci*, па затим и снимак који желите да чујете. У вези опција снимања које су на располагању, {unresolved reference to ID 'x1_777'}

12. Притисни за разговор

Притисни за разговор преко целуларне мреже (PTT) је сервис двосмерне радио-везе који је на располагању у GSM/GPRS целуларној комуникационој мрежи. Притисни за разговор обезбеђује директну говорну комуникацију која се одмах успоставља притиском на PzR тастер.

Притисни за разговор можете да користите за разговор са једном особом или са групом особа које поседују компатибилне апарате. Када се ваш позив успостави, особа или више особа које позивате не морају да одговоре на позив, преузму позив. Поред GPRS бројача, телефонски апарат региструје само позиве један-на-један у листу претходних позива у оквиру менија [Liste poziva](#). Учесници би требало, када год је то могуће, да потврђују пријем поруке пошто не постоји никаква друга потврда о томе да ли је пријемна страна чула позив.

За расположивост сервиса, цене и претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Имајте на уму да ролинг може да буде рестриктивнији него за стандардне позиве.

Да бисте могли да користите сервис притисни за разговор, морате дефинисати неопходна подешавања сервиса притисни за разговор.

Док сте повезани на сервис притисни за разговор, можете да користите остале функције телефонског апарата. Сервис притисни за разговор преко целуларне мреже није повезан са класичном говорном комуникацијом, па тако и многи сервиси који су на располагању у класичној говорној комуникацији (рецимо, говорна пошта) нису на располагању у овој врсти комуникације.

■ Отварање менија притисни за разговор

Притисните **Meni** и одаберите [Pritis. za razg.](#). Приказује се листа избора менија притисни за разговор.

- Да се повежете на сервис или да раскинете везу са сервисом притисни за разговор, одаберите [Prijavi se na PZR](#) или [Odjavi se sa PZR](#).
- Да видите примљене захтеве за повратни позив, одаберите [Lista povr. poziva](#).
- Да видите листу PzR (притисни за разговор) група, одаберите [Lista grupa](#).



Савет: Да брзо приступите [Lista grupa](#) из пасивног режима, притисните .

- Да видите листу контаката којима сте доделили PzR (притисни за разговор) адресу, одаберите [Spisak imena](#).
- Да у телефонски апарат додате нову PzR групу, одаберите [Dodaj grupu](#).
- Да поставите неопходна подешавања функције притисни за разговор, одаберите [Podešavanja](#).
- Да отворите претраживач и да се повежете на PzR (притисни за разговор) портал који нуди ваш провајдер сервиса, одаберите [Servisi](#).

■ Подешавања PzR функције

Постоје две врсте подешавања функције притисни за разговор; радна подешавања (коришћење) и подешавања сервиса.

Радна подешавања

Притисните **Meni** и одаберите [Pritis. za razg.](#) → [Podešavanja](#) → [Podešavanja Pri- tisni za razgovor](#).

- Да подесите телефонски апарат да допушта пријем долазних један-на-један позива, одаберите [Pozivi 1 na 1](#) → [Uključeno](#). Ако одаберете опцију [Isključeno](#), моћи ћете да упућујете али не и да примате један-на-један позиве. Имајте на уму да провајдер сервиса може да нуди и неке сервисе који пренебрегавају ова подешавања. Да подесите телефонски апарат да Вас прво обавести о долазном један-на-један позиву тоном звона, одаберите [Pozivi 1 na 1](#) → [Obavesti](#).
- Да активирате "ослушкивање" групе, одаберите [Pračene grupe](#) → [Uključeno](#).
- Да подесите телефонски апарат да се при укључивању аутоматски повезује на сервис притисни за разговор, одаберите [Status PZR kod pokretanja](#) → [Da](#).
- Да своју PzR адресу сакријете за групне и један-на-један позиве, одаберите [Pošalji moju PZR adresu](#) → [Ne](#).
- Можете да одаберете и подешавања PzR тонова у менију [Podešavanje tonova](#). Да подесите телефон да користи звучник или звучницу (слушалицу) у PzR комуникацијама, одаберите [Podešavanje tonova](#) → [Podešavanja Pri- tisni za razgovor](#) → [Govorne opcije](#) → [Zvučnik](#) или [Slušalice](#). Ако одаберете [Ne ometaj](#), нећете моћи да упућујете нити да примате PzR позиве.

Подешавања сервиса притисни за разговор

За подешавања сервиса притисни за разговор, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Ова подешавања можете да примите и као ОТА поруку. [\[unresolved reference to ID 'x102'\]](#)

Измене и активирање подешавања

1. Притисните **Meni** и одаберите [Pritis. za razg.](#) → [Podešavanja](#).

2. Да унесете подешавања, одаберите [Aktivna servisna podešavanja](#), дођите до скупа подешавања у којем желите да их активирате и притисните **Aktiviraj**.
3. Одаберите [Izmena aktivnih serv. podešavanja](#). Одаберите сваки од параметара појединачно и унесите потребне вредности на основу података које сте добили од свог оператора мреже или од провајдера сервиса. Имајте на уму да подмени [Podešavanja veze](#) садржи потребна подешавања везе.

■ Повезивање и раскид везе са сервисом притисни за разговор

- Да се повежете на сервис притисни за разговор, притисните **Meni** и одаберите [Pritis. za razg.](#) → [Prijavi se na PZR](#).  означава PzR везу.  означава да сервис привремено није на располагању. Телефон аутоматски покушава да се поново повеже на сервис све док не раскинете везу са PzR (притисни за разговор) сервисом. Ако сте претходно у телефон додали групе, аутоматски се придружујете активним ([Uobičajeno](#) и [Praćeno](#)) групама, и на екрану се у пасивном режиму приказује примарна (подразумевана) група.
- Да раскинете везу са сервисом притисни за разговор, изаберите [Odjavi se sa PZR](#).

■ Упућивање и примање PzR позива

Подесите телефонски апарат да за PzR комуникације користи звучник или звучницу (слушалицу). Када је одабрана звучница, телефонски апарат користите на стандардни начин, уз уво.



Упозорење:

Не држите апарат уз ухо када је активирањем звучник пошто звук може бити прегласан.

Упућивање групног позива

Да бисте упућивали или примали групне позиве, повежите се на сервис притисни за разговор.

Да упутите позив примарној (подразумеваној) групи, притисните PzR тастер. Чује се тонски сигнал који означава да сте добили приступ, и телефон приказује ваш надимак и име групе.

Да упутите позив некој групи која није примарна (подразумевана), одаберите [Lista grupa](#) у менију притисни за разговор, дођите до жељене групе па затим притисните PzR тастер.

Притисните и држите притиснут PzR тастер све време док причате, а телефон држите испред себе тако да видите екран. Када завршите, отпустите тастер PzR. Говор се омогућава по принципу "ко први". Када неко престане да прича, онај ко први притисне PzR тастер моћи ће да прича следећи.

Упућивање један-на-један позива

Један-на-један позиви су позиви које упућујете само једној особи а не некој групи.

- Када сте повезани на сервис притисни за разговор, један-на-један позив можете да упутите на више начина: Да започнете један-на-један позив из листе контаката којима сте додали PzR адресе које сте примили од провајдера сервиса, одаберите [Spisak imena](#). Дођите до неког контакта, па притисните PzR тастер. Контакт можете одабрати и из листе [Kontakti](#).
- Да започнете један-на-један позив из листе PzR (притисни за разговор) група, одаберите [Lista grupa](#) и дођите до жељене групе. Притисните **Opције**, одаберите [Aktivni članovi](#), дођите до жељеног контакта, па притисните PzR тастер.
- Да започнете један-на-један позив из листе захтева за повратни позив које сте примили, одаберите [Lista povr. poziva](#). Дођите до жељеног надимка, па притисните PzR тастер.

Примање групног или један-на-један позива

Кратки тонски сигнал Вас обавештава о долазном групном или један-на-један позиву. Када примате групни позив, приказује се име групе и надимак позиваоца. Када примате један-на-један позив од особе чије сте податке меморисали у [Kontakti](#), приказује се меморисано име ако је препознато; у супротном, приказује се само надимак позиваоца.

Долазни један-на-један позив можете да прихватите или да одбаците ако сте подесили телефонски апарат да Вас прво обавештава о један-на-један позивима.

Ако притиснете PzR тастер да покушате да одговорите групи док други члан групе прича, чујете тонски сигнал "чека у реду" и приказује се текст [Na čekanju](#) све док држите притиснут тастер PzR. Притисните и држите тастер PzR, сачекајте да друга особа заврши, и онда причајте.

■ Захтеви за повратни позив

Слање захтева за повратни позив

Ако упутите неки један-на-један позив и на њега не добијете одговор, можете од те особе тражити да Вас позове.

П р и т и с н и з а р а з г о в о р

- Захтев за повратни позив можете да упутите на више начина: Да пошаљете захтев за повратни позив из листе контаката у менију [Pritis. za razg.](#), одаберите [Spisak imena](#). Дођите до неког контакта, притисните **Opcije** и одаберите [Pošalji povr. poziv](#).
- Да пошаљете захтев за повратни позив из [Kontakti](#), притисните  у пасивном режиму и дођите до жељеног контакта. Притисните **Detalji**, дођите до одговарајуће PzR (притисни за разговор) адресе, притисните **Opcije** и одаберите [Pošalji povr. poziv](#).
- Да пошаљете захтев за повратни позив из листе групе у менију [Pritis. za razg.](#), одаберите [Lista grupa](#) у пасивном режиму и дођите до жељене групе. Притисните **Opcije**, одаберите [Aktivni članovi](#), дођите до жељеног контакта, притисните **Opcije** и одаберите [Pošalji povr. poziv](#).
- Да пошаљете захтев за повратни позив из листе захтева за повратни позив у менију [Pritis. za razg.](#), одаберите [Lista povr. poziva](#). Дођите до неког контакта, притисните **Opcije** и одаберите [Pošalji povr. poziv](#).

Одговарање на захтев за повратни позив

Када Вам неко пошаље захтев за повратни позив, у пасивном режиму се на екрану приказује [Primljen zahtev za zvanjem natrag](#).

- Да отворите [Lista povr. poziva](#), притисните **Vidi**. Приказује се надимак пошиљаоца.
- Да упутите један-на-један позив, притисните PzR тастер.
- Да захтев за позив пошаљете назад пошиљаоцу, притисните **Opcije** и одаберите [Pošalji povr. poziv](#).
Да захтев обришете, притисните **Obriši**.

Меморисање пошиљаоца захтева за повратни позив

Када захтев за повратни позив примите од некога ко се не налази у вашој листи контаката, то име можете да сачувате у контакте.

- Да отворите [Lista povr. poziva](#), притисните **Vidi**. Приказује се надимак пошиљаоца.
- Да видите PzR (притисни за разговор) адресу пошиљаоца, притисните **Opcije** и одаберите [Vidi PZR adresu](#).
Да сачувате неки нови контакт или да неком контакту додате PzR (притисни за разговор) адресу, притисните **Opcije** и одаберите [Sačuvaj kao](#) или [Dodaj uz kontakt](#).

■ Додавање један-на-један контаката

- Имена особа којима често упућујете један-на-један позиве можете да меморишете. Да PzR (притисни за разговор) адресу додате неком имену у [Kontakti](#): Притисните  у пасивном режиму, дођите до жељеног контакта, па притисните **Detalji** → **Opcije**. Одаберите [Dodaj detalj](#) → [PZR adresa](#).
- Да додате неки контакт у листу PzR (притисни за разговор) контаката: Да додате PzR (притисни за разговор) контакт, отворите мени притисни за разговор и одаберите [Spisak imena](#). Притисните **Opcije** и одаберите [Dodaj kontakt](#).
- Да додате неки контакт из листе групе: Када сте повезани на сервис притисни за разговор, одаберите [Lista grupa](#), дођите до жељене групе и притисните **Opcije**. Одаберите [Aktivni članovi](#), дођите до члана чије контакт податке желите да меморишете, притисните **Opcije** и одаберите [Sačuvaj kao](#).

■ Креирање и подешавање група

Када позовете неку групу, сви чланови који су се придружили групи истовремено чују разговор.

Сваки члан групе се идентификује преко корисничког имена које даје провајдер сервиса. Чланови групе могу да изаберу надимак који ће користити у групи, и он се приказује као идентификација позивне стране.

Групе се региструју путем URL адресе. Један корисник региструје URL групе на мрежи првим прикључивањем групној сесији.

Постоје три врсте PzR (притисни за разговор) група;

- Селективне групе су затворене групе којима се могу прикључивати само одабрани корисници које одређује провајдер сервиса.
- Ад-хок групе су групе које могу да креирају сами корисници. Можете да креирате сопствену групу и да у њу позовете чланове.
- Ад-хок про групе; можете да креирате сопствену групу од чланова селективне групе. На пример, нека фирма може да има затворену групу, плус засебне групе које се формирају за различите пословне делатности.

Додавање групе

- Притисните **Meni** и одаберите [Pritis. za razg.](#) → [Dodaj grupu](#) → [Vođeno](#).
- Да поставите ниво заштите, безбедности, за групу, одаберите [Otvorena grupa](#) или [Zaštićena grupa](#).

Притисни за разговор

Ако одаберете *Zaštićena grupa*, телефон аутоматски креира криптовани део адресе групе који чланови не могу да виде када добију позив у групу. Само особа која креира заштићену групу може да позове додатне чланове у групу.

3. Унесите име за групу и притисните **OK**.
4. Одаберите статус групе: *Uobičajeno*, *Praćeno* или *Neaktivno*. Телефон приказује да је група сачувана и њен статус. *Uobičajeno* и *Praćeno* су активне групе. Када притиснете PzR (притисни за разговор) тастер да позовете групу, позива се примарна (подразумевана) група ако не дођете до неке друге групе или контакта.
5. Да пошаљете позивницу у групу, притисните **Da** када телефон затражи слање позивнице. Позивницу можете да пошаљете користећи текстуалну поруку или IC везу.

Чланови које позовете у отворене групе и сами могу да позивају друге чланове у групу.

Примање позивнице

Када позивницу у групу примите као текстуалну поруку, приказује се *Primljen poziv za grupu*:

1. Да видите надимак особе која је послала позивницу и адресу групе, ако група није заштићена група, притисните **Vidi**.
2. Да групу додате у свој телефонски апарат, притисните **Sačuvaj**, и одаберите статус групе; одаберите *Uobičajeno*, *Praćeno* или *Neaktivno*.

Да одбаците позивницу, притисните **Izadi** → **Da** или притисните **Vidi** → **Odbaci** → **Da**.

13. Роковник

■ Аларм

Постављање времена и тона аларма

Аларм функционише и када је телефон искључен ако је батерија довољно пуна.

1. Да поставите аларм, притисните **Мени** па одаберите **Роковник** → **Аларм** → **Време аларма**.
2. Да поставите неки тон за аларм, одаберите **Тон аларма**.

Да за аларм поставите радио, прикључите слушалице на телефон. Тон аларма ће бити последња одабрана радио станица. Када је за аларм постављен радио, он се репродукује преко звучника иако су прикључене слушалице. Ако се слушалице ископчају, уместо радија ће се користити примарни, подразумевани тон аларма.

Када истекне време подешено за аларм

Ако је у време подешено за аларм апарат искључен, он ће се аутоматски укључити и огласити алармом. Ако притиснете **Прекини**, апарат Вас пита да ли желите да га активирате. Притисните **Не** да апарат искључите, или **Да** да бисте могли да позивате и примате позиве. Не притискајте **Да** када употреба бежичног телефона може да проузрокује сметње или опасност.

Када се аларм огласи док је телефон укључен, на екрану се пали и гаси **Аларм!** и приказује се тренутно време. Да искључите аларм, притисните **Прекини**. Да прекинете аларм на десет минута, притисните **Поновити** или било који тастер осим **Прекини**.

■ Календар

Имате могућност да пратите своје обавезе, састанке, рођендане, годишњице и друге догађаје. Аларм календара можете да подесите да Вас на то подсети, упозори.

Притисните **Мени** и одаберите **Роковник** → **Календар**. Дођите до жељеног дана. Тренутни дан је уоквирен. Ако су за дан постављене неке напомене, он је исписан масним словима.

- Да видите напомене за тај дан, притисните **Види**. Да видите појединачну напомену, притисните **Види**. Ако сте за неку напомену поставили аларм, упозорење, приказује се индикатор . Ако за тај дан нису постављене никакве напомене, да унесете неку напомену, притисните **Дод. нап.**.
- Да видите целу седмицу, притисните **Опције** и одаберите **Седмични преглед**.
- Да додате нову напомену, притисните **Опције** и одаберите **Стави напомену**.
- Да поставите датум, време као и дан којим почиње седмица, притисните **Опције** и одаберите **Подешавања**. Да се старе напомене аутоматски бришу после одређеног временског периода, одаберите **Ауто. брисање**. Напомене са понављањем, на пример рођендани, се неће брисати.

Када се телефон огласи алармом, упозорењем на неку напомену, притисните **Види**, и приказаће се та напомена. Ако телефон прикаже напомену типа "позив" , тај телефонски број можете да позовете притиском на .

■ Листа обавеза

Имате могућност да меморишете напомену за неку обавезу, да одредите степен приоритета напомене и да је маркирате као урађено када обавезу, задатак обавите. Напомене можете да разврставате по приоритету или по датуму.

Притисните **Мени** и одаберите **Роковник** → **Листа обавеза**.

- Да додате нову напомену када је листа напомена празна, притисните **Дод. нап.** или, ако сте већ меморисали неке напомене, притисните **Опције** и одаберите **Додати**. Укуцајте напомену, па притисните **Сачувај**. Изаберите степен приоритета за напомену: **Висок**, **Средњи** или **Низак**. Телефон аутоматски поставља рок, без аларма за напомену. Да измените рок, прикажите напомену па одаберите опцију рок.
- Да видите неку напомену, дођите до ње и притисните **Види**. У току прегледа напомене, можете одабрати опцију да измислите рок или приоритет напомене, или да је означити као обављено. Да измените приказану напомену, притисните **Измени**.

Притисните **Опције** па одаберите неку од опција, рецимо, да обришете одабрану напомену или да обришете све напомене. Напомене можете да разврстате по приоритету и року, да пошаљете неку напомену на други телефон, да је сачувате је као напомену у календар или да приступите календару.

■ Напомене

Напомене, белешке, можете да пишете и шаљете компатибилним уређајима путем ИС везе, као текстуалне или као мултимедија поруке.

Притисните **Мени** и одаберите **Роковник** → **Напомене**.

- Да креирате напомену, белешку, ако је листа напомена празна, притисните **Напом.**. Ако већ постоје меморисане напомене, притисните **Опције**, одаберите **Стави напомену**, укуцајте напомену и сачувајте је.

- Да у неку напомену, белешку, убаците тренутно време и датум, притисните **Опције** и одаберите *Ubaci vr. i datum*.

■ Синхронизација

Ако сте податке сачували на неком компатибилном Интернет серверу, свој телефон можете да синхронизујете (усагласите) стартовањем синхронизације са свог телефонског апарата. Синхронизација са удаљеним сервером је мрежни сервис. Такође можете да синхронизујете податке контаката и календара са подацима који се налазе у вашем РС рачунару, стартовањем синхронизације са РС рачунара. Контакти на SIM картици се неће синхронизовати. Имајте на уму да се преузимањем долазног позива синхронизација прекида и мора се поново стартовати.

Синхронизација са телефона

Пре спровођења синхронизације са телефонског апарата, неопходно је да урадите следеће:

1. Претплатите се на неки сервис синхронизације. За детаље у вези расположивости као и за параметре подешавања сервиса синхронизације, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.
2. Преузмите параметре синхронизације од свог оператора мреже или провајдера сервиса. [Видите Подешавања синхронизације на страници 53.](#)

3. Подесите параметре, подешавања везе неопходна за синхронизацију. {unresolved reference to ID 'x1_7777'}

Да започнете синхронизацију са телефонског апарата:

1. Активирајте параметре, подешавања везе неопходна за синхронизацију. {unresolved reference to ID 'x1_7777'}
2. Притисните **Мени** и одаберите *Rokovnik* → *Sinhronizacija* → *Podešavanja* → *Aktivna Internet sinh. podešavanja*. Дођите до скупа који желите да активирате и притисните **Активирај**. Податке које треба синхронизовати можете да одаберете. [Видите Подешавања синхронизације на страници 53.](#)
3. Притисните **Мени** и одаберите *Rokovnik* → *Sinhroniši*.
4. Пошто потврдите, маркирани подаци активiranог скупа се синхронизују.

Имајте на уму да прва синхронизација, или поновљена прекинута синхронизација, може да потраје и до 30 минута ако су контакти или календар испуњени.

Подешавања синхронизације

Параметре, подешавања синхронизације можете примити и као OTA поруку од свог оператора мреже или од провајдера сервиса. {unresolved reference to ID 'x102'}

Ручно уношење параметара

1. Притисните **Мени** и одаберите *Rokovnik* → *Sinhronizacija* → *Podešavanja* → *Aktivna Internet sinh. podešavanja*.
2. Дођите до скупа који желите да активирате и притисните **Активирај**.
Морате да активирате скуп у којем желите да сачувате параметре, подешавања синхронизације. Скуп је група параметара неопходних за успостављање везе са неким сервисом.
3. Одаберите *Izmeni aktivna po- deš. Internet sinh..* Одаберите појединачно параметре и унесите потребне податке.
 - *Naziv podešavanja* — Унесите назив, име за скуп и притисните **ОК**.
 - *Podaci koji se sinhronizuju* — Маркирајте податке које желите да синхронизујете, рецимо *Kontakti*, *Kalendar* или *Napomene*, па притисните **Заврши**.
 - *Adrese baze podataka* — Одаберите *Baza podataka kontakata*, *Baza podataka kalendara* или *Baza podataka napomena* да унесете измене. Укуцајте име базе података и притисните **ОК**.
 - *Korisničko ime* — Укуцајте корисничко име и притисните **ОК**.
 - *Lozinka* — Укуцајте лозинку и притисните **ОК**.
 - *Sinhronizacioni server* — Укуцајте име сервера и притисните **ОК**.
 - *Podešavanja veze* — Дефинишите подешавања везе неопходна за синхронизацију. [Видите Ручно уношење параметара на страници 30.](#)

Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре. За параметре, подешавања, обратите се оператору мреже или провајдеру сервиса.

Да унесете корисничко име и лозинку за синхронизацију коју иницира сервер, одаберите *PC sinhronizaciona podešavanja*.

Корисничко име и лозинка морају да буду исти у телефонском апарату и у РС рачунару.

Синхронизација са компатибилног РС рачунара

За синхронизацију података контаката и календара са компатибилног РС рачунара, користити или IC везу или кабл за пренос података. Такође, програмски пакет PC Suite мора да је инсталисан на РС рачунару. Стартујте синхронизацију са РС рачунара из програмског пакета PC Suite.

■ Novčanik

У модулу **Novčanik** можете меморисати личне податке као што су бројеви кредитних картица, корисничка имена или лозинке. Те податке можете касније лако преузимати и аутоматски попуњавати одговарајућа поља за унос података при обављању онлајн куповина (на мрежи).

Подаци у новчанику су заштићени шифром новчаника коју дефинишете када му први пут приступите.

1. Када се прикаже **Kreiraj šifru novčanika**, укуцајте шифру (од 4 до 10 цифара) по свом избору, па притисните **OK**.
2. Када се прикаже **Potvrdi šifru novčanika**, укуцајте поново исту шифру, па притисните **OK**.
 - Да обришете шифру новчаника као и све податке у новчанику, у пасивном режиму укуцајте ***#7370925538#** (или словима ***#рес валлет#**). За ово ће Вам требати и сигурносна (заштитна) шифра телефона.
 - Да додате нови или измените постојећи садржај новчаника, приступите менију новчаник.
 - Да бисте користили садржај, податке, у новчанику за неки мобилни сервис, приступите **Novčanik** из претраживача.

Приступање менију новчаник

Да приступите менију **Novčanik**, притисните **Meni** и одаберите **Rokovnik** → **Novčanik**. Унесите шифру новчаника, притисните **OK**, па одаберите неку опцију из листе опција:

- **Nač. novčanika** — да креирате комбинације картица за различите сервисе.
Скуп (начин рада) новчаника је од користи када је за неки сервис потребно уносити већи број података. Можете једноставно само да одаберете одговарајући скуп (начин рада) новчаника уместо да појединачно бирате различите картице.
- **Kartice** — да меморишете личне податке картице.
- **Karte** — да сачувате обавештења о електронским улазницама које сте купили. Да видите те улазнице, притисните **Opcije** и одаберите **Vidi**.
- **Računi** — да сачувате признанице обављених куповина.
- **Lične napomene** — да сачувате разне личне податке које желите да заштитите PIN шифром новчаника.
- **Podešavanje** — да промените шифру новчаника и да поставите RFID (радиофреквентна идентификација) шифру.

Меморисање детаља картице

1. Притисните **Meni**, одаберите **Rokovnik** → **Novčanik**, унесите шифру новчаника, притисните **OK** и одаберите **Kartice**.
2. Одаберите тип картице за коју желите да меморишете детаље.
 - **Platna kartica** — за кредитне и дебитне картице
 - **Kartica lojalnosti** — за чланске картице
 - **Kartica pristupa** — за лична корисничка имена и лозинке за онлајн сервисе
 - **Kartica s info o korisniku** — за специфичне личне преференце за онлајн сервисе
 - **Adrese** — за контакт податке, на пример, адреса за доставу и адреса за фактурисања.
3. Да додате картицу ако претходно није додата ниједна картица, притисните **Dodaj**, у супротном, притисните **Opcije** и одаберите **Dodaj novu**. Унесите податке у одговарајућа поља.

Ако ваш провајдер сервиса подржава ОТА сервис, картичне информације можете и да примите у телефон. Обавештење које примите садржи и податак о томе којој категорији дата картица припада. Сачувајте или одбаците примљену картицу. Картицу можете да погледате или да јој промените име, али у њу не можете да уносите измене. Распоживост проверите код свог провајдера сервиса.

Личне напомене

Можете додавати и личне напомене за бројеве банковних рачуна, шифре или белешке.

- Да креирате личну напомену, приступите новчанику и одаберите **Lične napomene**. Ако претходно није додата ниједна напомена, притисните **Dodaj**, у супротном, притисните **Opcije** и одаберите **Dodaj novu**.
- Да видите неку напомену, дођите до ње и притисните **Vidi**.
- Да измените приказану напомену, притисните **Izmeni**.

Док је напомена приказана, притисните **Opcije** и одаберите неку од наредних опција:

- **Pošalji kao tekst** — напомена се шаље као текстуална порука.
- **Kopiraj u kalendar** — напомена се меморише у календар као подсетница, мемо.
- **Uzmi detalje** — из напомене се узимају бројеви, имејл адресе и веб адресе.
- **Obriši** — напомена се брише.

Након што меморишете детаље картице, те податке можете да обједините у скуп (начин рада) новчаника. Скупове новчаника можете користити да у току претраживања преузмете податке новчаника из различитих картица.

Креирање скупа (начина рада) новчаника

Пошто сачувате своје личне податке картице, можете их објединити у неки скуп, начин рада новчаника. Скуп новчаника користите да у току претраживања преузимате податке новчаника из различитих картица.

1. Приступите новчанику и одаберите *Наč. novčanika*.
2. Да креирате нови скуп (начин рада) новчаника ако других скупова нема, притисните **Dodaj**, у супротном, притисните **Опције** и одаберите *Dodaj novu*.
3. Одаберите жељене информације, податке, из одговарајућих картица новчаника.
 - *Sledeće izaberite platnu karticu* — из листе платних картица.
 - *Sledeće izaberite karticu lojalnosti* — из листе картица лојалности.
 - *Sledeće izaberite karticu pristupa* — из листе картица приступа.
 - *Sledeće izaberite karticu s info o korisniku* — из листе корисничких инфо картица.
 - *Sledeće izaberite adresu placanja* — из листе адресних картица.
 - *Sledeće izaberite adresu isporuke* — из листе адресних картица.
 - *Sledeće iza- berite adresu isporuke računa* — из листе адресних картица.
 - *Sledeće iza- berite metodu isporuke računa* — изаберите *Na broj telefona* или *Na e-mail adresu*.
 - *Ime načina novčanika*: — унесите име за дати скуп.

Подешавања новчаника

Да измените подешавања новчаника, приступите новчанику и одаберите *Podešavanja*.

- Да промените шифру новчаника, одаберите *Promeni šifru*.
- Да поставите RFID (радиофреквентна идентификација) шифру, одаберите *ID radio frekven..*

14. Апликације

■ Игре

У овом менију можете да користите и организујете Java игре које су инсталисане у телефону.

Притисните **Мени** и одаберите **Апликације** → **Игре**.

Одаберите неку од опција из наредне листе:

- **Izaberi igru** — да одаберете и отворите неку игру. Дођите до игре или скупа игара и притисните **Otvori**, или притисните . Притисните **Опције** и изаберите из листе опција. [Видите Опције за апликацију или скуп апликација на страници 56.](#)

Пошто отворите неку игру, можете да одаберете и кратки опис, упутство, за ту игру.

- **Dopuna igara** — да преузмете додатну игру у телефонски апарат.
- **Memorija** — да видите колико је слободне меморије на располагању за инсталисање игара и апликација.
- **Podšavanje** — да подесите звуке, осветљење и вибрацију за игре.

Имајте на уму да играње игара брже празни батерију. Можда ће бити потребно да телефон прикључите на пуњач.

■ Колекција

У овом менију можете да користите и организујете Java апликације које су инсталисане у телефону.

Рад са апликацијама

Да приступите апликацијама, притисните **Мени** и одаберите **Апликације** → **Колекција**.

- Да одаберете и покренете неку апликацију, одаберите **Izaberi aplikaciju**. Дођите до неке апликације или групе апликација (назив зависи од саме апликације), па притисните **Otvori**, или притисните . Притисните **Опције** да одаберете неку од опција у листи опција.
- Да преузмете неку апликацију у телефон, одаберите **Dopuna aplikacija**.
- Да видите количину меморије која је на располагању за инсталисање игара и апликација, одаберите **Memorija**.

Имајте на уму да играње неких игара брже празни батерију, па ће евентуално бити потребно да телефон прикључите на пуњач.

Опције за апликацију или скуп апликација

- **Obriši** — да обришете апликацију или скуп апликација из телефонског апарата.
- **Pristup aplikaciji** — да ограничите приступ апликације мрежи.
- **Ažuriraj verziju** (мрежни сервис) — да проверите да ли је новија верзија апликације на располагању за преузимање из менија **Servisi**.
- **Web strana** — за прибављање додатних информација или података за дату апликацију са неке Интернет стране. Ову могућност мора да подржава комуникациона мрежа. Приказује се једино ако је таква Интернет адреса дата у апликацији.
- **Spoj preko** — да подесите телефонски апарат да користи специфична, одређена, подешавања сервиса ако су потребна за дату апликацију. Подразумевано, ваш телефонски апарат користи подешавања сервиса дефинисана за претраживач.
- **Detalji** — за додатне информације о апликацији.

Преузимање апликације или игре



Важно:

Инсталирајте апликације само из оних извора који нуде адекватну заштиту од штетног софтвера.

У апарат су можда унете адресе, бумкарк ознаке, неких сајтова који нису повезани са Нокиом. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други Интернет сајт.

- Овај телефонски апарат подржава J2ME Java апликације. Пре преузимања неке апликације или игре, проверите да ли је она компатибилна са вашим телефоном. Нове Java игре или апликације можете да преузimate на више начина: Притисните **Мени** па одаберите **Апликације** → **Игре** → **Dopuna igara** или **Апликације** → **Колекција** → **Dopuna aplikacija**. Одаберите **Još adresa** да приступите листи адреса (бумкарк ознака) у менију **Servisi**. Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељени сајт. Ако успостављање везе не успе, вероватно је немогуће приступити датој страни преко сервиса чије параметре везе тренутно користите. У том случају, отворите мени **Servisi** и активирајте неки други скуп подешавања сервиса. Покушајте поново да се повежете на ту страну. Да проверите који су Вам сервиси на располагању, цене и претплату, обратите се свом оператору целуларне мреже или провајдеру сервиса.
- Притисните **Мени** па одаберите **Linkovi preuzim..** Одаберите одговарајућу апликацију или игру за преузимање.

- Употребите програм Nokia Application installer из пакета PC Suite да преузмете апликацију у свој апарат.

Фитнес тренер

Фитнес тренер је интерактивни лични тренинг водич који Вам помаже у одржавању кондиције, снаге и издржљивости. Програми вежбања се формирају на основу ваших индивидуалних података, и то како за вежбе у отвореном тако и за вежбе у затвореном простору.



Напомена: Фитнес тренер садржи опште информације о кондиционом стању особе. Он не гарантује резултате. Консултујте се са лекаром пре почетка било ког програма вежбања.

Да започнете са коришћењем модула [{qtj_fit_fitnesscoach_1 not translated}](#), притисните **Мени** и одаберите [Апликације](#) → [Kolekcija](#) → [Izaberi aplikaciju](#) → [{qtj_fit_fitnesscoach_1 not translated}](#). Притисните **Otvori**.

Прочитајте упозорења (део о ограђивању од одговорности), па одаберите [{qtj_fit_i_agree_7 not translated}](#) или [{qtj_fit_i_decline_7 not translated}](#).

Код првог коришћења модула [{qtj_fit_fitnesscoach_1 not translated}](#), унесите личне податке, који обухватају пол, датум рођења, јединицу мере, висину, тежину, ниво издржљивости и ниво снаге. Додатни подаци обухватају максимални срчани ритам и срчани ритам у мировању.

Одаберите неки програм користећи [{qtj_fit_planner_2 not translated}](#) који ће Вас водити кроз планирање и постављање циљева вашег фитнес програма. Или, можете да одаберете [{qtj_fit_fast_start_1 not translated}](#) да одмах започнете неки програм базиран на вашем индивидуалном профилу.

У главном менију, одаберите неку од наредних опција:

- [{qtj_fit_fast_start_1 not translated}](#) — омогућава Вам да одаберете врсту вежбе (тренинга), дисциплину, време и ниво тежине.
- [{qtj_fit_planner_2 not translated}](#) — омогућава Вам да креирате сопствени програм вежбања, да одаберете циљеве, да одаберете дисциплину за сваки од циљева, да одаберете седмицу за вежбање, трајање сваке сесије вежбања као и колико седмица програм траје.
- [{qtj_fit_start_planned_1 not translated}](#) — омогућава Вам да одмах започнете неки испланирани програм, да програм обришете или да креирате нови план вежбања.
- [{qtj_fit_synchronize_1 not translated}](#) — омогућава Вам да синхронизујете свој [{qtj_fit_wellbody_3 not translated}](#) са својим [{qtj_fit_diary_1 not translated}](#).
- [{qtj_fit_diary_1 not translated}](#) — води евиденцију вежбања на основу [{qtj_fit_wellbody_3 not translated}](#).

У [{qtj_fit_fast_start_1 not translated}](#) и [{qtj_fit_planner_2 not translated}](#) можете да одаберете своје личне циљеве и дисциплину, или тип вежбе којом желите да остварите своје циљеве.

У [{qtj_fit_fast_start_1 not translated}](#) можете да започнете тренинг, вежбање, користећи [{qtj_fit_fitness_center_1 not translated}](#), [{qtj_fit_outdoor_1 not translated}](#) или [{qtj_fit_swimming_2 not translated}](#).

У [{qtj_fit_planner_2 not translated}](#) можете да одаберете циљеве тренинга, као што су [{qtj_fit_endurance_3 not translated}](#), [{qtj_fit_strength_3 not translated}](#) или [{qtj_fit_fitness_3 not translated}](#).

Ако одаберете [{qtj_fit_endurance_3 not translated}](#), одаберите и неку од дисциплина; [{qtj_fit_cycling_2 not translated}](#), [{qtj_fit_running_2 not translated}](#), [{qtj_fit_rowing_2 not translated}](#), [{qtj_fit_stepping_6 not translated}](#) или [{qtj_fit_swimming_2 not translated}](#). Притисните **Izaberi, Опције**, па **OK**. Завршите креирање програма тако што ћете одабрати циљ, дане у седмици и колико седмица програм траје.

Ако одаберете [{qtj_fit_strength_3 not translated}](#), одаберите и врсту опреме, циљ, дане у седмици и колико седмица програм траје.

Ако одаберете [{qtj_fit_fitness_3 not translated}](#), одаберите и неку од дисциплина; [{qtj_fit_cycling_2 not translated}](#), [{qtj_fit_running_2 not translated}](#), [{qtj_fit_rowing_2 not translated}](#) или [{qtj_fit_stepping_6 not translated}](#). Притисните **Izaberi, Опције**, па **OK**. Завршите креирање програма тако што ћете одабрати циљ, дане у седмици и колико седмица програм траје.

Додаци

Калкулатор

Калкулатор сабира, одузима, множи, дели, диже на квадрат, израчунава квадратни корен и конвертује валуте.

Рачунање



Напомена:

Прецизност овог калкулатора је ограничена и он је намењен само за једноставне прорачуне.

1. Притисните **Мени** и одаберите [Апликације](#) → [Dodaci](#) → [Kalkulator](#).
2. Када се на екрану прикаже 0 (нула), унесите први члан рачунске операције. Притисните  да унесете децималниarez.

3. Притисните **Опције** па одаберите *Dodaj*, *Oduzmi*, *Pomnoži*, *Podeli*, *Kvadriraj*, *Kvadratni koren* или *Promeni znak*. Или, да додате, одузмете, помножите или поделите, притисните  потребан број пута.
4. По потреби, унесите други члан прорачуна.
За резултат, притисните **Rezultat**.
5. Да започнете нови прорачун, притисните и држите **Obriši**.

Конверзија валута

1. Да сачувате курс валуте, притисните **Опције** и одаберите *Kurs*.
2. Укуцајте курс валута, притисните  за децимални зарез, па притисните **OK**.
Курс остаје у меморији док га не промените другом вредношћу.
3. Да спроведете прорачун конверзије валута, унесите износ који се конвертује па притисните **Опције**.
4. Одаберите коју врсту конверзије желите: *U domaću* или *U stranu*.



Савет: Конверзију валута можете урадити и у пасивном режиму. Унесите износ који се конвертује, притисните **Опције** и одаберите *U domaću* или *U stranu*.

Дигитална бусола

Овај телефонски апарат поседује дигиталну бусолу (компас) који приказује смер и графички и дигитално.

Бусола (компас) мора увек да буда правилно баждарена (калибрисана). Електромагнетна поља, велики метални објекти и друге спољашње околности могу да умање тачност бусоле, (компаса). Никада се не ослањајте искључиво на бусолу (компас) телефонског апарата.

Правилно баждање бусоле (компаса) подразумева да бусолу (компас) калибришете у односу на магнетски север и да поставите вредност магнетске варијације (деклинације) за дату локацију. Деклинација је разлика између магнетског и стварног (географског) севера. Бусола (компас) подешава, коригује, сваки смер за ту постављену вредност.

Вредности магнетске варијације (деклинације) можете да пронађете у специјалним картама или листама локација. Имајте на уму да вредност деклинације зависи и од локације и од времена. Зато би требало да повремено проверавате исправну вредност из ажурних извора и да деклинацију увек постављате за дату локацију када користите бусолу (компас). За више информација о деклинацији, видите www.nokia.com/phones/5140/compass.

Када користите бусолу (компас), телефон држите одржавајте у водоравном положају користећи либелу која се налази у горњем левом углу телефонског апарата. Бусола (компас) се после одређеног времена деактивира и прелази у пасивни режим ради уштеде енергије; да је поново активирате, притисните **Nastavi**. Да бисте спречили да бусола (компас) пређе у пасивни режим рада, притискајте било који нумерички тастер на сваких пар минута.

Лампицу можете да користите док је бусола (компас) активна.

Баждарење бусоле (компаса)

1. Притисните **Мени** и одаберите *Aplikacije* → *Dodaci* → *Busola*.
2. Када телефонски апарат тражи да избаждарите бусолу (компас), приказује се *Busola prvo mora da se baždari*. У супротном, притисните **Опције** и одаберите *Baždarenje*. Ако је правац, смер, жељеног одредишта већ постављен, притисните **Resetuj** да га поништите.
3. Да започнете баждање, притисните **Da**. Поставите телефон на хоризонталну, равну подлогу и пажљиво га окрећите или га држите у руци у водоравном положају и лагано га окрећите. Брзину окретања можете да пратите преко одговарајућег симбола који се креће на екрану. Када се баждање заврши, приказује се *Busola je baždarena*.

Постављање деклинације

1. Притисните **Мени** и одаберите *Aplikacije* → *Dodaci* → *Busola*.
2. Притисните **Опције** и одаберите *Podešavanja* → *Odstupanje* → *Post. odstupanje* да поставите вредност магнетске варијације (деклинације).
Да активирате последњу постављену вредност деклинације, одаберите *Uključeno*.
3. Унесите вредност магнетске варијације (деклинације) у опсегу од 0 до 180 степени, па притисните **OK**.
4. Одаберите одговарајући смер магнетске варијације (деклинације): *Istok* (+) или *Zapad* (-). На екрану се приказује *Odstupanje uključeno*.

Постављање и поништавање смера

1. Притисните **Мени** и одаберите *Aplikacije* → *Dodaci* → *Busola*.
Тренутни смер у којем се држи телефон приказује се у степенима (у односу на север) у горњем левом делу екрана. Ако је смер жељеног одредишта постављен, он се приказује у горњем десном делу екрана.
2. Да поништите смер жељеног одредишта, притисните **Resetuj** или **Da**. Усмерите телефонски апарат у правцу жељеног одредишта, па притисните **Pravac**.

- Стрелица показује смер који сте поставили, а нумеричка вредност се приказује у горњем десном делу екрана. Када је стрелица на екрану у вертикалном положају, телефон је усмерен у исправном смеру. Стрелица се окреће зависно од померања телефонског апарата.

Да бисте одржавали смер (кретања), стрелица мора да буде у вертикалном положају на екрану.

Тајмер

Да стартујете тајмер, притисните **Мени**, одаберите *Апликације* → *Dodaci* → *Tajmer* па притисните *Izaberi*. Укуцајте време за аларм и притисните **ОК**. Ако то желите, напишите и напомену која ће се приказати када истекне подешени временски период.

Да промените тајмер, одаберите *Izmeni vreme*, а да зауставите тајмер, одаберите *Zaustavi tajmer*.

Ако се телефон налази у пасивном режиму у време подешено за аларм, телефон се оглашава тоном аларма и пали и гаси напомену коју сте поставили у оквиру *Vreme tajmera je isteklo*. Да искључите тон аларма, притисните било који тастер. Ако се не притисне ниједан тастер, аларм се прекида у року од 30 секунди. Да зауставите аларм и обришете напомену, притисните **Izadi**. Да поново поставите аларм, притисните **Restart**.

Штоперица

Употреба штоперице, или њен рад у позадини док се користе друге функције, повећава енергетске захтеве према батерији и скраћује њено трајање.

У току мерења времена, могу се користити остале функције телефонског апарата. Да оставите штоповање времена у позадини, притисните тастер .

Мерење међувремена

- Притисните **Мени** и одаберите *Апликације* → *Dodaci* → *Štoperica* → *Merenje iz delova*. Да видите мерење времена које сте оставили у позадини, притисните **Nastavi**.
- Да започнете праћење времена, притисните **Počni**. Притисните **Podeli** увек када желите да прочитате међувреме. Листа међувремена се приказује на екрану испод истеклог времена.
- Да прекинете мерење времена, притисните **Prekini**.
- Да сачувате измерено време, притисните **Sačuvaj**. Унесите име за измерено време и притисните **ОК**. Ако се не унесе нешто друго, за име ће се користити укупно истекло време.
- Да поново почнете мерење времена, притисните **Опције** и одаберите *Počni*. Ново време се додаје претходном. Да поништите време, а да га не сачувате, одаберите *Poništi*.

Мерење пролазних времена

- Да мерите пролазна времена, притисните **Мени** и одаберите *Апликације* → *Dodaci* → *Štoperica* → *Merenje prolaza*.
- Да започнете мерење времена, притисните **Počni**. Да прочитате пролазно време, одаберите **Prolaz**.
Да прекинете мерење пролазних времена, притисните **Prekini**. Да сачувате измерено пролазно време, притисните **Sačuvaj**.
- Притисните **Опције**. Да поново почнете мерење времена, одаберите *Počni*. Да поништите пролазно време, а да га не сачувате, одаберите *Poništi*.

Преглед и брисање времена

- Да видите и обришете измерена времена, притисните **Мени** и одаберите *Апликације* → *Dodaci* → *Štoperica*.
- Да прикажете последње измерено време, ако штоперица није поништена, одаберите *Pokaži zadnje*. Одаберите *Vidi vremena* да прикажете листу имена и коначних времена скупова мерења. Одаберите скуп мерења који желите да видите.
Да време обришете, притисните **Obriši**.
- Да обришете меморисана времена, одаберите *Obriši vremena*. Одаберите *Obriši sve* па притисните **Да**; или, одаберите *Jedno po jedno*, дођите до времена која желите да обришете, притисните **Obriši**, па затим **Да**.

Мерач звука

Можете да мерите приближни ниво шума (буке) у окружењу.

Мерач звука даје опште вредности за личну употребу које се могу разликовати од научних мерења.

Имајте на уму да ниво буке не можете да мерите у току позива или када су на телефон прикључене слушалице.

Да започнете мерење звука, притисните **Мени** и одаберите *Апликације* → *Dodaci* → *Merač zvuka*.

Стубић мерача звука графички представља ниво буке, а приказује се и вршна вредност. Горња цифра представља вршну вредност, а доња, уоквирена вредност представља тренутни ниво звука.

Да отворите листу опција, притисните **Опције**.

Апликације

- [Poništi vrh](#) — поништава вршну вредност.
- [Statički vrh](#) — приказује измерену вршну вредност до изласка из функције мерача звука.
- [Dinamički vrh](#) — приказује вршну вредност пет секунди, затим се поништава.
- [Podeš. buke](#) — да одаберете да ли ћете да искључите подешавање шума ([Isključi](#)), да активирате подешавање висококреквентног шума ([Bučan šum](#)) или подешавање нискофреквентног ([Tihi šum](#)) шума.

Термометар

Термометар мери температуру у степенима Целзијуса и Фаренхајта. Телефон можете да подесите тако да у пасивном режиму на екрану приказује температуру. Термометар је користан за планирање и праћење активности на отвореном, али није намењен за професионалну примену.

Термометар даје опште вредности за личну употребу које се могу разликовати од научних мерења.

Притисните [Meni](#) и одаберите [Aplikacije](#) → [Dodaci](#) → [Termometar](#).

- Да се вредност температуре приказује (или не приказује) у пасивном режиму, одаберите [Prikaži termom.](#) (или [Sakrij termometar](#)).
- Да подесите телефон да температуру приказује у степенима Целзијуса или Фаренхајта, одаберите [Format temp.](#).

15. Сервиси

Претраживачем можете да приступате разним сервисима. Ти сервиси могу бити, рецимо извештаји о времену, вести, редови летења или финансијске информације.

За расположивост сервиса, као и за цене и претплату, проверите код свог локалног оператора целуларне мреже и провајдера сервиса чији сервис желите да користите. Провајдери сервиса ће Вам такође дати и упутства о начину коришћења њихових услуга.

Користећи претраживач свог телефона можете да пратите сервисе који на својим странама користе Wireless Mark-Up Language (WML) или Extensible HyperText Markup Language (XHTML) језик. Изглед страна ће можда бити другачији због ограничених димензија екрана мобилног телефона. Имајте на уму да можда нећете моћи да видите све детаље на датој страни.

■ Основни кораци за приступ и коришћење сервиса

1. Меморишите параметре сервиса који су неопходни за приступ сервису који желите да користите.
2. Успоставите везу са сервисом.
3. Започните претраживање страна сервиса.
4. Пошто завршите претраживање, раскините везу са сервисом.

■ Меморисање подешавања сервиса

Параметре сервиса можете добијати у облику OTA поруке од оператора мреже или од провајдера који нуди сервис који желите да користите. Параметре можете да уносите и ручно, или их додајете и мењате помоћу пакета PC Suite.

За више информација као и за исправне параметре, подешавања, обратите се свом оператору мреже или провајдеру који нуди сервис који желите да користите. Подешавања сервиса можете да примите и као OTA поруку. [Видите OTA сервис параметара на страници 14.](#)

Ручно уношење параметара сервиса

1. Притисните **Мени** па одаберите *Servisi* → *Podešavanja* → *Podešavanja veze*.
2. Одаберите *Aktivna servisna podešavanja*. Дођите до скупа везе који желите да активирате и притисните **Активирај**. Скуп везе је група параметара, подешавања, неопходних за успостављање везе са неким сервисом.
3. Одаберите *Izmena aktivnih serv. podešavanja*.
4. Одаберите сваки од параметара појединачно и унесите потребне вредности на основу података које сте добили од свог оператора мреже или од провајдера сервиса. Имајте на уму да се сва подешавања везана за носач података налазе у менију *Podešavanja nosača*.

■ Повезивање на сервис

1. Проверите да ли су активирана подешавања сервиса који желите да користите.

Да активирате подешавања, притисните **Мени**, и одаберите *Servisi* → *Podešavanja* → *Podešavanja veze* → *Aktivna servisna podešavanja*. Дођите до скупа везе који желите да активирате и притисните **Активирај**.

2. Повезите се на сервис. За повезивање можете одабрати разне начине:

- Да отворите уводну страну, рецимо, почетну страну провајдера сервиса, притисните **Мени** и одаберите *Servisi* → *Početna strana*, или у пасивном режиму, притисните и држите .
- Да отворите неки маркер, адресу, притисните **Мени**, одаберите *Servisi* → *Adrese*, па затим одаберите маркер, адресу. Ако адреса не функционише са тренутно активним параметрима сервиса, активирајте неки други скуп параметара сервиса и покушајте поново.
- Да унесете адресу сервиса, притисните **Мени** па одаберите *Servisi* → *Idi na adresu*.

■ Претраживање страна

Пошто се прикључите на неки сервис, можете започети претраживање његових страна. Функције тастера телефонског апарата могу да буду различите у зависности од датог сервиса, зато пратите упутства на екрану телефонског апарата. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру сервиса.

Имајте на уму да ако је за носач података одабран GPRS, у току претраживања се приказује индикатор . Ако у току (E)GPRS везе примите позив или текстуалну поруку или упутите позив, приказаће се индикатор  који означава да је (E)GPRS веза задржана (стављена на чекање). По завршетку позива, телефон покушава да поврати (E)GPRS везу.

Коришћење тастера за претраживање

- За претраживање, кретање по садржају, користите тастере за претрагу.

- Да одаберете неку истакнуту ставку, притисните , или притисните **Otvori** да отворите одговарајући линк, везу на неку страну.
- За унос слова или цифра у текст едитору, притискајте тастере  - . Да унесете специјалне карактере, знаке, притисните тастер .

Опције у току претраживања

Притисните **Опције** и биће Вам на располагању следеће опције. Провајдер сервиса може да нуди и друге опције.

- **Prečice** — отвара се нова листа опција само за дату страну.
- **Početna strana** — враћа се на почетну страну, хоумпејџ, провајдера сервиса.
- **Dodaj adresu** — страна се меморише као маркер, адреса.
- **Sačuvaj u folder** — страна се меморише у одабрани фолдер са преузетим садржајима.
- **Ostale opcije** — приказује се листа осталих опција, рецимо, неких опција заштите, безбедности.
- **Učitaj ponovo** — поново се учитава и ажурира садржај тренутне стране.
- **Prekini** — прекида се претраживање и раскида се веза.

Раскидање везе са сервисом

Да прекинете претраживање и раскинете везу, притисните **Опције** и одаберите **Prekini**. Када се прикаже **Prekini pretraživanje?**, притисните **Da**. Или, притисните  два пута, или притисните и држите .

Подешавања изгледа

Изглед, начин на који се приказују стране, можете да мењате. У току претраживања, притисните **Опције** и одаберите **Ostale opcije** → **Podešav. izgleda**, или, у пасивном режиму, притисните **Meni** и одаберите **Servisi** → **Podešavanje** → **Podešavanje izgleda**.

- Да одаберете да ли ће се користити прелом текста, одаберите **Prelom teksta**. Одаберите опцију **Uključen** да се текст наставља у наредни ред, или опцију **Isključen** да се текст скраћује.
- Да подесите величину слова, одаберите **Veličina slova**, па затим одаберите опцију **Mali**, **Normalna** или **Velika**.
- Ако не желите да се приказују слике које страна садржи, одаберите **Prikaz slika** → **Ne**. Ово може да убрза претраживање страна које садрже доста слика.
- Да подесите телефонски апарат да Вас обавештава када се у току претраживања прелази са безбедне (штићене) везе на небезбедну (отворену) везу, одаберите **Upozorenja** → **Upozor. za vezu koja nije bezbed.** → **Da**. Да подесите телефонски апарат да Вас обавештава када нека безбедна страна садржи небезбедне објекте, одаберите **Upozor. za stavke koje nisu bezbed.** → **Da**.
- Да одаберете кодни распоред за садржај стране, одаберите **Kodiranje znakova** → **Kodiranje sadržaja**. Ако желите да телефонски апарат адресе страна претраживача шаље користећи UTF-8 кодни распоред, одаберите **Web adrese Univ. koda (UTF-8)** → **Uključen**.

Адресе (букмарк ознаке)

У апарат су можда унете адресе, букмарк ознаке, неких сајтова који нису повезани са Нокиом. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други Интернет сајт.

Адресе страна претраживача можете да чувате у меморији апарата у облику букмарк ознака, адреса.

Бирање адресе (букмарк ознаке)

1. У току претраживања, притисните **Опције** и одаберите **Adrese**, или, у пасивном режиму, притисните **Meni** и одаберите **Servisi** → **Adrese**.
2. Дођите до адресе, букмарк ознаке, коју желите да употребите и притисните **Izaberi** или  да се повежете на страну, сајт на који се дата букмарк ознака односи.
Ако притиснете **Опције**, моћи ћете да одаберете, рецимо, опцију да видите, измените, обришете или пошаљете дату адресу (букмарк ознаку).

Примање адресе (букмарк ознаке)

Када примите неку адресу (послату као букмарк ознака), приказује се текст **1 adresa je primljena**. Притисните **Prikaži**, па затим притисните **Sačuvaj** да сачувате адресу (букмарк ознаку). Притисните **Опције** и одаберите **Vidi** да адресу видите, или одаберите **Obriši** да је обришете.

Преузимање



Важно:

Инсталирајте апликације само из оних извора који нуде адекватну заштиту од штетног софтвера.

У току претраживања можете да преузимате у свој телефон тонове, мелодије, слике, игре или апликације. Притисните **Опције**, одаберите [Linkovi preuzim.](#) па затим одаберите [Preuzim. melodija](#), [Preuzimanja slika](#), [Dopuna igara](#) или [Dopuna aplikacija](#).

■ Сервисни пријем

Телефонски апарат може да прима сервисне поруке (достављене без вашег захтева) које Вам шаље провајдер сервиса. Сервисне поруке су обавештења о, на пример, главним вестима, насловима и могу да садрже текстуалну поруку или адресу неког сервиса.

Приказивање сервисних порука

- Да видите, прикажете, сервисну поруку коју сте примили, притисните **Prikaži**. Ако притиснете **Izadi**, порука се премешта у [Servisni prijem](#). Да накнадно приступите [Servisni prijem](#), притисните **Meni** и одаберите [Servisi](#) → [Servisni prijem](#).
- Да обрадите сервисну поруку у току претраживања, притисните **Опције** и одаберите [Ostale opcije](#) → [Servisni prijem](#). Дођите до жељене поруке, притисните **Preuzmi** да у телефон преузмете маркирани садржај на датој страни, или притисните **Опције** па одаберите опцију [Detalji](#) или [Obriši](#).

Подешавање сервисног пријема

- Да изаберете подешавања сервисних порука, притисните **Meni** и одаберите [Servisi](#) → [Podešavanja](#) → [Podešavanje servisnog prijema](#). Да подесите телефонски апарат да прима (или да одбацује) сервисне поруке, одаберите [Servisne poruke](#) па затим [Uključene](#) (или [Isključene](#)).
- Да подесите телефонски апарат тако да прима сервисне поруке само од аутора садржаја које одобрава провајдер сервиса, одаберите [Filter za poruke](#) → [Uključen](#). Да видите листу тих одобрених аутора садржаја, одаберите [Provereni kanali](#).
- Да се аутоматски активира претраживач када телефонски апарат прими сервисну поруку у пасивном режиму, ако сте подесили телефон тако да прима сервисне поруке, одаберите опцију [Automatska veza](#) → [Automatska veza uključena](#). Ако одаберете опцију [Automatska veza isključena](#), телефон ће, пошто прими сервисну поруку, да активира претраживач тек када одаберете [Preuzmi](#).

■ Кеш меморија

Кеш меморија је меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Ако сте приступали, или покушавали да приступите, поверљивим информацијама које захтевају унос лозинке, испразните кеш меморију после сваке такве радње. Подаци или сервиси којима сте приступали су уписани у кеш меморију.

- Да испразните кеш меморију у току претраживања, притисните **Опције** и одаберите [Ostale opcije](#) → [Obriši keš](#).
- Да испразните кеш меморију у пасивном режиму, притисните **Meni** и одаберите [Servisi](#) → [Obriši keš](#).

■ Кукице

Кукица, или "колачић", је податак који неки сајт, локација, уноси у кеш меморију вашег претраживача. Тај податак могу да буду, на пример, ваше корисничке информације или ваше преференце у претраживању. Кукице, колачићи, се чувају све док не испразните кеш меморију. [Видите Кеш меморија на страници 63.](#)

Телефонски апарат можете да подесите тако да допушта или да спречава пријем кукица.

- У току претраживања, притисните **Опције** и одаберите [Ostale opcije](#) → [Zaštita](#) → [Kukice](#), или, у пасивном режиму, притисните **Meni** и одаберите [Servisi](#) → [Podešavanja](#) → [Podešavanje zaštite](#) → [Kukice](#).
- Изаберите [Dozvoljene](#) или [Odbacuju se](#).

■ Сигурност, заштита претраживача

Сигурносна заштита је неопходна за неке сервисе као што су банкарски сервиси и онлајн куповина са сајтова. За такве врсте веза неопходни су Вам сигурносни сертификати и евентуално сигурносни, заштитни модул који се може налазити на вашој SIM картици. За више информација, обратите се свом провајдеру сервиса.

Заштитни модул

Заштитни модул побољшава безбедносну заштиту апликација које се користе из претраживача и омогућава употребу дигиталног потписа. Заштитни, сигурносни модул може да садржи сертификате као и приватне и јавне кључеве. Сертификате у заштитни модул уписује провајдер сервиса.

Да промените подешавања заштитног модула, притисните **Meni** и одаберите [Servisi](#) → [Podešavanja](#) → [Podešavanje zaštite](#) → [Podešavanje zaštitnog modula](#).

- [Detalji zaštitnog modula](#) — да видите назив заштитног модула, његов статус, произвођача и серијски број.
- [Zahetv za PIN šifrom modula](#) — да подесите апарат да захтева унос PIN шифре модула када се користе сервиси, функције, заштитног модула.

- **Promeni PIN modula** — да промените PIN шифру модула, ако то заштитни модул допушта. Унесите тренутну PIN шифру модула, затим унесите нову шифру два пута.
- **Promeni potpisni PIN** — да промените потписни PIN. Одаберите потписни PIN који желите да промените. Унесите тренутну PIN шифру, затим унесите нову шифру два пута.

[Видите Приступне шифре на страници 10.](#)

■ Сертификати



Важно:

Имајте на уму да, мада употреба сертификата значајно смањује ризике даљинског повезивања и инсталисања софтвера, сертификати морају бити исправно коришћени да би се искористила предност повећане заштите. Само постојање сертификата не пружа никакву заштиту; одговарајућа функција (управљач сертификата) мора да садржи исправне, аутентичне или проверене сертификате да би се остварила повећана заштита. Сертификати су временски ограничени. Ако се прикаже упозорење "Сертификат је истекао" или "Сертификат није важећи", мада би требало да је исправан, проверите да ли су у апарату постављени тачан датум и тачно време.

Пре него што извршите било какве измене подешавања сертификата, морате да проверите да ли заиста имате поверење у власника датог сертификата као и да ли дати сертификат заиста припада назначеном власнику.

Постоје три врсте сертификата: серверски сертификати, сертификати овлашћеноца (CA) и кориснички сертификати.

- Серверски сертификати служе за остваривање безбедније везе са серверима на којима се налази садржај. Телефон прима серверски сертификат од сервера на којем се налази дати садржај пре успостављања везе и његова исправност се проверава користећи сертификате овлашћеноца који су меморисани у телефону. Серверски сертификати се не меморишу. Иконица безбедне везе, заштите,  не значи да је пренос података између мрежног пролаза (гејтвеја) и сервера са садржајем (места на којем се налазе тражени подаци) штићен, безбедан. Провајдер датог сервиса је тај који обезбеђује заштиту преноса података између мрежног пролаза (гејтвеја) и сервера са подацима.
- Корисничке сертификате корисник добија од Даваоца сертификата (CA). Кориснички сертификати су потребни, на пример, за дигиталне потписе и они повезују корисника са јединственим приватним кључем у заштитном модулу. Да видите корисничке сертификате, притисните **Мени** и одаберите **Servisi** → **Podešavanja** → **Podešavanje zaštite** → **Korisnički sertifikati** → **Lista sertifikata**.
- Сертификате овлашћеноца користе неки сервиси, као што су банкарски сервиси, за проверу аутентичности других сертификата. Сертификате овлашћеноца или у заштитни модул уписује провајдер сервиса, или се они преузимају са мреже ако дати сервис подржава употребу сертификата овлашћеноца. Да видите сертификате овлашћеноца, притисните **Мени** и одаберите **Servisi** → **Podešavanja** → **Podešavanje zaštite** → **Sertifikati autoriteta** → **Lista sertifikata**.

■ Дигитални потписи

Са овим моделом телефона можете да креирате дигиталне потписе. Потпис се може идентификовати као ваш преко приватног кључа у заштитном модулу и корисничког сертификата који је коришћен за потписивање. Употреба дигиталног потписа је слична стављању потписа на папирни рачун, уговор или неки други документ.

Да ставите дигитални потпис, одаберите неки линк на датој страници, на пример, наслов књиге коју желите да купите и њену цену. Приказаће се текст који треба потписати (укључујући и, рецимо, цену и датум).

Проверите да је у том моменту текст у заглављу **Ћитај** и да је приказана иконица дигиталног потписа .

Ако се иконица дигиталног потписа не појави, значи да је дошло до повреде тајности, сигурности, и не би требало да уносите никакве личне податке као што је ваш потписни PIN.

Да текст потпишете, прво га комплетно прочитајте па тек онда одаберите **Potpisi**.

Текст можда не стане у један екран. Зато обавезно прелистајте и прочитајте комплетан текст пре потписивања.

Одаберите кориснички сертификат који желите да употребите. Укуцајте потписни PIN, па притисните **ОК**. Иконица дигиталног потписа се губи, а дати сервис може евентуално да прикаже потврду ваше куповине.

16. SIM сервиси

Поред функција које нуди телефонски апарат и ваша SIM картица може нудити додатне мрежне сервисе којима приступате из овог менија који се приказује само ако га ваша SIM картица подржава. Назив и садржаји овог менија у потпуности зависе од расположивих сервиса.

Да подесите телефонски апарат да приказује потврдне поруке које размењују ваш телефон и мрежа када користите SIM сервис, притисните **Мени** и одаберите *Podešavanja* → *Podešavanje telefona* → *Potvrda akcija SIM servisa* → *Da*.

Имајте на уму да приступ овим сервисима може да подразумева слање текстуалне поруке (SMS) или обављање телефонског позива који се наплаћују.

17. Комуникације са РС рачунаром

Овај телефонски апарат можете да повежете преко ИС везе или помоћу дата кабла са компатибилним РС рачунаром и да га користите као модем за слање и примање имејл порука као и за приступање Интернету када је телефон повезан са компатибилним РС рачунаром. Свој телефон можете да користите са великим бројем програма за повезивање са РС рачунаром и дата комуникације. Користећи програмски пакет PC Suite можете, на пример, да синхронизујете контакте, календар и листе обавеза свог телефона и компатибилног РС рачунара.

Више информација као и датотеке за преузимање ћете наћи на Nokia веб сајту на адреси www.nokia.com/pcsuite.

■ PC Suite

Пакет PC Suite садржи следеће апликације:

- Nokia Апликацион Инсталлер, која служи за инсталисање Java апликација са компатибилног РС рачунара у телефонски апарат, као и за њихову деинсталацију, уклањање.
- Nokia Content Copier, која служи за прављење резервних копија личних података и за њихово реконструисање на компатибилном РС рачунару, односно са њега. Nokia Content Copier такође подржава и пренос садржаја међу компатибилним телефонским апаратима.
- Nokia Image Converter, која служи за конверзију графичких датотека у подржане формате погодне за примену у мултимедија порукама или за тапете, за креирање портретних фотографија за контакте, као и за њихово пребацивање у телефонски апарат.
- Nokia Modem Options, за подешавања HSCSD и GPRS везе.
- Nokia Multimedia Player, која служи за репродуковање, приказивање, ваших мултимедија порука, аудио, видео и графичких датотека. Такође можете и да креирате листе нумера својих мултимедија порука.
- Nokia PC Sync, која служи за синхронизовање контаката, календара и листа обавеза вашег телефона и компатибилног РС рачунара.
- Nokia Phone Browser, која служи за преглед садржаја фолдера Галерија и Контакти вашег телефона на компатибилном РС рачунару. Можете претраживати контакте, графичке и аудио датотеке, видео снимке, вршити измене датотека у меморији вашег телефона, као и преносити датотеке из телефона у РС рачунар и обрнуто.
- Nokia Phone Editor, која служи за слање текстуалних порука и вршење измена контаката у вашем телефонском апарату.
- Nokia Sound Converter, која служи за конвертовање полифоних тонских снимака подржаних формата како би били компатибилни са вашим телефонским апаратом, као и за њихово пребацивање у телефонски апарат.

■ EGPRS, GPRS, HSCSD и CSD

Ваш телефон можете да користите за EGPRS (побољшани GPRS), GPRS (општи пакетски пренос података), HSCSD (брзи пренос података са комутацијом линије) и CSD (пренос података са комутацијом линије, *GSM podaci*) комуникационе сервисе за пренос података.

За расположивост сервиса преноса података као и за претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

Имајте на уму да коришћење HSCSD сервиса празни батерију вашег апарата брже од стандардних говорних и дата веза. За време преноса података, телефон ћете морати евентуално да прикључите на пуњач.

■ Коришћење комуникационих програма за пренос података

Информације у вези коришћења комуникационих програма за пренос података потражите у документацији која иде уз њих.

Имајте на уму да позивање или примање позива док је апарат повезан на рачунар није препоручљиво пошто може довести до прекида рада.

Информације о батерији

Ваш апарат се напаја енергијом из пуњиве батерије. Пуне експлоатационе карактеристике нове батерије се постижу тек после два или три комплетна циклуса пуњења и пражњења. Батерија се може пунити и празнити стотине пута али ће се на крају истрошити. Када се активно време и време у пасивном режиму значајно скрате, купите нову батерију. Користите само батерије које је одобрила Nokia и пуните их само пуњачима које је Nokia одобрила за овај модел апарата.

Када се пуњач не користи, ископчајте га из електричне утичнице и из апарата. Не остављајте батерију повезану на пуњач. Прекомерно пуњење може да јој скрати животни век. Ако се не користи, потпуно пуна батерија ће се временом сама испразнити. Екстремни температурни услови могу да утичу на способност пуњења батерије.

Употребљавајте батерију само за оно за шта је намењена. Никада не користите оштећени пуњач или батерију.

Не излажите батерију кратком споју. До случајног кратког споја може да дође када неки метални предмет, новчић, спајалица или перо, направи директни контакт позитивног (+) и негативног (-) извода батерије. (Изводи су металне трачице на батерији.) То може да се деси, рецимо, када резервну батерију носите у џепу или ташници. Кратким спајањем извода може да се оштети батерија или предмет којим се спаја.

Остављање батерије на топлим или хладним местима, као што је затворени аутомобил у летњим или зимским условима, смањује капацитет и век трајања батерије. Покушавајте да батерију увек држите на температури између 15°C и 25°C (59°F и 77°F). Апарат са загрејаном или хладном батеријом може привремено да не ради, чак и када је батерија потпуно напуњена. Експлоатационе карактеристике батерије су посебно ограничене при температурама знатно испод тачке мржњења.

Не бацајте батерије у ватру! Батерије одлажите у складу са локалним прописима. Молимо да их по могућству рециклирате. Не одлажите их као кућни отпад.

ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Ваш апарат је производ високог квалитета конструкције и израде и њиме треба поступати пажљиво. Наредне сугестије ће Вам помоћу да очувате право на гаранцију којом је покривен овај производ.

- Апарат одржавајте сувим. Атмосферске падавине, влага, као и све врсте течности или влаге могу да садрже минерале који проузрокују корозију електронских кола. Ако се апарат покваси, извадите батерију и оставите апарат да се потпуно осуши пре него што у њега вратите батерију.
- Не употребљавајте апарат, нити га држите на прашњавим и прљавим местима. Његови покретни делови и електронске компоненте се могу оштетити.
- Немојте држати апарат на местима са високом температуром. Високе температуре могу да скрате век трајања електронских уређаја, да оштете батерије и да деформишу или истопе неке пластичне материјале.
- Немојте држати апарат на местима са ниском температуром. Када се апарат загреје до своје нормалне температуре, у унутрашњости може да се формира влага и да оштети плоче са електронским колима.
- Не покушавајте да отворите апарат осим на начин који је описан у овом упутству.
- Апарат немојте да испуштате, протресате или ударате. Грубо руковање може да проузрокује ломљење унутрашњих плоча и прецизне механике.
- За чишћење апарата не употребљавајте јаке хемикалије, раствараче за чишћење, или јаке детерџенте.
- Не бојите телефон. Боја може да блокира покретне делове апарата и да омете правилан рад.
- За чишћење сочива (камера, сензор растојања и сензор осветљења) користите меку, чисту и суву тканину.
- Користите само испоручену антену или одобрену заменску антену. Неодобрене антене, модификације или додаци могу да оштете апарат и да представљају кршење прописа којима се регулишу радио уређаји.

Све горње сугестије се у истој мери односе на овај апарат, на пуњач и на сва проширења. Ако неки апарат не функционише исправно, однесите га у најближи овлашћени сервис.

Additional Safety

■ Радно окружење

Имајте на уму да треба да се придржавате свих посебних прописа који важе на датој локацији и да искључите свој апарат увек када је забрањена његова употреба, или када она може да проузрокује сметње или опасност. Користите апарат само у његовим нормалним радним положајима. Да бисте очували усклађеност са смерницама о изложености зрачењу радиофреквентних таласа, користите само проширења која је одобрила Nokia за овај апарат. Када је апарат укључен и носи се прислоњен уз тело, увек користите одобрену футролу или торбицу.

■ Медицински уређаји

Рад свих радиопредајних уређаја, укључујући и бежичне телефоне, може да ствара сметње у функционисању неадекватно заштићених медицинских уређаја. Консултујте лекара или произвођача медицинског уређаја да утврдите да ли је дати уређај адекватно заштићен од енергије спољашњих радиофреквентних таласа, као и за сва друга питања. Искључите свој апарат у здравственим установама када то налажу у њима истакнута правила. Болнице или здравствене установе можда користе опрему која може да буде осетљива на енергију спољашњих радиофреквентних таласа.

■ Пејсмејкери

Произвођачи пејсмејкера препоручују минимално растојање од 6 инчи (15,3 cm) између бежичног телефона и пејсмејкера како би се избегле могуће сметње код рада пејсмејкера. Ове препоруке се поклапају са независним истраживањима и препорукама Wireless Technology Research. Особе са пејсмејкерима треба да:

- апарат, када је укључен, увек држе на растојању већем од 6 инчи (15,3 cm) од свог пејсмејкера,
- не носе апарат у џепу на грудима, и
- да апарат држе на уху на супротној страни од пејсмејкера како би могућност стварања сметњи свеле на минимум.
- Уколико имате било какав разлог да посумњате да долази до сметњи, одмах искључите овај апарат.

■ Слушни апарати

Неки дигитални бежични апарати могу да стварају сметње извесним слушним апаратима. Ако се сметње јаве, обратите се свом провајдеру сервиса.

■ Моторна возила

Радиофреквентни сигнали могу да утичу на непрописно инсталисане или неадекватно заштићене електронске системе у моторним возилима као што су електронски системи за убризгавање горива, електронски системи за заштиту од проклизавања (заштиту од блокирања), електронски системи за регулацију брзине, системи са ваздушним јастуком. За додатне информације се обратите произвођачу или представнику произвођача возила или опреме која је накнадно уграђена.

Само квалификовано особље би требало да сервисира овај апарат или да га инсталира у моторно возило. Погрешно инсталисање или сервисирање може да буду опасно и да поништи све гаранције за овај апарат. Проверавајте редовно да ли је целокупна опрема бежичног апарата у вашем возилу прописно монтирана и да ли правилно функционише. Не држите нити носите запаљиве течности, гасове или експлозивне материје на истом месту на којем држите овај апарат, његове делове или проширења. Код моторних возила која су опремљена ваздушним јастуком, имајте у виду да се ваздушни јастуци надувавају великом силом. Не постављајте никакве предмете, укључујући фиксне и преносне бежичне уређаје, у простор изнад ваздушних јастука, нити у зону надувавања ваздушног јастука. Уколико је бежични уређај за аутомобил непрописно инсталисан а ваздушни јастук се надува, може доћи до озбиљних повреда.

Употреба овог апарата у авиону је забрањена у току лета. Искључите свој апарат пре уласка у авион. Употреба бежичних телекомуникационих апарата и уређаја у авиону може да представља опасност за функционисање авиона, да доведе до прекида бежичне телефонске мреже, и да буде противзаконита.

■ Потенцијално експлозивне средине

Искључите свој апарат када се налазите у некој средини са потенцијално експлозивном атмосфером и придржавајте се свих знакова и упутстава. Потенцијално експлозивне атмосфере обухватају и она места на којима се обично препоручује да искључите мотор у возилу. Варнице у таквим срединама могу да проузрокују експлозију или пожар који за резултат имају телесне повреде или чак и смрт. Искључите овај апарат на местима доливања горива; у близини пумпи у сервисима. Придржавајте се ограничења употребе радио уређаја у складиштима горива, магацинима и дистрибутивним центрима, хемијским постројењима или на местима на којима се одвија минирање. Зоне са потенцијално експлозивном атмосфером су често, али не увек, јасно обележене. Оне обухватају потпалубља пловних

објекта, објекте за пренос или складиштење хемикалија, возила на течни гас (пропан или бутан гас), као и зоне у којима се у ваздуху налазе хемијска испарења или честице као што су житарице, прашина или метални прах.

■ Хитни позиви



Важно: Бежични телефони, укључујући и овај апарат, за свој рад користе радио сигнале, бежичне мреже, земаљске жичане мреже и функције које програмира сам корисник. Из тог разлога се не може гарантовати успостављање везе у свим условима. Не би требало да се никада ослањате искључиво на бежични апарат за критичне комуникације као што су медицински хитни случајеви.

Слање хитних позива:

1. Укључите апарат уколико није укључен. Проверите да ли је јачина сигнала адекватна.
У неким комуникационим мрежама је потребно да је важећа SIM картица правилно уложена у апарат.
2. Притисните  потребан број пута да обришете садржај екрана и активирате апарат за телефонирање.
3. Унесите званични број службе помоћи за дату локацију. Бројеви службе помоћи су различити за различите локације.
4. Притисните тастер .

Ако су активирани одређене функције, можда ћете прво морати да их искључите да бисте могли да упутите позив служби помоћи. Ако је у апарату активан начин рада "искључен" или "лет", морате га прво променити и активирати телефонску функцију да бисте могли да упутите хитни позив. Погледајте ово упутство или се обратите свом провајдеру сервиса за детаљније информације.

Када шаљете позив служби помоћи, дајте све неопходне информације што је могуће тачније. Ваш бежични апарат може да буде једино средство комуникације на месту несреће. Не прекидајте везу све док Вам се то не допусти.

■ Информације о сертификацији (SAR)

ОВАЈ АПАРАТ ЗАДОВОЉАВА МЕЂУНАРОДНЕ СМЕРНИЦЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ИЗЛОЖЕНОСТ РАДИО ТАЛАСИМА

Ваш мобилни апарат је радио предајник и пријемник. Он је пројектован и произведен тако да не прелази граничне вредности изложености енергији радиоефективних таласа које препоручују међународне смернице (ICNIRP). Те граничне вредности су део свеобухватних смерница и оне одређују допуштене нивое енергије радиоефективних таласа за општу популацију. Ове смернице су развиле независне научне организације путем периодичних и детаљних процена научних студија. Ове смернице садрже и значајну сигурносну резерву која је намењена да осигура безбедност свих особа без обзира на старосну доб или здравствено стање.

Стандард за изложеност за мобилне апарате користи јединицу мере која се назива степен специфичне апсорпције, или SAR (Specific Absorption Rate). SAR гранична вредност назначена у тим међународним смерницама износи 2,0 W/kg*. Тестови за одређивање SAR вредности спроводе се за стандардне радне положаје са апаратом који емитује на својој највећој атестираној снази у свим испитиваним фреквентним опсезима. Мада је SAR вредност установљена за највећи атестирани ниво снаге, стварна SAR вредност апарата у раду може да буде значајно испод те максималне вредности. Ово је стога што је овај апарат пројектован да ради на више нивоа снаге како би користио само онолику снагу која је потребна да доспе до мреже. Генерално, што сте ближе базној станици, снага предаје апарата је нижа.

Највиша SAR вредност за овај апарат при тестирању за држање на уху износи 0,77 W/kg.

Овај апарат задовољава смернице за изложеност радиоефективним таласима када се користи било у нормалном положају, уз ухо, или када је одвојен од тела најмање . Када се користи футрола, копча за појас или држач за ношење на телу, исти не би требало да садржи метал и требало би да одржава производ одвојен од тела најмање 1,5 cm.

За слање датотека или порука, овом апарату је неопходна квалитетна веза са комуникационом мрежом. У неким случајевима, слање датотека и порука може да буде одложено све док таква веза не постане доступна. Обезбедите да се ова растојања испоштују све док се предаја не заврши.

* SAR гранична вредност за мобилне апарате у јавној употреби износи 2,0 вата по килограму (W/kg) у просеку распоређено на десет грама телесног ткива. Смернице садрже и значајну сигурносну резерву ради додатне заштите људи као и на рачун компензације могућих одступања у измереним вредностима. SAR вредности могу бити различите у зависности од националних захтева за извештавањем као и од фреквентног опсега комуникационе мреже. Податке о SAR вредностима у другим регионима можете наћи у склопу информација о производу на адреси www.nokia.com.